

Hechos

¹ Mägu'ughajpä Teófilo, mänáajøch miičh jayøbajt nnäjaayø'øyän, mänitøch ngøxy cujahy nebiatiä Jesús yaa wiädiyty hädaa yaabä naaxwiin, møød nebiaty yajnähiøøyy,

²⁻⁴ mänaa jaduñ tiägø'øyän wädiypä høxtä coonä hänajty ñøcxtägatsa'añ tsajpootyp. Cahnä Jesús hänajty yho'ogyñä, tøøyyämä jiamiøød hänajty wyiinguexy coo miädia'agy yajwá'xäxät wiinduhmyhagajpt. Coo Jesús yho'cy, mänit jiuypiojtägajch. Coo Jesús jaduñ yhiixä ja'a jiamiøødhajxy, jaduñä tøyhajt hajxy miøødhajty coo Jesús hänajty tøø jiaančh juyypiojtägach. Coo Jesús jaduñ jiuypiojtägajch, mänitä jiamiøød jiaac møødwädiyty juxychägui'xxøø. Jaduñä Jesús hänajty yajnähiøø'øy coo Dios hajxy xyhanéhäm ja'a miøcmäjaahaam. Coo juxychägui'xxøø yhabejty, mänitä Jesús ja'a jiamiøød miøødhamugøøyy maa tuñ hänajty xiøhatiän Olivostún. Mänitä Jesús tiägøøyy hanehmbä ja'a Dioshespíritu miäjaahaam. Mänit miänaañ:

—Coo hajxy jim mnøcxtägátsät Jerusalén, cab hajxy jim mdsohndägátsät. Jim hajxy jaduñ mjøbhíxøt cooch mijtsä nDeedy ja'a yhEspíritu xyajnäguéxät nej mijts tøø nnäma'ayän. Tøøch mijtsä nDeedy xyhuuc yajwiinwaanøøbiä coo hajxy jaduñ xyajnäguexa'añ.

⁵ Ja'a Juan, nøøhaam hijty miäyajnäbety. Tøyhajt jaduñ. Pero jaboom juxtøpc mijtsä Dios

ja'a yhEspíritu xjiaančh yajnäguexa'añ. Ja'a yhEspirituhaam hajxy jaduhñ xyajnäbeta'añ —nömä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy, ja'a hajxy hänajty tøø yhamugó'øyäbä.

⁶ Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Wiindsón, nej, jaduhñ miich tøø mwiiinmahñdyhatiä coo højtsä nmädsip mga'a yajmäjädáacnädä, højtsä judíos, møød coo højtsä nhamdsoo mägunaax ngobiernähjñät.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a nDéedyhøchä tøyhajt møød mänaa jaduhñ yajtøjiada'añ nej mijts myajtøyyän. Je'e cuhdujt nidiuhñ møød coo jaduhñ yajtøjiädät. Pero mijts, caj yhahixø'øy coo mijtsä tøyhajt mmøødhädät.

⁸ Coo mijtsä Dioshespíritu xñägädá'agät, mänitä mäjaa hajxy xmio'owa'añ. Mänitøch hajxy jim xmiädiá'agät Jerusalén cooch tøø njujypiøjtägach, hóyhøch hänajty tøø nja ho'ogy. Møød jim hajxy xmiädiáacpät Judea-naaxooty, møød jim Samaria-naaxooty, møød jim wiinduhmyhagajpt høxtä mäduhñtiä cajpt quiugøxø'øyän.

⁹ Mänitä Jesús miädiaacpädøøyy. Jimä Jesús hänajty wyiinhee'ppedyii ja'a jiamiøødhajxy, mänitä Jesús nä'a nägoobä chajpejty. Mänit hoy tiägø'øy jocjooty. Mänitä Jesús yhiixtägooyyä ja'a jiamiøødhajxy.

¹⁰ Jim hajxy hänajty chajheebyñä, mänitä jäya'ayhajxy metsc ñäguehxtøø'xy jim maa Jesús ja'a jiamiøødä wyiinduumhajxiän. Nähboobwit hajxy hänajty nämetsc.

¹¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughajpädøjc, jim hajxy mdsooñ Galilea maa Jesús chooñän. Mijtsä mmägunaax yø'ø. Quipxy hajxy hijty mmøødwädity. Ca'a hajxy mwi'i yuugheeby. Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay. Tøø Jesús jaduñ ñøcxnä tsajpootyp. Pero coo yhabáadät, mänit jaduñ wyiimbijtägatsa'añ neby hajxy tøø mhijxnøcxiän.

¹² Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy jim chohñ maa tun hänajty xiøhatiän Olivos. Mänit hajxy ñøcxy Jerusalén. Tu'kilómetro hänajty jiäguemä.

¹³ Jue'e Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty xiøhaty: Pedro, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Simón ja'a Celote, møødä Judas. Nämetsc hajxy hänajty xiøhaty Santiago. Judas ja'a piuhya'ay je'e ja'a tu'jäya'aybä. Alfeo ja'a Judas ja'a tieedyhajxy hänajty xiøhaty.

¹⁴ Naxy hajxy hänajty yhamugø'øy Diospa'yaaxpä nägøxiä, näguipxy møødä Jesús ja'a tiaj María, møødä Jesús ja'a piuhya'ayhajxy, møødä to'oxiøjc-hajxy, ja'a Jesús hänajty quipxy tøø piawädityijäbä.

¹⁵ Cujaboom cumaaxc, mänitä mæbøjpädøjc-hajxy yhamugøøyy. Nämägo'x-cu-ii'x hajxy hänajty. Mänitä Pedro tiänaayyø'cy. Mänit miänaañ:

¹⁶⁻²⁰ —Mägu'ughajpädøjc, jéquiänä David quiujahy salmosjooty ja'a Judascøxpä, nebiatiä Dioshespíritu ñajtsapxøøyyä: Pactsacä tiøjc jiada'añ; caj pøn jim chäna'awaannä. Ja'a Judas ja'a tiøjc jaduñ nänøømäxä. Jaduñ jim miänaambä coogä Judas wiingjäya'ay hänajty ñähduundu'uda'añii. Jaançh tøjiajt jaduñ ja'a Judascøxpä nebiatiä David jecy quiujahyyän.

Näguipxy hõjtsä Judas hijty xmiøødwädjätäm. Näguipxy hõjts hijty xmiøødtuunmújcam. Mänitä Judas wyiinmahñdyhajty coo Jesús ñähdügät. Mänitä Judas ja'a jäya'ay wioomejch maa Jesús hänajtiän, ja'a Jesús hajxy hänajty madsaambä. Coo Judas jaduñ haxøøg jiatcøøyy, mänit miäjuuyyä. Mänitä naax hoy jiuuy. Mänit hoy quiuhgahnaxy cuhmänac. Coo mioxtsäbijty, mänitä tyiinçh yhøxhänøømbädsøømy. Coo jäya'ayhajxy jaduñ miädoyhajty, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Jerusalén, coo ja'a Judas hänajty tøø yho'ogy, mänitä naax hajxy yajxøbejty Acéldama, ja'a Judas hänajty tøø jiuuyäbä; jaduñ miädia'agytiägø'øy yhamdsoo hayuuc-haambyhajxy, Nø'ñaax.

21-22 'Jii hõjtsä nmägu'ughajpähjätäm, näguipxy hajxy tøø xmiøødwädjätäm mänaa Jesús hijty jiiän, mänaa Juan ja'a Jesús yajnäbetiän, hõxtä coo Jesús chajpejty cøxp. Hahixøøby jaduñ coo hajxy tu'jäya'ay nwiinguéjxämät, ja'a Judas nähduuñdu'udaambä. Näguipxiä mädia'agy hajxy xmiøødyajwá'xämät coo Jesús tøø jiuuypiøcy —nømä Pedro miänaañ.

23 Mänitä jäya'ay metsc ñänøømä. Tu'ug hänajty xiøhaty Matías. Jatu'ugpä, tägøøgtu'u hänajty xiøhaty: José, Barsabás, Justo.

24 Mänitä Pedrohajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miich mnajuøøby neby hõjts nägøxiä nwiinmahñdyhatiän. Hõjts hawáañac mädyii miich tøø mwiimbiiy hädaahajxy nämetspä,

25 mädyiibä Judas jaduñ nähduuñdú'udäp. Coo Judas jaduñ quiädiehy, paadiä tiuung yajtägooyy.

Paady jiiby yhädaacy haxøøgtuum —jaduhñä Dios hajxy pia'yaaxy.

²⁶ Mänit hajxy yhäyø'cy suertehaam mädyii hänajty tuunḡtägø'øwaamb. Mänitä Matías piaatä. Mänitä Matías hajxy quiumaayy, ja'a hajxy hänajty nämajtu'ugpä.

2

¹ Coo Pentecostés-xøø yhabaaty, mänitä mǎbøjpädøjc-hajxy nägøxiä yhamugøøyy.

² Jiiby hajxy hänajty tøgooty yhäñ'a'ay. Mänit hajxy miädooyy nebiä poj yhamuuyän coo møc piojy. Cøxp jaduñ chohñdaacy. Møc jiiby yhawaandsøøyy tøgooty.

³ Mänit hajxy nägøxiä ñägädaacä hanidiuhmjaty ja'a Dioshespíritäm. Jaduhñ hänajty quiähxø'øgy nebiä tootsän, nebiä jøønhaayän.

⁴ Mänit hajxy nägøxiä yhadägøøyyä jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm. Mänit hajxy tiägøøyy mädiaacpä wiinghayuucjaty. Ja'a Dioshespíritu hänajty jaduñ yajmädiaacp.

⁵ Tøø judíoshajxy hänajty nämay miech Jerusalén xøøhjäpä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty chooñ. Paady hajxy miech Jerusalén xøøjooty, quiudiunaambiä quiuhdujt hajxy hänajty jaduñ neby hajxy hänajty quiuhdujthatiän.

⁶⁻⁷ Coo judíoshajxy miädooyy coo poj hänajty møc yhamuuy jiiby tøgooty maa mǎbøjpädøjc-hajxy hänajty tøø yhamugø'øyän, mänitä judíoshajxy jiiby tiøjtägøøyy. Coo judíoshajxy jaduñ miädooyy coo mǎbøjpädøjc-hajxy hänajty quiapxy miädia'agy wiinghayuucjaty, mänitä judíoshajxy wyiinjuøøyy yhamdsoo hayuuc-haamby neby hajxy hänajty

miädia'aguiän majaty hajxy hänajty chooñ wiin-duhmyhagajpt. Coö hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy nägø'ø nädecypiä. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Yø'ø jäya'ayhajxy xiiby capxpä mädiaacpä, haagä Galilea yø'ø hajxy chooñ.

⁸ Tii hajxiäda'a coö tøø nmädóowäm nebiaty hajxy cøjwiinghayuuc tøø nmämín tøø nmäga'awóøyyäm.

⁹ Hix, wiinduhmyhagajpt hajxy ndsóhñäm, Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, Asia,

¹⁰ Frigia, Panfilia, Egipto, møød jim Libia, Cirene mäwiingón. Høxtä Roma hajxy näje'e ndsóhñäm,

¹¹ møød Creta, møød Arabia. Näje'e hajxy judíos nmämín nmäga'awóøyyäm. Näje'e ja'a judíos quiuhdujt wyiinmahñdy hajxy tøø njøjpøgøøyyäm neby hajxy quiuhdujthatiän. Coö yø'ø Galileabä-jäya'ayhajxy jaduhñ tøø quiapxy tøø miädia'agy wiinghayuucjaty nebiatiä Dios ja'a hoy-yagjuóñäbä tøø yajcähxø'øgy, jaduhñ hajxy tøø nwiinjuóøyyäm ja'a nhamdsoo hayuuc-haamby cøjwiinduum —nømä judíoshajxy ñiñämaayyä.

¹² Coö judíoshajxy jaduhñ wyiinjuøøyy ja'a yhamdsoo hayuuc-haamby, paady hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy nägø'ø nädecypiä. Mänit hajxy ñimiäyajtøøwä:

—Tii yø'ø jäya'ayhajxy coö quiapxy coö miädia'agy wiinghayuucjaty, yø'ø hajxy tsohm̄bä Galilea.

¹³ Mänit hajxy näje'e yhadsooyy xi'igy hanähaty:
—Múucäp hajxiäda'a.

14-15 Mänitä Pedrohajxy tiänaayyø'cy mөөдä jiamioødhajxy ja'a nämajtu'ugpä, ja'a hajxy hänajty jaduhñ Dioswiinguexypä. Mänitä Pedro mөc tiägøøyy mädiaacpä:

—Mägu'ughajpädøjc, nägøxiä hajxy njudíošhajtäm mäduhñtiä hajxy yaa nyajpáatäm, mäduhñtiä hajxy jäguem mdsoõñ, mөөd mijts yaa tsohm̄bä Jerusalén. Näje'e mijts mmäna'añ cooc tyijy højts nmu'ugyii. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Cab jaduhñ pøñ yhu'ugy jopyñä.

16 Coö hajxy tøø mhixy tøø mmädoy coö højts tøø ngapxy tøø nmädia'agy wiinghayuucjaty, jaančh tøjiajt jaduhñ nebiä Joel jecy quiujahyyän ja'a Dioscøxpä. Diosquexiä Joel hänajty. Jaduhñä Joel jecy quiujahy:

17 Jaduhñä Dios miänaañ: Coö hänajty yhabaadaañnä coö naaxwiimbä hänajty wyiimbidaañnä,

mäníthøchä nhEspíritu nguexa'añ maa jäya'ayhajxy nägøxiän, mäduhñtiä hajxy yaa yhity hädaa yaabä naaxwiin.

Y mijtsä mnøøx mmajc-hajxy, mäníthøchä nmädia'agy hajxy xyajwa'xaanä.

Ja'a høxcujc-häna'c-hajxy, hoy-yagjuøøñjätyhøch hänajty nyajwiinhixa'añ.

Jaanä jaduhñä majjäya'adiøjc-hajxypä, nyajcuma'awáambiøch hajxy hänajty hoy-yagjuøøñjäty.

18 Coö hänajty yhabaada'añ, mäníthøchä nhEspíritu nyajnäguexaambä ja'a nmoonsähajxy, ja'a ya'aybä, ja'a to'oxypä.

Mäníthøchä nmädia'agy hajxy xyajwa'xáanäbä.

19 Nyajcähxø'øgáambiöchä hijxtahnd
 hoy-yagjuøøñäjatypä jim tsajtcøxp møød
 hädaa yaabä naaxwiin.

Hochähgøøñäjätyhöch jaduhñ nyajcähxø'øga'añ
 nebiä nø'tiän, nebiä jøønän, nebiä jøønjočan.

20 Wiingoodsø'øwaambä xøø hänajty.

Ja'a po'o, tsapts hänajty yhana'añ nebiä nø'tiän.

Ja ween hänajty quia'a habaadyñä coochä
 naaxwiimbä nyajwiimbidaañä, coochä
 nHuung Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ
 hädaa yaabä naaxwiin.

Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyega'añii.

Jadúhñhöchä nmøcmäjaa hänajty nyajcähxø'øga'añ.

21 Pønjätiä Jesucristo hänajty capxpaadaamb, je'e
 hänajty hodiuum mähmø'øwaamb,
 nømä Dios miänaañ. Jim jaduhñ myiñ maa Joel
 jecy quiujahyyän.

22 'Mijts israelitas, huuc hamädoowhit hajxy hoy.
 Mnajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios ja'a Jesús ja'a
 Nazarettsohmä wyiinguejxy coo jii tiünät maa
 mijtsän. Madiu'u ja'a Jesús hijxtahnd yajcähxø'cy
 hoy-yagjuøøñäjatypä maa mijtsä mwiinduumha-
 jxiän.

23 Tøø Dios hänajty yajnähdiij coo mijtsä Jesús
 mmädsät. Mänitä cahwiindøyhäna'c hajxy hoy
 myajcø'ødägø'y. Mänitä Jesús hoy miøjpahbedyii
 cruzcøxp. Mänit yho'cy.

24 Pero mänitä Dios ja'a Jesús yagjujypiøjtägajch.
 Jaduhñä Dios hänajty tøø miäna'añ coogä Jesús
 tsipcøxp jiuypipiøgät.

25 Hix, jaduhñä David jecy miädiaacy ja'a
 Jesúsøxpä:

Nnajuøøbiøch jaduñ cooçh homiänaajä xpiuhbety.

Homiänáajøch jaduñ xcwieendähaty, jadúñhøch pøn xquia'a hadsähgó'øwøt.

²⁶ Páadyhøch jootcujc njaançh tehñ ñijiäwø'øyii.

Páadyhøçhä Dios jootcujc nba'ya'axy.

Cábøçhä nho'og ndsähgø'øy je'eguiøxpä cooçhä njuøhñdy nbäda'agy maa Diosän.

²⁷ Xyagjuyypiøgáambøch miïch jaduñ.

Cábøch miïch jiiby jutjooty xyajmähmø'øwa'añ cooçh jiiby nbú'udsät,

je'eguiøxpä cooçh miïch xyHuunghaty.

²⁸ Xyagjugyhadáambøch miïch çøjxta'axiøø nej miïch homiänaajä mjogyhatiän.

Cooçh miïch jaduñ xmiøødhida'añ tehñgajnä, páadyhøch jootcujc nnijiäwø'øwa'añii.

²⁹ Mänitä Pedro miänáanḡumbä:

—Mägu'ughajpädøjc, nmøødhájtämä tøyhajt hajxy jaduñ coo David jaduñ jecy quia'a nimiädiaacä hamdsoo. Hiç, coo David jecy yho'cy, mänit hoy ñaaçtägø'øy. Jiiby jaduñ yhityñä jutjooty høxtä jäda'anäbaadyñä.

³⁰ Coo David jaduñ jecy miädiaacy, ñajuøøby hänäjty jaduñ coo yhapä yhoc hänäjty tu'ug wyiinguexáanäxä ja'a Diósäm, møød coo hänäjty yhane'emaambä nebiä David jecy yhanehmiän. Tóøyyämä Dios hänäjty miäna'añ coo hänäjty yajtøjiada'añ coo David ja'a yhapä yhoc hänäjty tu'ug wiindsøn tiuna'añ.

³¹ Jaduñnä David tøyhajt jecy miøødhajty coo Dios ja'a wyiinguexypä yagjuyypiøga'añ coo hänäjty tøø yho'ogy, møød coo hänäjty quia'a

mähmø'owa'añ jutjooty, møød coo ñi'xä quiopc hänäjty jiīby quia'a pu'uda'añ.

³² Ja'a Jesúscøxpä David jecy miädiaacy coo Jesús hänäjty jiīyypiøjtägatsa'añ. Tøø højts nhamdsoo hixy coo jiaančh jiīyypiøjcy.

³³ Mänitä Jesús jim̄ miøjyaaxä maa Tieediä wyiinduumän. Mänit ñämaayyä coo jim̄ yhöxtá'agät maa Tieediä yhahooyhaampiän. Mänitä Jesús jaa Tieediä yhEspíritu miooyyä nebiä Tieedy hänäjty tøø yajwiinwaanø'øyijän. Mänitä Jesús ja'a Tieediä yhEspíritu yaghawa'xøoyyä. Je'e hajxy jaduhñ tøø mhixy tøø mmädoy.

³⁴ Ja'a Jesúsäts jim̄ miøjyaaxä tsajpootyp, ca'a Diavitä. Hix, jaduhñä David jecy miänaambä:

Ja'a høøčhä nWiindsøn, je'e jaduhñ nämaayyä ja'a Tiéediäm:

“Miñ yaa häña'aw maačh nhahooyhaampiän.

³⁵ Nmo'owáambiøch miičh cuhdajt jaduhñ coo mmädsip mga'a yajmäjädá'agät.” Jaduhñä Dios ja'a yHuung ñämaayy.

³⁶ Mänitä Pedro miänáangumbä:

—Jaduhñds je'e, ja'a Jesús, ja'a mijts mmøjpahbéjtäbä cruzcøxp, je'e ja'a Dios jaduhñ wyiinguejx coo hajxy nWiindsønähájtämät, coo hajxy xyajnáhwáatsämät. Tøyhajt jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy nägøxiä mmäböğät ja'a Jesúscøxpä, mijts israelitas. Ca'a hajxy mga'a mäböcy —nømä Pedro miänaañ.

³⁷ Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jiīby hamädoowhijpä, coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy tiägøoyy tajpä maabiä hoyhoy. Mänitä Pedrohajxy ñämaayyä møødä jiamiøødtøjc:

—Mägu'ughajpädøjc, neby jaduħn yhahixø'øy højts ngudiünät.

³⁸ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy. Jøjpøgøøyyä ja'a Dios ja'a quiuhdujt hajxy. Näbet hajxy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhnä Dios ja'a mbojpä mgädieeybä hajxy xyajnähwáatsät. Jaduhnä yhEspíritu hajxy xmióobiät.

³⁹ Pønjetiä Dios ja'a nWiindsøn hájtämbä miøjyaaxyp, jé'egädsä piojpä quiädieeybä yajnähwáatsäxäp, jé'egädsä Dios yhEspíritu mio'owaamby, møød mijts, møødä mhap møødä mhoc-hajxy, møød pønjaty jäguem tsänaaby. Jaduhñ hajxy xyajwiinwaanøøyyäm —nømä Pedro miänaañ.

⁴⁰ Madiu'ujä Pedro jiaac mädiaacy. Mänit jiaac tehñ miänaañ:

—Yø'ø cahwiindøjjiäya'ayhajxy, ca'a hajxy tehñgajnä mbahixy neby hajxy quiuhdujthatiän, coo hajxy jaduħn mnä'ä padägóyyät —nømä Pedro miägapy yhanehmy.

⁴¹ Mänitä Pedro miädia'agy miäbøjcäxä nädägøøgmil-jäya'ay. Mänit hajxy hoy nägøxiä ñäbety.

⁴² Hamuumdu'joot hajxy hänäjty miäbøcy nägøxiä neby hajxy hänäjty yajnähixø'øyiiän ja'a apóstoldøjcäm. Naxy hajxy hänäjty yhamugø'øy tsajcaagyquiaamiujpä, møød hajxy hänäjty Dyiospa'ya'axy. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy hänäjty yhity. Hamiñ haxøpy hajxy hänäjty ñibiuhbedyii.

⁴³ Madiu'ujä apóstoldøjcø hijxtahñd hajxy hänäjty yajcähxø'øgy hoy-yagjuøøñäjaty. Jiaançh

tehm̄ yagjuøøbiä mäbøjpädøjc-hajxy hänajty neby hajxy hänajty yhixiän.

44 Tu'ugmädia'agy hajxy hänajty yhity mäduhñtiä hajxy hänajty miäbøcy. Yajtuunmujpy hajxy hänajty tijaty hajxy hänajty miøød.

45 Mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy too'pä tijaty hajxy hänajty miøød. Pønjataiä xädø'øñ hänajty yajmaajajp, mänitä xädø'øñ hajxy hänajty mio'oyii mäduhñjaty hajxy hänajty yajmaajiaty.

46 Jabom̄-jabom̄ hajxy hänajty yhamugø'øy maa mõtsajtøjcän Diospa'yaaxpä. Jootcuyc hajxy hänajty quiaamiucy yhuucmucy maa yhamdsoo tøjc-hajxiän. Hojioot hajxy hänajty miøød.

47 Wyiingudsähgøøbiä Dios hajxy hänajty. Møødä cu'ug hajxy hänajty wyiingudsähgøøbiä. Jabom̄-jabom̄ä mäbøjpädøjc-hajxy hänajty yajmayø'øyii ja'a Diósäm. Jahuñ hajxy hänajty yajnähwa'açhii.

3

1 Tu'ugxøøbä Pedrohajxy hänajty ñøcxy tsajtøgooty mõødä Juan. Mänacyxiøø hänajty je'e. Jahuñ hajxy hänajty quiuhdujthaty jabom̄-jabom̄ coo hajxy mänacyxiøø Dyiospa'ya'axy.

2 Jimä pa'amjäya'ay hänajty tu'ug yhäña'ay maa tsajtøghaawän. Tecymia'adä mähdiojc hänajty tøø myiñ tøø quia'ay. Jabom̄-jabom̄ hänajty jim̄ yajmeçhii maa tsajtøjcän xädø'øñyujwaambä. Jim̄ hänajty jabom̄-jabom̄ ñajtshäña'awø'øyii maa tsajtøghaawän, ja'a hänajty xøhappä ja'a yajxonbä. Pønjaty hänajty jii by tægøøby, mänitä xädø'øñ hajxy hänajty miäyujwa'añii ja'a pa'amjäya'ay.

3 Coo Pedrohajxy hänajty jiiby tiøjtägø'øwa'añ tsajtøgooty, mänit hajxy yhiixä ja'a pa'amjäya'ay. Mänitä xädø'øn hajxy miäyujwaanä.

4 Mänitä Pedro ja'a mähdiøjc ñaaꝑcuheebøøyy maa hänajty yhäña'ayän. Mänitä Pedro miänaañ:

—Højts wiinhee'ppéjtäc.

5 Mänitä Pedrohajxy jiaanč wiinhee'ppejtä. Jaduhnä mähdiøjcä yhaa jioot hänajty yagjaty coo xädø'øn hänajty mio'owa'añii.

6 Mänitä Pedro miänáangumbä:

—Cab højtsä xädø'øn nnä'ä møødä tii højts miich nnä'ä mó'owäp. Pero ndunaamby højtsä mayhajt maa miichcøxpän. Jaduhn højts miich nnäma'ay coo mbädø'ögät, coo myo'oyø'ögät. Ja'a Jesu-cristocøxpä højts miich jaduhn nnäma'ay, ja'a hijty jim tsohm̄bä Nazaret.

7-8 Mänitä Pedro ja'a mähdiøjcä yhahooguiø'ø miajtsä. Mänitiä ja'a mähdiøjcä tiecy miøgøøyy møødä tiecy-yo't. Coo Pedro wyidsø'cy, mänitä pa'amjäya'ay tiøpxø'cy. Mänit yo'oyø'cy. Mänitä Pedrohajxy jiiby miøødtøjtägøøyyä tsajtøgooty. Tøpxäp júhyyäp ja'a craa tiøjtägøøyy, ja'a hänajty tøø miøcpóquiäbä. Mänit tiägøøyy Dioscapxpaatpä.

9 Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty nämay tsajtøgooty. Mänit hajxy yhiixy coo craa hänajty yo'oy, møød coo Dios hänajty quiapxpaady.

10 Mänitä craa yhøxcajpä coo hänajty je'e jie'ejä, ja'a hänajty jim tøø xiädø'ønuywá'añäbä maa tsajtøgahaawän, ja'a hajxy hänajty tyijpiä ja'a jaanč teh̄m̄ yajxon̄bä. Mänitä jäya'ayhajxy jiaanč teh̄m̄ yagjuøøyy nägø'ø nädecypiä coo craa hänajty tøø miøcpøcy.

11 Jimä Pedrohajxy hänajty tiäna'ay maa hajxy hänajty tyijjiän Pórtico de Salomón, mөөдä Juan, mөөдä craa ja'a hänajty tөө miөcpóquiäba. Cabä Pedrohajxy hänajty piuhwa'adsa'añii. Mänitä jäya'ayhajxy jim̄ ñөcxөөyy yagjuóөyyäp maa Pedrohajxy hänajty tiäna'ayän.

12 Coo Pedro jaduһn̄ yhiјxy coo jäya'ayhajxy hänajty yagjuó'өy, mänitä jäya'ay ñämaayy:

—Mägu'ughajpädөjc, israelitadөjc, tii hajxy jaduһn̄ coo mwi'i yagjuó'өy. Tii höјts jaduһn̄ coo xwyl'i yheeby. Coo hädaa craa tөө miäbөcy ja'a Jesúsөxpä, paady jaduһn̄ tөө yo'oyó'өgy, ca'a jie'eguiөxpä coo höјts mäjaa nmөөдä, ni quia'a je'eguiөxpä coo höјtsä Dios hoy nwiingudsähgө'өy.

13-15 Jue'e hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm, ja'a Abrahamhajpä, mөөдä Isaac-hajpä, mөөдä Jacobhajpä. Wyiingudsähgөөbiä Abraham ja'a Dios hajxy hänajty jegyhajty. Pero coo Dios ja'a yHuung Jesús yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy mwiingudsähgөөyy. Mänit hajxy hoy mmach. Mänitä tuungmөөdpä hajxy hoy myajcө'ödägө'өy. Mänitä Pilato ja'a Jesús jia yaghөxmadsaanä. Pero mijts, caj mijts jaduһn̄ mmänaañ coo Jesús yhөxmadсө'өjät, hoyyä Jesús tii pojpä tii cädieey hänajty quia'a jagä mөөдä. Mänit mijtsä haxөөghäna'c mnä'ägä nähduјcy coo yhөxmadсө'өjät, ja'a hänajty tөө jiäya'ay-yaghó'oguiäbä. Mänit hajxy mmänaañ coo Jesús yagho'ogө'өjät. Coo Jesús jaduһn̄ yho'cy, xyajnähwáatsäm hajxy jaduһn̄; jaanä jaduһn̄ hajxy xyagjugyhadaañäm cөјxta'axiөө neby je'e јiugyhatiän. Mänitä Dios ja'a Jesús yagjuјypiөјtägajch. Jaduһnä Dios ja'a Jesús

yajmøjtägøøyy. Coo Jesús hānajt̃y tøø jiuyp̃iøcy, mānit højts nhijxy, paady højts tøyhajt jaduhñ nmøødä.

¹⁶ Hoorä, hädaa craa, mnajuøøby hajxy hijty coo hijty tiecymia'adä. Mhíxnäp hajxy jaduhñ coo tøø choocnä. Paady tøø cho'ogy coo tøø miäbøcy ja'a Jesúscøxpä, coo Jesús møcmäjaa miøødä, møødä møccuhdujt.

¹⁷ 'Mägu'ughajpädøjc, huuc mädown hajxy. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijts hānajt̃y mga'a najuø'øy coo Jesús Dyioswiinguexiä, paady hajxy myajyagho'cä. Ni ja'a mwiindsøñhajxy hānajt̃y quia'a najuø'øy coo je'e Dyiosquexiä.

¹⁸ Jéquiänä Dios ja'a profetadøjc ñajtscapxøøyy coo Mesías hānajt̃y tsipcøxp̃ yho'oga'añ, ja'a Dios hānajt̃y tøø wyiinguéxiäbä. Jaduhñä profetadøjc-hajxy jiaanč cujahy. Y coo Jesús jaduhñ jiaanč ho'cy, jaduhñä Dios yajtøjajty neby hānajt̃y jecy tøø miäna'añän.

¹⁹ Paadiä mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajt-shixó'owät. Jøjtägøøyyä ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy. Jaduhñä Dios ja'a mbojpä mgädieeybä hajxy xyajnähwáatsät. Y jaduhñä hoybä weenbä hajxy xmió'owät.

²⁰ Coo yhabáadät, mānitä Dios ja'a Jesús yaa quiejxtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a tøø wyiinguéxiäbä coo mijts xyajnähwá'adsät.

²¹ Cahnä yhabaady coo Jesús jim̃ chohñdägátsät tsajpootyp, coo yaa miänajtägátsät hädaa yaabä naaxwiin. Jim̃ jaduhñ yhida'aññä høxtä coonä yhabáadät coo Dios yaghoyøødiägátsät tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä Dios ja'a profetadøjc jecy ñämaayy coo hajxy quiujáayät, ja'a

Dios hänajty tøø wyiinguéxiäbä.

²² Hix, jéquiänä Moisés jaduhñ ñämaayy ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm: “Tøøchä Dios xwyiinguexy coochä profeta ndúnät. Cooyhabáadät, mänitä Dios tu'jäya'ay wyiinguexa'añ, ja'a højts nmägunáaxäm. Jaduhñ je'e tiunaambä profeta nébiøch nduñän. Nebiaty mijts xyhane'ema'añ, mgudiúunäbä miädia'agy hajxy.

²³ Pønjaty hänajty ca'a mäsøgaamb, yajcuhdägoyyáanäp hajxy hänajty ja'a cú'ugäm”, nømä Moisés jecy miänaañ.

²⁴ 'Jaduhñä profetadøjc-hajxy jecy miädiaacy nägøxiä nebiaty jäda'ahaty jiadyii tiuñii, møødä Samuel, møød hajxy jaac túunäbä profeta.

²⁵ Ja'a hajxy jecy túunäbä profeta, mänitä Dios hajxy ñajtsapxøøyyä coo mijtsä Dios xñämaayy coogä Dios ja'a Mesías hänajty wyiinguexa'añ mijtsøxpä. Jaanä jaduhñduhmbä, jéquiänä Dios yajcuhdujcy møød højtsä nhaphájtäm møød højtsä ndeedyhájtäm coo Mesías hänajty wyiinguexa'añ mijtsøxpä. Hix, jaduhñä Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy: “Ja'a miichä mhapä mhocøxpä tu'ug, jaduhñhøchä jäya'ay nägøxiä ngunuu'xa'añ wiinduhmyhagajpt”, nømä Dios jecy miänaañ.

²⁶ Y coo Dios ja'a yHuung yagjujypiøjtägajch mänaa hänajty tøø yho'oguiän, mijts jayøjp xyajnäguejx. Paady mijts jaduhñ xyajnäguejxy coo mijts jaduhñ xquiunúu'xät, coo weenä mhaxøøgcuhdujt hajxy jaduhñ nägøxiä mnajtshixø'øwät, —nømä Pedro miänaañ.

4

1-2 Jimä Pedro ja'a cu'ug hänajty

miøødmädia'agyñä tsajtøgooty, mänitä teedyhajxy miädoyhajty møødä saduceodøjc coogä Pedro ja'a cu'ug hajxy hänajty yajnähixø'øy coogä Jesús hänajty tøø jiuypiojtägach mänaa hänajty tøø yho'oguiän. Coogä Jesús jaduhñ jiuypiojcy, jaduhñägä Pedro tøyhajt hajxy hänajty miøødä coogä ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypioğaambä. Coo teedyhajxy jaduhñ miädoyhajty coogä Pedrohajxy hänajty jaduhñ yajnähixø'øy, mänitä teedyhajxy jiaančh tehñ jiootma'ty møødä saduceodøjc-hajxy, møødä tsajtøjcueendähajpä wyiindsønhajxy. Mänitä Pedrohajxy ñämejtsä møødä Juan.

³ Mänitä Pedrohajxy hoy chumyii. Tøø hänajty chuujø'øy. Mänit hajxy jii by yhiyty pujxtøgooty tu'tsuhñ.

⁴ Mänitä jäya'ayhajxy nämay miäböjcy ja'a Jesúscøxpä, ja'a hajxy hänajty tøø miädöyyäbä nebiä Pedrohajxy yajnähixøøyyän tsajtøgooty. Nämägøoxmil ja'a mäböjpadøjc-hajxy jaduhñ jiajty, haagä ya'adiøjc.

⁵ Cujaboom, mänitä judíos wyiindsønhajxy jim yhamugøøyy Jerusalén, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä cuhdujtya-jnähixøøbiädøjc-hajxy,

⁶ møødä Anás, ja'a hänajty tuumbä teedywiindsøn, møødä Caifás, møødä Juan, møødä Alejandro, møødä teedywiindsøn jiuju miägu'ughajxy.

⁷ Mänitä Pedrohajxy yajnöcxä møødä Juan jim maa judíos wyiindsønhajxy hänajty tøø yhamugø'øyän. Mänitä Pedrohajxy piädaacä cujc. Mänit hajxy miäyajtøøwä:

—Coo mijts hädaa craa tecymia'adpä tøø mya-
jtso'ogy, pønä quiuhdujthaam, pønä miäjaahaam
hajxy jaduhñ myajtsoocy.

⁸ Haa ja'a Pedro, miøødä Dioshespíritu hänajty
je'e. Mänitä Pedro miänaañ:

—Mijts cu'ugwiindsøndøjc, mijts majjäya'adiøjc,

⁹ mijts højts jaduhñ xmiäyajtøøb neby højts
hädaa mähdiøjc tøø nyajtso'ogy, hädaa hijty
tecymia'adpä.

¹⁰ Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit
hajxy weeñtiä neby højts chamñ nmädia'aga'añän
maa mijtsä mwiinduumhajxiän. Jaduhñä
tøyhajt hajxy nägøxiä mmøødhädät møødä
israelitadøjc-hajxy nägøxiä neby hädaa mähdiøjc
miøcpøjcy, hädaa hijty tecymia'adpä, hädaa yaa
tänaabiä mijtsä mwiinduum. Ja'a Jesucristo
jaduhñ yajmøcpøjc, ca'a yhøjtsä. Nazaret
ja'a Jesucristo hijty chooñ. Mänit mijts
myajmøjpahbejtä cruzøxp. Mänitä Dios
yagujyipiøjtägajch.

¹¹ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa
Diosmädia'aguiän: “Jaa tsaa mädyiibä
tøjcojpadøjc-hajxy quia'a cumaayy, je'eds jaduhñ
jayøjp pädaactsohñä jim tøjteec.” Haa jaa Jesucristo,
jaduhñ je'e miäbaady nebiä tsaajän, ja'a jayøjp jim
pädaactsohñäbä teectuum. Pero mijts, cab hajxy
mgumaayy, paady hajxy myajyagho'cä.

¹² Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajnähwaats
xyajcuhwáatsäm. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ
coo Jesús hajxy jaduhñ xyajnähwaats
xyajcuhwáatsämät —nømä Pedro miänaañ.

¹³ Coo Pedrohajxy hänajty quiapxy hamøj

jootmøj, paadiä møjtojc-hajxy hänajty yagjuø'øy. Hix, ñajuøøbiä møjtojc-hajxy hänajty coo Pedrohajxy hänajty quia'a høxpøquiä. Mänitä møjtojc-hajxy ñajuøøyy coo Pedro ja'a Jesús hänajty tøø piawädity, paady hajxy hänajty quiapxy hamøj jootmøj.

14 Cabä Pedrohajxy hänajty hoy quiapx-haduga'añii, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty piuhdäna'awø'øyii ja'a craa ja'a hänajty tøø chó'oguiäbä.

15 Mänitä Pedrohajxy jii by yhøxquejxpädsøømä. Mänitä teedyhajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

16 —Neby hajxiäda'a nnä'a jatcøøyyämät maa yø'ø häna'cøxpän. Mäduhñtiä cu'ughajxy yaa chäna'ay Jerusalén, quiøxy hixy quiøxy mädo y hajxy jaduñ coo yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtso'ogy. Neby hajxy jaduñ nnä'a mänäänämät coo jaduñ quia'a tøyyä neby yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtso'oguiän. Pero cab jaduñ yhahixø'øy coo yø'ø capxy coo yø'ø mädia'agy jaduñ tehngahnä yhawa'xø'øwät.

17 Hahixøøby jaduñ coo hajxy nhadsähgøøyyämät, jaduñä dijuuntä Jesús hajxy tehngahnä quia'a ja wi'i quiapxpäadät —nømä teedyhajxy ñiñämaayyä.

18 Mänitä Pedrohajxy yajmøjyaaxä møødä Juan. Mänit hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a capxpäatnät, coo cu'ug hajxy quia'a yajnähixøøñät ja'a Jesúscøxpä.

19 Mänitä Pedrohajxy yhadsooyy:

—Huuc wiinmahñdyhat hajxy waambä Diosäda'a miäna'añ, pø hahixøøby jaduñ coo

højts mijtsä mmädia'agy ngudiúunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hānajty ngudiuunä.

20 Caj pues, cab jaduñ yhahixø'øy coo højts mijtsä mmädia'agy ngudiúunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hānajty ngudiuunä. Hoorä, jaduñ højtsä Dios tøø xyhane'emy coo højtsä miädia'agy tehngahnä ngapxwá'xät coo højtsä Jesús tøø nhi-jxjujypiøcy, coo højts tøø nmädooy nebiatiä Jesús tøø yajnähixø'øyän. Paady højts jaduñ nga'a hamona'añ —nømä Pedrohajxy miänaañ.

21-22 Mänitä Pedrohajxy jadähooc yhadsähgøøyyä. Mänit hajxy yhøxmajtsä. Paady hajxy jaduñ yhøxmajtsä coo teedywiindsøñhajxy hānajty quia'a najuø'øy nebiä Pedrohajxy ñä'ä tsaaçhtiunøøjtät. Hix, chähgøøbiä teedywiindsøñä cu'ug hajxy hānajty je'eguiøxpä coo cu'ugä Dios hajxy hānajty tehngahnä wyl'i quiapxpaady coo mähdiøjc tøø cho'ogy, ja'a hānajty tøø myiñ tøø quiá'ayäbä tecymia'ad. Jiaanç tehñ yagjuøøbiä cu'ughajxy hānajty jaduñ, je'eguiøxpä coo mähdiøjc juxychägui'x naxy jomøjt hānajty miøødä, ja'a tøø chó'oguiäbä.

23 Coo Pedrohajxy yhøxmájtsänä møødä Juan, mänit hajxy jim ñøcxy maa jiamiøødhajxiän. Mänit hajxy quiøxy mädiaacy waambatiä teedywiindsøñhajxy hānajty tøø miäna'añ, møødä majtøjc-hajxy.

24 Coo jiamiøødhajxy jaduñ miädooy, mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Diosteedy, miich højts nWiindsøñhajpy. Miichä tsajt jaduñ mhädiuun møød hädaa yaabä naaxwiin, møødä mejy, møød tijaty jim hijp

tsajtcøxp, møød hädaa yaabä naaxwiin, møød jii_{by} mejjiooty.

²⁵⁻²⁶ Jaduh_n miičhä David jecy mnajtsapxøøyyä ja'a mhEspírituhaam:

Nä'ä nägoobä jäya'ayhajxy yhawa'anda'agy, ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä.

Xiøøbä hajxy ñä'ä wiinmahñdyhaty, cab hajxy tii yhoyøøyyäxä.

Mänitä gobiernähajxy yhamugøøyy, ja'a hajxy yaa hanehm_bä hädaa yaabä naaxwiin.

Mänitä Dios hajxy jia näbädø'cy.

Jaanä Mesías jaduh_n ja näbädø'cäbä, ja'a Dios hänajty wyiinguexaam_bbiä,

nømä David jecy miänaañ, ja'a miičhä jecy mmoonsähájtäbä, ja'a højts jecy nhaphajt ndeedyháj_täbä.

²⁷ 'Coo Jesús jaduh_n miajtsä, mänitä Herodeshajxy yaa yhamugøøyy juntahajpä yaa Jerusalén, møødä Poncio Pilato, møødä israelitahajxy, møødä jäya'ayhajxy ca'a israelítäbä. Jaduh_n jiaančh tøjiajty nebiä David jecy jiaančh mänaañän. Mänitä Herodes ja'a Jesús hajxy ñähwaambejty, hoyyä Jesús hänajty tii cädieey quia'a jagä møødä. Miičhä mHuung je'e. Miičhä je'e mwiinguejx coo Mesías tiúnät.

²⁸ Tøøyyäm miičhä hänajty jaduh_n mmäna'añ coo Jesús hänajty jaduh_n tsipcøxp jiada'añ yhabeta'añ, paady miičhä jaduh_n waam_b mga'a mänaañ coo Jesús jaduh_n jiaančhä jajty jiaančhä habejty.

²⁹ Hoorä, Diosteedy, mnajuøøby miičhä jaduh_n coo højtsä teedywiindsø_{nd}øjc tøø xjia hadsähgøøy. Højtsä miičhä jaduh_n xmioonsähajp. Højtsä mäjaa

jaac móoyäc, jaduñ højts miichä mmädia'agy jaduñ hoy njaac yaghawa'xóøyyät hamøj jootmøj.

³⁰ Højts jaac puhbéjtäc, jaduñ højtsä pa'amjäya'ay nyajmøcpögät ja'a miichä mHuungä miäjaagøxpä, ja'a Jesúshajpä, weenä cu'ughajxy jaduñ jiaanč tehñ yagjuø'øy nej mijtsä møcmäjaa hajxy mjaanč tehñ miøødä —nømä Pedro ja'a Dios hajxy pia'yaaxy.

³¹ Coo Pedrohajxy jaduñ Dyiospa'yaaxpädøøyy, mänit jim chäyuuyy maa hajxy hänäjty tøø yhamugø'øyøn. Mänitä Dioshespíritu hajxy nägøxiä yhadägøøyyä jioottägøøyyä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä hamøj jootmøj.

³² Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty nägøxiä. Mäduñjaty hajxy hänäjty miøødä cøxiä wiinä, tu'ugmucy hajxy hänäjty yajtuunmucy. Cab hänäjty pøn miäna'añ coo hänäjty nidiuhñ jie'ehaty.

³³ Haa ja'a apóstoldøjc-hajxy, Diosmäjaamøød hajxy hänäjty quiapxy miädia'agy coogä Jesús hänäjty tøø jiuypioøcy, ja'a hajxy nWiindsønhtëmbä. Jaanč tehñ piuhbéjtäp hajxy hänäjty nägøxiä ja'a Diósäm.

³⁴ Cab hänäjty pøn tii yajmaajiaty. Hix, pønjatia naax hänäjty møød, møødä tøjc, tioo'py hajxy hänäjty. Pønjaty hänäjty tøø ñaaxtoogy tøø tiøjtoogy,

³⁵ mänitä xädø'øñ hajxy hänäjty yecy maa apóstoldøjc-hajxiän. Mänitä mäbøjpädøjcä xädø'øñ hajxy hänäjty yajniñäwa'xø'øyii pønjaty hänäjty yajmaajiajp.

³⁶ Jimä mǎbøjpǎ hǎnajty tu'ug xiøhaty José. Chiprenaaxooty hǎnajty chooñ. Ja'a Leví ja'a José hǎnajty jegyhajty tøø yhapahaty tøø tieedyhaty. Bernabé ja'a José yajxøbejtǎ ja'a apóstoldøjcǎm. (Jue'e Bernabé miǎdia'agytiägø'øyy hahebreohaam, “mǎjootcapxmøcpøjp.”)

³⁷ Jimä José naaxcam hǎnajty miøødǎ. Mǎnit tioo'cy. Mǎnitǎ xǎdø'øñ hoy yecy maa apóstoldøjc-hajxiǎn.

5

¹ Jimä jäya'ay hǎnajty tu'ug xiøhaty Ananías. Safira ja'a tio'oxiøjc hǎnajty xiøhaty. Mǎnitǎ ñaax hajxy je'e piadoolpǎ.

² Tøø hajxy hǎnajty quiojyquiapxytiuñ møødǎ tio'oxiøjc coogǎ xǎdø'øñ hajxy hǎnajty cujjiǎ yega'añ maa apóstoldøjc-hajxiǎn. Cújjiǎc hajxy hǎnajty miǎmähmø'øwa'añ. Coø Ananías ja'a Pedro ja'a xǎdø'øñ yajnǎmejch, mǎnitǎ Ananías miǎnaañ cooc tyijy ja'a xǎdø'øñ hǎnajty tøø quiøxy yecy mäduhñtiǎ hǎnajty tøø tioogy.

³⁻⁴ Mǎnitǎ Pedro miǎnaañ:

—Ananías, coø miichǎ mnaax tøø mdoogy, cujjiǎ xǎdø'øñ tøø mmǎmähmø'øyy mäduhñtiǎ tøø xquiujuuuyǎ. Coøch miichǎ xǎdø'øñ cujjiǎ tøø xmio'oy, jaduhñ miich tøø mmǎna'añ coøch tyijy cøxiǎ tøø xmio'oy. Coø naax hǎnajty mga'a toogyñǎ, mje'ehajpyñǎ hǎnajtyñǎ. Coø tøø mdoo'nǎ, miich mje'e hijty je'e ja'a naaxtsoy. Coø jaduhñ tøø mhøhnda'agy, mgädiehy jaduhñ. Ja'a Dios miich mja wiinhøønaañ, ca'a yhøjtsǎ. Ja'a mõjcu'ugong miich jaduhñ xyajcapxtägooyy,

paadiä Dioshespíritu jaduñ mja wiinhøønaañ —nømä Ananías ñämaayyä.

⁵ Coø Ananías jaduñ miädooyy, mänitiä ho'ogy quiädaayy. Pønjaty jaduñ mädoyhajt coø Ananías jaduñ yho'cy, mänit hajxy chähgøøbiøjcy.

⁶ Mänitä høxcujc-häna'c-hajxy näje'e miejch. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy ñähbijty. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'øy.

⁷ Cudägøøghorä, mänitä Ananías tio'oxiøjc pi-amejtspä, ja'a hänajty xøhajpä Safira. Cahnä Safira hänajty miädoyhatyñä coø ñihyhap hänajty tøø yho'ogy. Mänitä Safira tiøjtägøøyy maa Pedro hänajtiän.

⁸ Mänitä Pedro ja'a Safira miäyajtøøyy:

—Nej, jaduñä mnaax hajxy mjaançh yejquiä, neby hajxy tøø mnägapxiän.

—Jaduñ —nømä Safira yhadsooyy.

⁹ Mänitä Pedro miänáangumbä:

—Tii hajxy coø mja cojyquiapxytiuuñ coø hajxy hänajty mhøhnda'aga'añ. Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coø Dioshespíritu hotyijä yajcopcø'øy. Cab hajxy jaduñ hoy mwiihøønät. Coø mnihyhap yhøhndaacy, paady tøø yho'ogy. Xii häna'c-hajxy je'e tiøjtägø'øy, ja'a hajxy hoy tøø miäyajnaaxtägø'øyäbä. Nøcxaamb miich yø'ø häna'c xyajnaaxtägø'øwaambä —nømä Safira ñämaayyä.

¹⁰ Tuunä Safira jaduñ ñä'ä mädooyy, mänitiä Pedro tiecyquiädawøøyyä ho'ogy. Coø høxcujc-häna'c-hajxy tiøjtägøøyy, mänitä Safira hajxy yhijxy coø hänajty tøø yho'ogy. Mänit hajxy yhøxcøøbiädsøømy. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'øy maa ñihyhapä ñähmøjcän.

11 Põnjaty jaduñ mädoyhajt nebiä Ananías hajxy hänajty tøø jiaty tøø yhabetiän, mänit hajxy nägøxiä chähgøøbiøjcy, møødä mæbøjpädøjc-hajxy nägøxiä.

12 Mänitä apóstoldøjc-hajxy jim tiägøøyy mäba'amyajnajxpä cajptooty. Jaanč tehñ yhoy-yagjuøøñä hajxy hänajty tiuñ. Jaduñ hajxy hänajty yajcähxø'øgy coo Dios mäjaa jiaanč tehñ miøødä. Jimä mæbøjpädøjc-hajxy hänajty yhamugø'øyhaty tsajtøgooty maa hänajty xiøhatiän ja'a Pórtico de Salomón.

13-14 Tehngahnä mæbøjpädøjc-hajxy hänajty miayø'øy näya'ay-nädo'oxy, ja'a hajxy hänajty mæbøjpä ja'a Jesucristocøxpä. Haa ja'a jäya'ayhajxy hänajty ca'a mæbøjpä, cab hajxy hänajty jim ñä'ägädä nøcxy maa mæbøjpädøjc-hajxy hänajty naxy yhamugø'øyän, hoyyä mæbøjpädøjc-hajxy hänajty jiaanč tehñ quiumayii ja'a cú'ugäm. Paady hajxy hänajty jim quia'a nøcxa'añ, ja'a hajxy hänajty ca'a mæbøjpä, coo hajxy hänajty chähgø'øy.

15 Coo apóstoldøjcä pa'amjäya'ay hajxy hänajty may yajmøcpøcy, paadiä pa'amjäya'ayhajxy hänajty jim quiøøñøcxyii tu'haam maa Pedro hänajty ñaxø'øwa'añän. Jadúñägä pa'amjäya'ayhajxy jaduñ näje'e miøcpøgät coogä Pedro yhapc hajxy ñä'a páatät maa hajxy hänajty quio'na'ayän cøjxcøxp, møød to'ogyquiøxp.

16 Mayyä pa'amjäya'ayhajxy hänajty jim yajmechii Jerusalén, møød ja'a hajxy haxøøgpä ca'a hoybä møødpä, ja'a hajxy hänajty tsohmäba Jerusaléncajptpa'a mäwiingón. Nägøxiä hajxy

hänajty yajmøcpøgyii.

17 Coo teedywiindsøn_hajxy jaduh_n miädoyhajty coo pa'amjäya'ayhajxy hänajty may tøø wyi'i miøcpøcy, mänit hajxy nägø'ø nädecypiä jiootma'ty, møødä saduceodøjc-hajxy. Hi_x, cabä apóstoldøjc-hajxy hänajty yajmädsogyii coo hajxy hänajty teh_ngahnä wyi'i yajnä_hixø'ø_y ja'a Jesús_cøxpä.

18 Mänitä apóstoldøjc-hajxy hoy chumyii.

19 Mänitcoodsä Diosmoonsä ja'a pujxtøghaaw hoy yaghawa'açh. Mänitä apóstoldøjc-hajxy yhøxwoobädsø_mä ja'a Diosmóonsäm.

20 Mänit hajxy ñämaayyä:

—Coo jiobø'øwät, mänit hajxy jim_n mnøcxät maa tsajtøjcän. Jimä cu'ug hajxy myajnä_hixø'øwät neby hajxy ñähwá'adsät, neby hajxy jaduh_n jiugyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän —nø_mä Diosmoonsä miänaañ.

21 Coo jiobøøyy, mänitä apóstoldøjc-hajxy jim_n jiaançh nøcxy tsajtøgooty neby hajxy hänajty tøø ñäma'ayii_jän ja'a Diosmóonsäm. Mänitä cu'ug hajxy tiägøøyy yajnä_hixøøbiä.

Mänitä teedywiindsøn_hajxy miänaañ coo hajxy nägøxiä yhamugø'øwät juntahajpä, møødä matjøjc-hajxy israelitabä. Mänit hajxy miänaañ coo tsumyhäna'c-hajxy jim_n yajmedsø_jät maa junta hajxy hänajty yagjadyii_jän.

22 Coo policiashajxy jim_n miejch maa pujxtøjcän, cab pø_n hänajty jii_biän. Mänitä policiashajxy wyiimbijty.

23 Mänit hajxy miänaañ:

—Coo højts jim nmejch maa pujxtøjcän, je'enä hänajty hoy yhaawguiichä. Jimä soldadohajxy hänajty yhadäna'aynä maa pujxtøghaawän. Pero coo højts jiiby nja tøjtagøøyy, cab põñ hänajty jiibiän —nømä policíashajxy miänaañ.

²⁴ Coo teedywiindsøn jaduñ miädooyy, møødä tsajtøjcueendähajpä wyiindsøn, møødä møjteedywiindsøn, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy. Cab hajxy hänajty ñajuø'oy tii hänajty jájtáp túunäp.

²⁵ Mänitä jäya'ay tu'ug miejch maa teedywiindsøn hänajty jiuntahatiän. Mänitä craa miänaañ:

—Ximä cu'ug wyi'i yajnäägumbä tsajtøgooty —nømä teedywiindsøn ñämaayyä.

²⁶ Mänitä apóstoldøjc-hajxy hoy wioyii. Ja'a tsajtøjcueendähajpä hoy miäwoy møødä policíashajxy. Hahoy haweenä apóstoldøjc-hajxy jaduñ jim yajmejtsä maa junta hänajty jiadyiijän. Hix, tsähgøøbiø policíashajxy hänajty coo hajxy ñä'ä paga'ads ñä'ä pawobøøjät ja'a cú'ugäm.

²⁷ Coo apóstoldøjc-hajxy jim wioomejtsä maa junta hänajty jiadyiijän, mänit hajxy jim yajnøcxä maa møjteedywiindsønä wyiinduumän. Mänitä apóstoldøjc-hajxy ñämaayyä:

²⁸ —Tøø højts mijts nja näma'ay coo hajxy mga'a nä'ägädä yajnä ja'a dijuuntä Jesúsøxpä. Pero cab højts mijtsä nmädia'agy tøø xquiudiuunä. Tøø cu'ug hajxy jaduñ mgøxy yajnä, mäduhñtiä hajxy yaa chäna'ay Jerusalén. Y højts mijts jaduñ xjia wi'i yajnä cooc tyijy højtsä dijunto Jesús nyajyagho'cä.

29 Mänitä Pedrohajxy yhadsooyy møødä jiamiøødhajxy:

—Cab yhahixø'øy coo højtsä jäya'ay miädia'agy ngudiúunät, cahnä højtsä Dios miädia'agy hänajty ngudiuunä.

30 Coo mijtsä Jesús myajyujmänoonä cruzcøxp, mänitä Dios ja'a Jesús yagjuypiojtägajch, ja'a højtsä nhapä ndeedyháltäm jecy wyiingudsähgøøyyäbä.

31 Mänitä Dios ja'a Jesús cuhdujt miooyy coo Jesús jim miähané'emät tsajpootyp maa Dios yha-hooyhaampiän. Coo judíos ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'øwät, jaduhñä piojpä quiädieeybä hajxy jaduhñ yajnahwaats yajcuhwäätsäxät Jesúsäm.

32 Højtsä tøyhajt nyejpy coo Jesús jiuypiojtägajch coo hänajty tøø yho'ogy. Jaanä jaduhñä Diosh-espíritu tøyhajt yejpä coo Jesús jiuypiojcy. Pønjatiä Dios ja'a miädia'agy jaduhñ cudiúunäp, je'e ja'a Dios ja'a yhEspíritu miooby —jaduhñä Pedrohajxy miänaañ.

33 Coo teedywiindsønñhajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaanč tehñ jiootma'ty. Mänit hajxy jaduhñ jia mänaañ coo Pedrohajxy yagho'ogøøjät.

34 Jimä fariseo hänajty tu'ug teedywi-indsønñhagujc. Jue'e hänajty xiøhaty Gamaliel. Ley-yajnahixøøbiä hänajty tiuunghajpy. Jaanč tehñ wyiingudsähgøøyyäp hänajty je'e ja'a cú'ugäm. Mänit tiänaayyø'cy. Mänit yhanehmy coo apóstoldøjc-hajxy nøcxy yajpädsømyii tu'habaquiä.

35 Mänitä Gamaliel ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Mägu'ughajpädøjc, huuc wiinmahñdyhat hajxy hodiägaamby neby yø'ø häna'c hajxy mduna'añ.

³⁶ Huuc jahmiets hajxy nebiä Teudas jecy jia-jtiän. Mänit jootmøj ñibiädaacä. Mänit ñiñänøømä cooc tyijy miøjjäya'ay jiaančhjäya'ayä. Mänit piadu'ubøjcä nämädaaxmägo'x jäya'ay. Mänitä Teudashajxy tiägøøyy tsiptuumbä. Mänitä Teudas yagho'cä. Ja'a soldadohajxy jaduhñ mäyagho'c. Mänitä Teudas jiamiøødhajxy xii yaa ñøcxøøyy. Mänitä tsip jaduhñ yhamaadiujnä.

³⁷ Mänitä tsip wiingpä jadähooc choñdáaccumbä mänaa censo hajxy hänajty yajpäðøøguiän. Ja'a craa Judas ja'a tsip jaduhñ yajtsohñdaac, ja'a hänajty jim tsohmä Galilea. Mänitä cu'ug may piadu'ubøjcäbä. Mänitä Judas yaghó'cäbä ja'a soldadohajxy. Jaduhñä Judas jiamiøødhajxy xii yaa ñøcxøøbiä.

³⁸ Paady, høxmats yø'ø häna'c hajxy. Cab jaduhñ yhäxø'øy coo hajxy nej mdúnät. Hix, pø yhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhñ yajtuumbä, cab jaduhñ yhoyø'øwät; tu'umá'adäp jaduhñ.

³⁹ Pero pø yø'ø häna'cä Dios wyiinmahñdy hajxy yajtúunäp, cab hajxy jaduhñ hoy mgapxhadúgät. Hix, jaduhñ quiähxø'øgät nejpiä Dios hajxy hänajty mmädsiphajpiän —jaduhñä teedywiindsøñhajxy ñämaayyä.

Jiaančh mäbøjc hajxy jaduhñ nebiä Gamaliel miänaañän.

⁴⁰ Mänitä apóstoldøjc-hajxy jadähooc quiuyaaxøøyyä tøgooty. Mänit hajxy wiobho'cä. Mänit hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a capxpäatnät. Mänit hajxy ñajtsmadsøøyyä.

⁴¹ Xoondáacäp hajxy tiøjpädsøømy maa junta hänajty jiadyiijän. Paady hajxy hänajty

xioon_{da}'agy, hix, hahixøøby hänajty jadu_h coo hajxy ho_{ch}ähdiuunä chaa_{ch}pøgät ja'a Jesúscøxpä.

⁴² Mänit hajxy tiägøøguiumbä yaj_nähixøøbiä ja'a Jesúscøxpä, tsajtøgooty møød tøgootypaady. Teh_gahnä hajxy hänajty yaj_nähixø'øy jøjwidsø'ø.

6

¹ Teh_gahnä mæbøjpädøjc-hajxy hänajty jiaan_{ch} teh_m miayø'øy. Jaduh_n hajxy hänajty quiuhdujthaty coo yaamgto'oxy cay hu'ugy hajxy jabom-jabom mio'owøjät. Cujwa'xiä mæbøjpädøjc-hajxy hänajty quiapxy hagriego. Cujwa'xiä hajxy hänajty quiapxy hahebreo. Ja'a hajxy hänajty capxpä hagriego, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä coo yaamgto'oxy cay hu'ugy hajxy hänajty pedyii quia'a móoyänä, ja'a hajxy hänajty capxpä hagriego. Høxtä yajtsip yajma'adøøby hajxy hänajty ja'a yaamgto'oxycøxpä.

² Mänitä apóstoldøjc ja'a nämajmetspähajxy miänaañ coo mæbøjpädøjc hajxy nägøxiä yhamugø'øwät. Mänitä apóstoldøjc-hajxy miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, cab jadu_h yhahixø'øy coo højtsä cay hu'ugy njaac yajwá'xät teh_gahnä. Hix, cab højtsä Diosmädia'agy jadu_h hoy ngapxwa'xaanä.

³ Paadiä, hahixøøby jadu_h coo hajxy mniwyiimbivøjät näjuxtujc coo cay hu'ugy hajxy yajwá'xät. Jue'e hajxy mwiimbíwäp mädyii hoyhäna'c, mädyii Dioshespíritumøød, mädyii jajp najuøøby.

⁴ Y højts ja'a nämajmetspä, teh_gahnä højtsä Dios nba'ya'axa'añ. Teh_gahnä højtsä miädia'agy

nyajnáhixø'øwaanä —nømä apóstoldøjc-hajxy miänaañ.

⁵ Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä cojyquiapxy miähmøøyy pønjaty hajxy hänajty wyiimbiwaamby. Jue'e hajxy jaduñ wiimbiiwä, ja'a Esteban, møøä Felipe, møøä Prócoro, møøä Nicanor, møøä Timón, møøä Parmenas, møøä Nicolás. Haa ja'a Esteban, hoyyä Diosmädia'agy hänajty jiaanç tehñ miäbøcy. Miøøä Dioshespíritu hänajty je'e. Haa ja'a Nicolás, Antioquía hänajty chooñ. Coö hänajty tøø miøjjø'øy, mänit jaduñ tiägøøyy maa judíos quiuhdujthajxiän.

⁶ Mänitä näjuxtupähajxy jim wioonøcxä apóstolwiinduumhajxy. Coö näjuxtupähajxy jim miejch, mänit hajxy quiø'nähgäpä ja'a apóstoldøjc. Mänitä apóstoldøjcä Dios hajxy pia'yaaxy coö näjuxtupä cuhdujt hajxy mio'owøøjät coö hajxy jaduñ tiúnät nebiä apóstoldøjc-hajxy hänajty tiuñän.

⁷ Tehngahnä Diosmädia'agy hänajty yhawa'xø'øy. Mayøøbyñä ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänajty tehngahnä jim Jerusalén. Mayyä teedywiindsøñhajxy hänajty miäbøjpä.

⁸ Haa ja'a Esteban, miøøä Diosmäjaa hänajty je'e. Dioswiinguexy hänajty jaduñ. Mänit tiägøøyy pa'amyajnajxpä maa cu'ugän. Hoy-yagjuøøñä hänajty jaduñ wyi'i tiuñ.

⁹ Mänitä judíos ja'a Esteban hajxy näje'e tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiatiä Esteban hänajty yajnáhixø'øy. Tøø hajxy hänajty yhity nebiä cudoogø'øybän. Pero tøø hajxy hänajty yhøxmájtšanä. Jimä yhamdsoo tsajtøjc hajxy

hänajty miøødä. Jäguembaady hajxy hänajty chooñ wiinghagajptjaty, møød jim Cirene, møød jim Cilicia-naaxooty, møød jim Asia-naaxooty.

10 Pero cab hajxy hänajty miäjäda'aga'añ je'eguiøxpä coo Esteban hänajty jiaanč tehñ jiaty mädia'ag. Hiñ, miøødä Esteban ja'a Dioswiinmahñdy hänajty nebiaty hänajty mio'oyii ja'a Dioshespíritäm.

11 Mänitä judíoshajxy quiojyquiapxytiuuñ coo wiinghäna'c hajxy miäjúyät coo weenä Esteban ñähwaambedyii cooc tyijy ja'a Moisés hänajty haxøøg tøø ñänømyii møødä Dios.

12 Coo Esteban jaduhñ ñähwaambejtä, mänitä cu'ughajxy hoyhoy jiootma'ty, møødä majtøjc-hajxy, møødä ley-yajñähixøøbiädøjc-hajxy. Mänitä Esteban yajmujcä. Mänit miajtsä. Mänit yajñøcxä maa teedywiindsønwiinduumhajxiän, maa junta hajxy hänajty yagjadyiijän.

13 Mänitä wiinghäna'c-hajxy yajmejtsä maa junta hänajty jiadyiijän. Mänitä Esteban tiägøøyyä ñähwaambejtäbä:

—Tehñgahnä yø'ø craa hädaa tsajtøjc haxøøg ñänømy maa Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämän. Jaduhñä ley haxøøg ñänøømbä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä.

14 Jaduhñ højts nmädooyy coo jäya'ayhajxy miänaambä cooc tyijy ja'a Jesús Nazaretpä hädaa tsajtøjc yajma'ada'añ, cooc tyijy ja'a cuhdujt yajtägatsa'añ, ja'a Moisés hajxy jecy xyajmänähgueegøøyyämbä —nømä Esteban ñähwaambejtä.

15 Mänitä tuuñgmøødpä Esteban hajxy wyiin-

hee'ppejty, mäduhñtiä hajxy hänajty jim yhäña'ay maa junta hänajty jiadyiijän. Haamb tsämaambä Esteban wyiin jiojþ hänajty quiähxø'ogy nebiä Diosmoonsä wyiin jiojþhajxy quiähxø'oguiän, ja'a hajxy jim hijpä tsajpootyp.

7

¹ Mänitä teedywiindsøñä Esteban miäyajtøoyy:

—Nej, jaanč tøyhajt jaduñä nej miič yø'ø häna'c xñänømiän.

² Mänitä Esteban yhadsooyy:

—Majtøjc, puhya'adiøjc, høøchä nmädia'agy hajxy huuc hamädoowhítäc. Ja'a Abraham hajxy jecy nhaphajt ndeedyháltäm. Jim hänajty chäna'ayñä Mesopotamia-naaxooty maa Caldeabä-jäya'ayhajxy hänajty chäna'ayän. Cahnä Abraham hänajty jim jiojbajnaxyñä maa naax hänajty xiøhatiän Harán. Mänitä Dios tsajpootypä jim ñäguehxtø'xy maa Abraham wyiinduumän.

³ Mänitä Dios ja'a Abraham ñämaayy: “Mdsóonäp yaa maa mnaax maa mgajptän. Mnähgué'egäbä mjujy mmägu'ug. Jim mnøcxät maäch miič nwoonøcxa'añän. Mänitøch miič jim nyajñähixø'owät maa mdsänaadiaacpøgät”, nømä Abraham jecy nämaayyä.

⁴ Mänitä Abraham jim jiaanč tsohñnä Mesopotamia. Mänit jim ñøcxy tsänaadiaacpøjpä Harán-naaxooty. Pero cab jim jejcy yhiyty Harán-naaxooty. Coo Abraham tieedy yho'cy, mänit jim chóhngumbä. Mänitä Dios ja'a Abraham yaa wiomejch hädaa yaabä naax hädaa yaabä cajpt maa hajxy jäda'ahaty nhítäm.

⁵ Pero cabä Dios ja'a Abraham cuhdujt ñä'ägä mooyy ni weeñtiä coo yaa chänaadiaacpógät. Jaduhnä Abraham cuhdujt ñä'ä mooyy coo yaa ñä'ä hahídät. Mänitä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøyy coogä cuhdujt hānajty mio'owa'añ coo yhap yhoc-hajxy yaa chānāañät coo Abraham hānajty tøø yho'ogy, hoyyā Abraham yhuung hānajty quia'a jagä jiijä mānaa jaduñ yajwiinwaanøyyän.

⁶ Jaduhnä Dios jiaac mānaañ coogä Abraham yhap yhoc-hajxy hānajty wiingnaaxooty nøcxy yhadsāna'awa'añ, møød coog hajxy hānajty yhida'añ nebiä cudoogø'øybän mādaaxmägo'xjumøjt, møød coog hajxy tsaächtiūñ yhida'añ.

⁷ Mänitä Dios miānāangumbä: “Coo miichä mhapä mhoc-hajxy hānajty tøø yagjaamduñ tøø yajtsaächtiūñ, mäníthøchä jäya'ay nyajcumādowa'añ, ja'a miichä mhapä mhoc hānajty tøø xjiaamduun tøø xchaaächtiūñäbä. Mänitä mhapä mhoc-hajxy jim choona'añ. Mänit hajxy yaa myina'añ. Yaaçh hajxy jaduñ xwyiingudsähgø'øwa'añ.”

⁸ Coo Dios ja'a Abraham jaduñ yajmøødmādiaacy, yajcuhdujc hajxy jaduñ neby hajxy jaduñ miādiaaquiän. Mänitä Dios ja'a Abraham yhanehmy coo Abrahamhajxy yajcircuncidarhädät, møødä yhuunghajxy, møødä yhapä yhoc-hajxy. Jaduhnä hijxtahnd miähmøoyy coo Dios ja'a Abraham jaduñ miøødyajcuhdujcy. Paadiä, coo Abraham yhuung Isaac jiaançh miñ jiaançh cahy, cuctujxøø ja'a Abraham ja'a yhuung jiaançh circuncidarhajty. Y coo Isaac

hänajty tøø miøjjø'øy, jaduñä yhuung Jacob tiuumbä. Y ja'a Jacob, jaanä jaduñä ñøøx miajc yajpanøcxpä, ja'a nämajmetspä, ja'a højts jecy nhaphajt ndeedyhájtämbä.

⁹ 'Jue'e Jacob yhuung hänajty tu'ug xiøhaty José. Coø José hänajty jiaančh tehñ chogyii ja'a tiéediäm, paadiä José yhajchhajxy jiootma'ty. Mänitä José jim quiudoogøøyyä Egipto-naaxooty. José yhajchhajxy jaduñä jatcøøyy. Pero tehñgahnä Dios ja'a José hänajty cwieendähaty.

¹⁰ Coø José hänajty hoyhoy tøø chaačhtiuñii, mänit yajnähwaatsä ja'a Diósäm. Mänitä José wiinmahñdy miooyyä. Mänitä Dios miänaañ coø José quiumayøøjät ja'a Faraóngäm, ja'a hänajty jim tuumbä gobiernä Egipto-naaxooty. Mänitä Faraón ja'a José wyiinguejxy coø José jim yhané'emät mäduhñtiä Egipto-naax, møød jimbaady maa Faraón tiøjcän.

¹¹ 'Mänitä yuuxøø hoyhoy jiajtä jim Egipto møød jim Canaán-naaxooty. Mänit højtsä nhapä ndeedyhajxy jiaančh tehñ chaačhpøjcy ja'a yuugøxpä, coø cay hu'ugy hänajty jim quia'a hijnä.

¹² Pero coø Jacob jaduñä miädoyhajty coø trigo hänajty jim yajpaady Egipto, mänitä ñøøx miajc jim quiejxy trigojuubiä. Coø Jacob yhuunghajxy yhoočhohñ jayøbajt, cabä José choj høxcajpä ja'a yhájchäm.

¹³ Coø hajxy miämetsc-hoocpä yhoodiägajch, mänitä José ñiñägapxä. Mänit yhøxcájpänä. Mänitä Faraón ñajuøøñä coø José yhajchhajxy hänajty je'e.

¹⁴ Mänitä José quiapxyñäguejxy coø tieedyhajxy jii by ween miänacy Egipto, møødä jiuujy

miägu'ughajxy nägøxiä. Jue'e hajxy hänajty nägøxiä, nädägøøghii'xcumajmocx.

15 Mänitä Jacobhajxy jiiby jiaanč hādaacnä Egipto møødä yhuunghajxy. Jiiby hajxy nägøxiä yho'taacy, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhajtämä.

16 Cujequiä Jacob piäjc-hajxy yagjødsohñnájxäxä møødä José piäjc. Jimä piäjc-hajxy yajnócxäxä maa cajpt hänajty xiøhatiän Siquem. Jim hajxy hoy ñaaxtägøødiägach maa Abraham ja'a naax hänajty tøøjiuuyän. Ja'a Hamor yhuungä naax hajxy too'c.

17 'Coo hänajty yhabaadaannä coo Dios hänajty yajtøjiada'añ nebiä Abraham hänajty tøø yajwiinwaanø'øyijän, tøø højtsä nhaphajtämä ndeedyhajtämhajxy hänajty miayøøñä jim Egipto.

18 Mänitä wiinggobiernä jim tiägøøyy tuumbä Egipto-naaxooty. Cabä gobiernä miøjpadaacy nebiä José hänajty tøø tiuñän.

19 Mänit højtsä nhaphajtämä ndeedyhajtämhajxy wyiinhøhñä. Ja'a gobiernä jadhñ mäwiinhøhñ. Mänit hajxy jiaamduunä chaačhtiuunä. Mänit hajxy yhanemä hadsip coo yhuung hajxy yhøxtséenät yhøxcónät, ja'a naammiñ ja'a naammechpä, coo hajxy jadhñ ween yho'ogy.

20 Mänitä Moisés myiiñguiahy. Yajxon jiaanč tehñ miaaxhuunghajty. Cabä Moisés yhøxtsehnä nebiä gobiernä hänajty tøø jia hane'emiän. Yu'učhä Moisés yaghijtä tägøøgpo'o tøgooty.

21 Coo Moisés hänajty hoy yu'uč quia'a hi-daannä, mänitä gobiernä tio'oxyhuungä Moisés yohbiaaty. Mänit yajtsoocy nebiä hamdsoo hungän.

22 Coo Moisés miøjjøøyy, mänitå cuhdujt cøxiå yajwiinhixøøyyå nebiå egipcioshajxy hånajty quiuhdujthatiån. Jaançh tehñ jiajp jaduñ piådsøømy. Jaançh tehñ yajxon hånajty quiapxy miådia'agy nebiå jajp nebiå najuøøbiån. Jaançh tehñ yhoy hånajty miåhane'emy.

23 'Coo Moisés jiumøjt juxychågui'x yhabejty, mänit wyiinmaadiaacy coo ja'a miågunaax nõcxy quiuhixa'añ.

24 Jimå Moisés ja'a miågunaax hånajty tu'ug chaaçhtiuñii ja'a egipcio-jåyá'ayåm. Coo Moisés jaduñ yhijxy, mänitå miågunaax ñåwaañ. Mänitå egipcio-jåya'ay yagho'cy, ja'a hånajty mädsaaçhtiuumbå.

25 Paadiå Moisés jaduñ jiatcøøyy, jaduñ hånajty tiajy miay coo miågunaaxhajxy hånajty tøø miåböcy coo Moisés hånajty tøø wyiinguexyii ja'a Diósåm coo miågunaax jaduñ yajñåhwá'adsåt. Pero cab hajxy jaduñ ñå'å mäböjcy.

26 Cujaboom, jimå israelitahajxy hånajty nämetsc ñiguioxyii. Coo Moisés jaduñ yhijxy, mänit jia mänaañ coo hajxy ñiyhøxmadsøøjåt. Mänit miånaañ: “Mågu'ughajpådøjc, jue'e mijts jaduñ, mdu'ugcunaax mijts jaduñ. Cab jaduñ yhahixø'øy coo hajxy jaduñ mniguioxøøjåt.”

27 Mänitå Moisés yhøxjahmä tu'jåya'ay, ja'a hånajty mäjäda'agaambå. Mänitå Moisés ñåmaayyå: “Pøñ miich tøø xpiåda'agy coo højts miich xyhané'emåt.

28 Nej, jaduñ miich mdaj mmaabiå cooçh miich xyagho'ogaambå nej miichå egipcio-jåya'ay häxøøyy myagho'quiån.”

29 Coo Moisés jaduñ miädooyy, mänit piäyø'cy. Mänit jim ñøcxy jäguem maa naax hänajty xiøhatiän Madián. Mänit jim tiägøøyy hadsänaabiä. Mänitä jäya'ay wyiingpøjcy. Mänitä huung hajxy metsc piaaty.

30 'Coo Moisés hänajty jim tøø yhijnä Madián juxychägui'xjumøjt, mänit jim tiägøøyy wädiipä pactuum, jim mädooyy maa ja'a tun hänajty xiøhatiän Sinaí. Mänitä Moisés yhijxy coo ja'a wädsats hänajty tiøy. Mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy jøønhaajiooty. Tsajpootyp hänajty tøø chooñ.

31 Coo ja'a Moisés jaduñ yhijxy, mänit jaduñ jiaanç tehñ yagjuøøyy. Mänitä Dios ja'a Moisés ñämaayy:

32 “Høøch Dioshajp. Høøchä Abrahamhajxy jecy xwyiingudsähgøøyy, møødä Isaac, møødä Jacob, ja'a miich jecy mhaphajt mdeedyhájtäbä.” Mänitä Moisés tiägøøyy tsäyuubiä. Jaanç tehñ chähgøøby hänajty jaduñ. Cab hänajty jim ñä'ägä møjheeba'añ maa hänajty miägapxyijän.

33 Mänitä Moisés ñämáayyägumbä: “Jen yø'ø mgø'øg. Høøch nwiinduum miich yaa mdäna'ay.

34 Tøøch nhixy cooçhä ngu'ughajxy jim jiaanç tehñ chaachpøcy Egipto-naaxooty. Tøøch nmädooy coo hajxy wyl'i jiø'øy wyl'i xiuuç. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a ngú'ughøch nyajnáhwa'ads nyajcuhwa'adsaamby. Miich jim nguexaamby Egipto yajnáhwaatpä”, nømä Dios miänaañ.

35 Mänitä Esteban jiaac mädiaacy:

—Tøø ja'a Moisés ja'a miädia'agy hänajty quia'la mäbøjcäxä. Ja'a yhamdsoo miägunaaxhajxy

hänajty tøø quia'a mäbøcy. Mänit hajxy miänaañ: “Pøn miich tøø xwyiinguexy coo mmøjhädät, coo mmähané'emät.” Hoyyá Moisés hänajty jaduhñ tøø jia näma'ayii, mänitä Dios ja'a Moisés wyiinguejxy wiindsønñajpä maa ja'a quiu'ugän, coo hajxy jaduhñ ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés jaduhñ najtscapxøøyyä, ja'a hänajty tøø ñäguehxtøø'xiäbä maa ja'a wädsats hänajty tioyyän.

36 Mänitä Moisés ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä may yajcähxø'cy jim Egipto-naaxooty. Mänitä miägunaax jim hoy wioobädsømy. Majatiä Moisés hajxy hänajty wiädity, yajcähxø'piä Moisés ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty, møød jim maa ja'a Tsaptsmejjiän, møød jim pactuum. Juxychägui'xjumøjt hajxy jim wiädijty pactuum.

37 Mänitä Moisés ja'a miägunaax ñämaayy: “Nébiøchä Dios tøø xwyiinguexiän coo mijts nyajñähwá'adsät, jaanä jaduhñä Dios wiinghänä'c wyiinguxaambä, ja'a jaac miimbä ja'a jaac cahbä. Mijtsä mmägunaax jaduhñ pädsømaamb. Naxiä miädia'agy hajxy mdehm quiudiüunät waambaty hänajty miäna'ana'añ”, nømä Moisés jecy miänaañ.

38 Hanäguipxiä Moisés ja'a miägunaax jim miøødwädijty pactuum, ja'a højts nhaphajt ndeedyhajtäm. Coo hajxy jim miejch maa ja'a tuñ hänajty xiøhatiän Sinaí, mänitä Diosmoonsä ja'a Moisés jim tu'ug miägapxy, ja'a hänajty jim tsohmbä tsajpootyp. Mänitä Moisés ja'a Diosmädia'agy ñajtscapxøøyyä. Paady jaduhñ ñajtscapxøøyyä, coo højts jaduhñ

xyajmänähgueegóoyyämät. Ja'a Diosmädia'agy, cab jaduñ mānaaxøø quiuhdägoyya'añ.

³⁹ Pero cabä Moisés ja'a miädia'agy hänajty yaj-tunáañäxä. Ja'a højts nhaphajt ndeedyhajtämhajxy hänajty ca'a cudiunaamb. Jaduhñä jioot hajxy hänajty tøø piäda'agy coo hajxy hänajty wyi-imbida'añ, coo hajxy hänajty jim ñøcxtägatsa'añ Egipto.

⁴⁰ Jimä Moisés ja'a piuhya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Aarón. Coo ja'a Moisés hänajty tøø ñøcxy tunmøjc, mänitä cu'ugä Aarón hajxy ñämaayy: “Huuc tunä mayhajt, højtsä saandä mejtstägøøg hädiuñäc, jaduñ højts nwiingudsähgø'owät. Je'e højts jaduñ xwyiinwówäp. Ja'a Moisés, ja'a højts tøø xwioobädsøømämbä jim Egipto-naaxooty, cab jaduñ yajnajuø'oy neby jaduñ tøø jiaty tøø yhabety”, nømä Aarón ñämaayyä.

⁴¹ Mänitä saandä hajxy yhädiuñ wajhuung-hahädiuñnaxy. Mänitä saandä hajxy tiägøøyy wi-ingudsähgøøbiä. Mänitä animal hajxy tiägøøyy yojxpä ja'a saandäcøxpä. Mänitä saandä hajxy wyiinxoonädaacy, ja'a hajxy hänajty hamdsoo tøø yhädiuñäbä.

⁴² Mänitä Dios ja'a tsaangu'ug piuhwaatsnä. Mänit ñähgueecnä, je'eguiøxpä coo ja'a xøø hajxy hänajty tøø tiägø'oy wiingudsähgøøbiä møødä po'o møødä madsa'a. Hix, jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a profeta jecy quiujahyyän:

Mijts Israelpäjäya'ay,

mānaa hajxy jecy mwädiän pactuum
juxychägui'xjumøjt,

ca'a yhøøhcøxpä ja'a animal hajxy mwi'i yojxy,

ca'a yhøøchä mijts xwyiingudsähgøøyy.

⁴³ Caj pues, ca'a yhøøchä.

Je'e hajxy mwiingudsähgøøyy ja'a saandä hänäjty xøhajpä Moloc.

Je'e chajtøjc-hahädiuunnaxy hajxy mmädajnaxä, møødä saandä Renfán ja'a mi-adsa'ahahädiuunnaxy.

Hamdsoohaambiä saandä hajxy mhädiuuñ neby hajxy jaduñ mwiingudsähgø'øwät.

Coo hajxy jaduñ mjatcø'øy, paady mijts nhøxquejxpädsøma'añ maa ja'a mhamdsoo naaxhajxiän.

Jäguem mijts nguexa'añ Babilonia-nänaxy.

Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

⁴⁴ 'Hoorä, mänaa højts nhaphajt ndeedyhajtämhajxy jecy wiädiñän pactuum, carpa-tøbia'cä Dios hajxy hänäjty wyiingudsähgø'øy. Tsajtøjcä carpa-tøy hajxy hänäjty wia'añ. Hoy ñä'ä majatiä carpa hajxy hänäjty ñä'ä tøy. Jaduhnä carpa-tøy hajxy yhädiuuñ nebiä Dios ja'a Moisés ja'a hijxtahnd jecy yaghijxiän coo jaduñ piahädiúnät.

⁴⁵ Ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtämhajxy, ja'a hajxy jaac púhwäbä jaac h'icäbä, tehngahnä cuhdujt hajxy hänäjty jiaac panøcxy coo ja'a Dios hajxy hänäjty wyiingudsähgø'øy carpa-tøbia'c. Jaduhn hajxy hänäjty jiaac paduññä mänaa ja'a Josué hajxy jim wioonøcxyiijän wiinghagajpt maa ja'a wiingjäya'ayhajxy hänäjty chäna'ayän. Coo ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtämä naax hajxy ñädägøøyy tsiptuumbä, ja'a Dioscøxpä hajxy miäjädaacy. Ja'a miädsiphajxy, cøjxä ñaax

hajxy yhøxpäyø'øgy. Y coo ja'a David cujegy tiägøøyy gobiernähajpä, je'enä ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtämä cuhdujt hajxy hänajty jiaac paduñ coo ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'øy carpa-tøbia'c, ja'a hajxy hänajty tøø jiaac tehñ piú'uyäbä, ja'a hajxy hänajty tøø jiaac tehñ yhi'iguiäbä.

⁴⁶ Ja'a David, jaanč tehñ quiumaabiädsøøm jaaya'ay maa ja'a Diosän. Mänitä David ja'a Dios cuhdujt miäyujwaañ coo ja'a tsajtøjc yhädiúnät maa ja'a Jacob yhap yhoc ja'a Dios hajxy jaduhñ pia'yá'axät.

⁴⁷ Ca'a Diavitä ja'a tsajtøjc hädiuun ja'a Diosøxpä. Ja'a David ja'a yhuung Salomón, je'edsä tsajtøjc jaanč hädiuun.

⁴⁸ Pero ja'a Dios tsajpootypä, cab jaduhñ tiehm yhity tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy yhädiuumbiä. Jaduhñä profeta tu'ug jecy quiujahy coogä Dios miänaañ:

⁴⁹ Høøch Dioshajp. Yaač nhäña'ay tsajpootyp. Yaač nmähane'emy. Jiiby naaxwiin, jiibyhøchä ndecy nyaghity.

Cábøchä tøjc nyajmaajiaty maač nbóo'xät. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo mijtsä tøjc xquiójjät. Tiičhä tøjc jaduhñ nnä'ä wá'anät.

⁵⁰ Haa ca'a, høøch cøxiä tøø nhuuc hädiuumbä mäduhñtiä yaa tsajpootypä møød jiiby naaxwiin, nømä Dios miänaañ.

⁵¹ Mänitä Esteban jiaac miänaañ:

—Ja'a mijtsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, jaanč tehñ quiuhxex hajxy hijty, nebiä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpän.

Jaanä jaduñ miijtspä, caj miijtsä Diosmädia'agy mmäbøgaambä. Høxtä Dioshespíritupaady hajxy jaduñ homiänaajä mmädsiphaty.

⁵² Ja'a miijtsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, quiøxy jaamduun quiøxy tsaächtiun ja'a profetadøjc hajxy jecy, ja'a Dios hänajty tøø wyiinguéxiäbä coo ja'a mädia'agy hajxy yajwá'xät coogä Dios ja'a yHuung hänajty yaa quixea'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a pojpä cädieey ca'a møødpä. Høxtä yagho'cä ja'a profetadøjc-hajxy jaduñ. Y coo ja'a Dios yHuung yaa jiaanč cädaacy, mänit miijts mgø'øjejcy coo yagho'ogøjät.

⁵³ Coo ja'a Dios ja'a Moisés cuhdujt jecy miooyy, ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés najtscapxøøyyä, ja'a jim tsohmbä tsajpootyp, mänit miijtsä mhapä mdeedy ja'a cuhdujt hajxy jaduñ miöödiägajtsä. Hoyyä Diosmoonsä ja'a cuhdujt hajxy jia yejcy, cab hajxy jaduñ mgudiuñ —nømä Esteban miädiaacpädooyy.

⁵⁴ Coo ja'a teedywiindsøñhajxy jaduñ miädooyy nebiä Esteban hänajty miädia'aguiän, mänitä Esteban hajxy jaduñ jiaanč tehñ miäjootma'ty. Høxtä tøøtscädajp hajxy hänajty.

⁵⁵ Pero cabä Esteban jaduñ ñä'ä møjpädaacy. Hix, miøødhajpiä Esteban ja'a Dioshespíritu hänajty. Mänitä Esteban yuughee'py tsajpootyp. Mänit jaduñ yhiixy coo jim jiaanč tehñ yajxonä maa ja'a Dios yhäñ'ayän. Mänitä Jesús jaduñ yhiixäbä coo jim yhäñaabiä maa ja'a Dios ñähmøjcän yhahooyhaamby.

⁵⁶ Mänitä Esteban miänaañ:

—Huug hix hajxy. Jadúñhøchä tsajt nhixy nebiä hawa'adspän. Ximä Jesucristo yhäñ'ay

Diosnähmøjc maa yhahooyhaampiän.

⁵⁷ Mäduhñtiä jäya'ayhajxy hänajty yhamädoowhity, mänit hajxy ñidiaatsmo'xä; haa ca'a, cab hajxy hänajty tehngahnä miädowaannä nebiatiä Esteban hänajty miädia'agy. Mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä møcjaty. Mänitä Esteban yajmujcä.

⁵⁸ Mänit yajnøcxä cajtpa'a hadsip. Ja'a häna'cä Esteban hajxy hänajty tøø ñähwaambétiäbä, mänitä jiocxwit hajxy nägøxiä yhøxchijy. Jimä høxcujc-häna'c hänajty tu'ug piadäna'ay, ja'a hänajty xøhajpä Saulo. Mänitä Saulo ñämaayyä coo ja'a jiocxwithajxy cwieendähájtäxät. Mänitä Esteban tiägøøyyä ca'adshó'cäbä.

⁵⁹ Jimä Esteban hänajty quia'adsho'ogyii, mänit tiägøøyy Diospa'yaaxpä. Mänit miänaañ:

—Wiindsøn Jesús, tunä mayhajt, høøch njuøhñdy jim wiingpøjcäc tsajpootyp.

⁶⁰ Mänitä Esteban jyjicädaacy. Mänit møc yaaxy:

—Dios, ca'a jaduhñ mmøjpa'da'agy nébiøch yø'ø häna'c xchaaçhtiuñän, hoy jia møjpoj jia møjcädieeyä.

Coo ja'a Esteban jaduhñ jiaac tehñ quiapxy, mänit yho'nä.

8

¹ Y ja'a Saulo, quiumaayy je'eduhñ coo ja'a Esteban yagho'cä.

Ja'a mänitxøøbä ja'a mæbøjpa'døjc-hajxy tiägøøyyä jaamduun tsaächtiúunäbä jim Jerusalén. Mänit hajxy xii yaa ñøcxøøyy. Näje'e hajxy miähmøøyy Judea-naaxooty wiinduhmÿhagajpt. Näje'e hajxy ñøcxøøbiä

Samaria-naaxooty. Jagooyyá ja'a apóstolädøjc-hajxy jim̄ jiaac mähmøøyy Jerusalén.

² Mänitá dijuuntá Esteban hoy yajnaaxtägø'oyii. Näje'e jäya'ayhajxy hoy miäyajnaaxtägø'oy, pønjatiä hojioot hänajty møød. Hoyhoyyá Esteban ñäjøøyy ñäxuu'tsä.

³ Y ja'a Saulo, tehngahnä ja'a mähøjpädøjc hänajty jiaamduñ chaächtiuñ wiinduhmyhagajpt. Høxtä jäya'adiøgooty paadiä Saulo hänajty tiägø'oy. Pønjaty hänajty yajpaatp tiøgooty, mänit hajxy hänajty yhøxwich yhøxwooñii, ja'a ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc.

⁴ Y ja'a mähøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø chöönäbä Jerusalén, je'enä ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tehngahnä yajwa'xy ja'a Jesúsøxpä, majaty hajxy hänajty wiädity.

⁵ Høxtáhmdsä craa Felipehajpä, coo jim̄ chohñ Jerusalén, mänit jim̄ ñøcxy Samaria-cajptooty. Coo jim̄ miejch, mänit jaduhñ tiägøøyy mädiaacpä ja'a Jesúsøxpä, coo hänajty je'e Dyiosquexiä.

⁶ Mayyá jäya'ayhajxy hänajty yhamugø'oy mädia'agyhamädoowhijpä waambatiä Felipe hänajty miäna'añ. Madiu'u ja'a Felipe hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'ogy, paadiä miädia'agy hänajty jiaanç tehñ yhamädoowhijtäxä.

⁷ Pønjatiä haxøøgpä ca'a hoybä hänajty møød, mänit hajxy nämay pia'amnajxy. Yáaxäp jójcäbä haxøøgpä ca'a hoybähajxy hänajty piädsømy. Jaduhñä cø'ømucypiä tecymiucypiähajxy hänajty miøcpøjpä møødä tecymia'adpähajxy.

⁸ Paadiä cu'ughajxy hänajty jiaanç tehñ xioonäda'agy jim̄ Samaria.

⁹⁻¹¹ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Simón.

Tøø ja'a magia-wiinmahñdy hänajty jejcy tiuñ jim Samaria. Tøø ja'a Simón ja'a jäya'ay hänajty jim may jiaanč tehñ wyiinhøøñ. Jaduhñä Simón hänajty ñiñänømyii cooc tyijy jiaanč tehñ miøj jiaanč tehñ jiaančhä, je'eguiøxpä cooc tyijy ja'a magia hänajty jiaanč tehñ jiaty. Madiu'u ja'a Simón ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty jiaanč tehñ yajcähxø'øgy, paadiä miädia'agy hänajty jiaanč tehñ miäbøjcäxä nägøxiä høxtä ja'a møjtøjcpaady:

—Yø'ø Simón, jue'eda'a yø'ø, Dioswiinguexiäda'a yø'ø, paadiä møcmäjaa jaduhñ jiaanč tehñ miøødä.

Jaduhñä Simón hänajty ñänømyii ja'a cú'ugäm.

¹² Jaduhñä Felipe hänajty yajnähxø'øy coogä Dios yhane'emy ja'a miøcmäjaahaam, møød coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Mänitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy näya'ay nädo'oxy. Mänit hajxy nägøxiä hoy ñäbety.

¹³ Y ja'a Simón, miäbøjc je'eduhmbä. Mänit hoy pianäbejpä. Mänitä Simón ja'a Felipe tiägøøyy møødwädi.jpä. Yagjuøøbiä Simón hänajty nebiä Felipe ja'a hoy-yagjuøøñäbä hänajty yajcähxø'øguiän.

¹⁴ Y ja'a apóstoldøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø miähmø'øyäbä Jerusalén. Mänit hajxy miädoyhajty coogä cu'ug ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø jiojpo'øgy jim Samaria. Mänitä Pedrohajxy jim quiejxä møødä Juan.

¹⁵ Coø hajxy jim miejch Samaria, mänit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä ja'a mäbøjpädøjcøxpähajxy, weenä Dioshespíritu hajxy nägøxiä yhadägø'øy jioottägø'øyii.

16 Hix, cahnä Dioshespíritu hánajty pøn yhadägø'øy jioottägø'oyii. Tøø hajxy hánajty jia näbety ja'a Jesúscøxpä. Cahnä hajxy hánajty miädoyhatyñä ja'a Dioshespíritucøxpä.

17 Coø ja'a Pedrohajxy Dyiospa'yaaxpädøøyy møødä Juan, mänitä mæbøjpädøjc-hajxy quiø'ønähxajjä. Mänit hajxy yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm.

18 Y ja'a Simón, coø jaduhñ yhiixy, mänitä Pedro xädø'øñ hajxy jia yajmähawaanøøyyä.

19 Mänitä Simón miänaañ:

—Høøch yø'ø mäjaa jaduhmbä yaghabójcäc. Hix, coøch pøn jaduhñ ngø'ønähxájät, tehñ jiaduhñ je'e yhadägøøyy jioottägøøyyäbät ja'a Dioshespíritäm.

20 Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Coo miich jaduhñ mwi'i tiajy mwi'i miay coø højts miich ja'a Diosmäjaa nyaghabógät juyhaam, paady miichä Dios xyajcuhdägoyya'añ møødä mxädø'øñ. Hix, ñä'ä yejpiä Dios jaa miäjaa jaduhñ, caj pøn yajmädoogy.

21 Caj miich cuhdujt mnä'ägädä møødä coø højts miich ja'a Diostuung xmiøødtúnät, je'eguiøxpä coø miichä mwiinmahñdy quia'a nä'ägädä hoyyä ja'a Dioscøxpä.

22 Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgwiinmahñdy jaduhñ. Jímbädä Dios xñä'ä mämée'xät coø mmänuu'xtá'agät.

23 Tøøch miich nhøxcapy coø miichä mhaa mjoot jiaanç tehñ yhaxøøgä, møød coø miich haxøøg mjaanç tehñ tiajy mjaanç tehñ miay mjoodooty mgopcooty.

24 Mänitä Simón yhadsooy:

—Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc Diospa'ya'ax hajxy ja'a høøhcøxpä, jadúhñhøchä Dios xquia'a yajcumädówät nébiøch hajxy tøø xyajmøødmädia'aguiän —nømä Simón miänaañ.

25 Jimä Pedrohajxy hänajty jiaac capxy jiaac mädia'agy ja'a Jesúscøxpä møødä Juan, nebiaty hajxy hänajty tøø yhamdsoo yajnähixø'øyii ja'a Jesúsäm. Mänit hajxy wyiimbijnä, mänit hajxy jim ñøcxtägajch Jerusalén näguipxy møødä Felipe. Tu'haamnøcxpä, nøødänáyyäp tu'udänáyyäp hajxy hänajty ñøcxy. Majatiä cajpthuung jim Samaria-naaxooty, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hänajty yajwa'xy nebiä cu'ugä piojpä quiädieeybä ñähwa'ads quiuhwá'adsät.

26 Coø hajxy jim quiøoty Jerusalén, mänitä Felipe ja'a Diosmóonsäm tu'ug ñämaayyä, ja'a jim tsohm̄bä tsajpootyp:

—Nøcxø'øw jim jøømboj mänajpä. Ja'a møjtu'u mbanócxäp, ja'a jim nøcxpä maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Gaza.

Ja'a møjtu'u jaduhm̄bä, pactuum jaduhñ ñøcxø'øy.

27-28 Mänitä Felipe jiaançh tu'ubøjcy. Ja'a tu'haamnøcxpä, mänitä Felipe ja'a jäya'ay tu'ug piaaty, ja'a hänajty tsohm̄bä Etiopía. Tøø jaaya'ay hänajty yhoy Jerusalén Dioswiingudsähgøøbiä. Quiajptooty hänajty ñøcxnä. Eunuco je'e. Møjtuuñg hänajty jim miøød maa ja'a ñaax maa ja'a quiajptän. Xädø'øñgwieendähajpä hänajty jim tiuumby. Ja'a reina mioonsä hänajty je'eduhñ, ja'a hänajty jim mähanehm̄bä Etiopía. Carretajooty jaaya'ay hänajty ñøcxy nocyhée'päp. Jue'e hänajty

quiapxyp, ja'a nocy ja'a Isaías jecy quiujáhyyäbä, ja'a jecy túunäbä profeta.

²⁹ Mänitä Felipe ñämaayyä ja'a Dioshespíritäm coo jim̄ miøjwá'agät carretawiinduum.

³⁰ Coo ja'a Felipe jim̄ jiaančh møjwa'cy carretawiinduum, mänitä Felipe miädooyy coo ja'a Etiopíabä jäya'ay ja'a nocy hänäjty quiapxy, ja'a Isaías jecy quiujáhyyäbä. Mänitä Felipe jaaya'ay miäyajtøøyy:

—Nej, mwiinjuøøby miich jaduhñä nebiaty mgapxiän.

³¹ Mänitä jaaya'ay yhadsooyy:

—Cábøch nwiinjuø'øy. Cábøch pøn̄ nmøødä pøn̄høch jaduhñ xquiapxtøøwäp.

Mänitä Felipe ñämaayyä coo jim̄ piédät carretajooty, coo jim̄ yhøxtá'agät maa ja'a Etiopíabä jäya'ay ñähmøjcän.

³² Jaduhñä jaaya'ay hänäjty quiapxy:

Hadsipä mähdiøjc yajnøcxä maa ja'a yagho'taactän, jaduhñ nebiä meeg yajnøcxyiijän maa ja'a yagho'taactän.

Cabä mähdiøjc waamb ñä'ägädä capxy; jaduhñ hamoñ yhiyty nebiä meeg hamoñ yhitiän coo ñähme'xyii.

³³ Hočhähdiiuunnä ja'a mähdiøjc yagho'cä.

Cab jaduhñ pøn̄ ñähgapxtuuty.

Cabä ñøøxä miajc miøødhajty; hiç, tøø ja'a jiu-gyhajt hänäjty yaa quiøjxnä hädaa yaabä naaxwiin.

³⁴ Mänitä Felipe ñämaayyä:

—Tuñä mayhajt, høøch huuc hawáanäc, coo ja'a Isaías jaduhñ jecy quiujahy, pøn̄ jaduhñ miädiaac,

wiingjäya'ay tögä je'eguiøxpä —nømä Etiopíabä jäya'ay yajtøøyy.

³⁵ Mänitä Felipe tiägøøyy capxtøøbä waambaty hänajty jaduñ miädia'agytiägø'øy. Mänit miädiaacy ja'a Jesúscøxpä, coo hajxy hoy xñähho'túutäm.

³⁶ Weeñtiä hajxy jaduñ jiaac yohy carretajooty, mänitä nøø hajxy piaaty. Mänitä Etiopíabä jäya'ay miänaañ:

—Xii nøø. Nej, cab jaduñ yhahixø'øyä cooch nnäbétädä.

³⁷ Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Hahixøøby jaduñ pø tøyhajt jaduñ mmäbøcy hamuumdu'joot.

Mänitä Felipe yhadsoowä:

—Nmäbøjpiøch jaduñ coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä.

³⁸ Mänitä Etiopíabä jäya'ay ja'a carreta yajyajtänaaxiøjpä. Mänitä Felipehajxy nämetsc quiarretamänajcy, møødä Etiopíabä jäya'ay. Mänit hajxy nämetsc ñøødägøøyy. Mänitä Etiopíabä jäya'ay ñäbejty.

³⁹ Coo hajxy ñøøbädsøømgumbä, mänitä Felipe wiingtuum yajnøcxä ja'a Dioshespíritäm. Cabä Felipe yhiixtägájtänä ja'a Etiopíabä jäyá'ayäm. Xoonäacäp ja'a Etiopíabä jäya'ay ñøcxnä.

⁴⁰ Y ja'a Felipe, mänit jim miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Azoto. Mänit tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt. Yajwa'xypä Felipe ja'a Diosmädia'agy hänajty nebiä cu'ugä piojpä quiädieeybä ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Mänit jim miejch Cesarea.

9

1 Y ja'a Saulo, tehngahnä ja'a mabøjpädøjc hänajty yhadshø'ø y hajuø'ø coo hajxy hänajty yagho'oga'añii, pønjaty hänajty mabøjp ja'a Jesúscøxpä. Coo ja'a Saulo hänajty jaduhñ tehngahnä jia wi'i miähadsø'øwa'añ, paady jim ñøcxy maa ja'a teedywiindsønän.

2 Mänitä Saulo cuhdujt miooyyä nocyhaam coo jim ñøcxät Damasco, coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy jim yhøxta'awøøjät wiinduhmçhajtøjc, majatiä judíoshajxy hänajty yhamugø'øyän. Jaduhñä Saulo hänajty tiajy miay coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy hänajty jim nøcxy chuma'añii Jerusalén, ya'adiøjcä tio'oxiøjcä.

3 Mänitä Saulohajxy tiu'ubøjcy møødä jiamiøød nämetsc nädägøøg. Ja ween hajxy hänajty jim quia'a mech Damasco, mänitä Saulo jøøn møc quiuhajcädaacä wäditiä. Tsajpootypä jøøn chohñdaacy.

4 Mänitä Saulo quiädaayy. Mänit miädooyy coo jäya'ay hänajty tu'ug quiapxy:

—Saulo, Saulo, tiich miich jaduhñ coo xwyi'i miädsibø'øy.

5 Mänitä Saulo yajtøoyy:

—Wiindsøn, pøn miich jaduhñ.

Mänit yhadsoowä:

—Jesúshøch høøch. Høøch miich jaduhñ xwyi'i miädsibøøby. Cooch miich jaduhñ xwyi'i miädsibø'øy, hamdsoo miich jaduhñ mnichaaçhtiuñii.

6 Tsähgøoyy tsäyúuyyabä Saulo yajtøøgumbä:

—Wiindsøn, neby yhahixø'øy njatcø'øwädøch.

Mänit yhadsoowägumbä:

—Pädø'øg, nøcx cajptooty. Jim häna'c xyhawáanät nej mjatcø'owät.

7 Y ja'a Saulo jiamiøødhajxy, coo hajxy jaduhñ miädooyy nebiatiä Saulo hänajty tøø miägapyijän, jaanč tehñ chähgøøyy hajxy jaduhñ. Hiñ, cab hajxy pøn yhijsy. Høxtä hahuum høxtä hawiinds hajxy miähmøøyy.

8 Mänitä Saulo jiaanč tänaayyø'cy. Coo jaduhñ jia wiindøø'xy, cab jaduhñ tii yhijsy. Hiñ, tøø hänajty wyiinxooč. Coo hajxy jaduhñ tiu'ubøjtägajch, wichhaamä Saulo jim yajmejtsä Damasco.

9 Tägøøgxøø ja'a Saulo jim yhijsy wiinxoods Damasco. Ni quia'a cay ni quia'a hu'ugy hänajty tii.

10 Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay Damasco, ja'a hänajty xøhajpä Ananías. Tøø ja'a Diosmädia'agy hänajty miäbøcy. Mänitä Ananías ja'a Jesús wyiinhijxy haguma'ayhaam. Mänitä Ananías miägapxä:

—Ananías.

Mänit yhadsooyy:

—Wiindsøn, chaač høøčh, tisän.

11 Mänitä Jesús miänaañ:

—Pädø'øg. Nøcx jim maa ja'a møjtu'u jaduhñ xiøhatiän Tødiu'u. Jimä jäya'ay tu'ug chäna'ay, ja'a xøhajpä Judas. Jimä craa tu'ug yhahity, ja'a xøhajpä Saulo. Jim je'e choon maa ja'a cajpt xiøhatiän Tarso. Diospa'yaaxp jim jadunajtä maa ja'a Judas tiøjcän. Coo jim mmédsät, mänitä Saulo myajtøwät.

12 Tøø miichä Saulo xwyiinhiyx haguma'ayhaam coo miich hoy mnähdoñ, jaduhñ yhijtägätsät.

13 Coo ja'a Ananías jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Wiindsøn, tøöch jaduhñ mayhooc nmädoyhaty nebiä craa Saulo naxy jiatcø'oy jim Jerusalén. Náxiägä mabøjpädøjc-hajxy jim jiaamduñ chaaçhtiuñii, ja'a miichä mmädia'agy hajxy xmiäbøjcäbä.

14 Jaduhñhøch tøø nmädoyhajpä coogä cuhdujt jim miooyy coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy yaabä yajnøcxøjät jim Jerusalén, coo hajxy jim chuumäbät, pønjaty miich jaduhñ yaa xquiapxpaatp. Ja'a teedywiindsønä cuhdujt hajxy jaduhñ yejc. Hoorä, tøø ja'a Saulo yaa miejtsnä Damasco —nømä Ananías miänaañ.

15 Mänitä Jesús ja'a Ananías ñämäaguiumbä:

—Tsögäm, nøcx cudiún nébiøch miich tøø nhane'emiän. Tøöchä Saulo nyajnähdijy coo miädiá'agät ja'a høøhcøxpä jim maa ja'a israelitahajxiän, møød jim maa ja'a ca'a israelitahajxypän, møød jim maa ja'a guiobiernähajxiän.

16 Høøchä Saulo nyajnähdijaamby mäduhñtiä jaduhñ yahixø'oy chaaçhpøgät ja'a høøhcøxpä.

17 Mänitä Ananías jiaançh nøcxy maa ja'a Saulo hänajty tøø miejtsta'aguiän. Coo ja'a Ananías tiøjtägøøyy, mänitä Saulo quiø'onähgajpä. Mänit ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä Saulo, ja'a Jesús miich jaduhñ jim mhijx tu'haammümbä. Jaayá'ayhøch jaduhñ yaa tøø xquiexy nej miich jaduhñ mhijxø'tägätsät

hoy. Y jaduñ miičhä Dioshespíritu xyhadägø'øw xjioottägø'øwät.

18 Tuunä ja'a Ananías jaduñ ñä'ä mänaañ, mänitiä Saulo wyiingahduutä nebiä tsaamghacän. Mänitä yhijxø'tägajch. Mänit tiänaayyø'cy. Mänit hoy ñäbety.

19 Mänit quiaayy yhuucy. Møcpøjc je'e jaduñ. Mänit jim jiaac mähmøøyy mejtsxøø tägøøgxøø Damasco maa ja'a mæbøjpädøjc-hajxiän.

20 Mänitä Saulo tiägøøyy mädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmčhajtøjc jim Damasco maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jaduñ hänajty miädia'agy coogä Jesús Dyioshuungä.

21 Pønjaty ja'a Saulo miädia'agy hänajty hamädoowhítäp, jiaanč tehñ yagjuøøby hajxy hänajty jaduñ nebiä Saulo hänajty miädia'aguiän ja'a Jesúscøxpä. Mänit hajxy tiägøøyy niñamáayyäbä:

—Yø'ø craa Saulo, jue'e yø'ø, yø'ø ja'a mæbøjpädøjc jim wi'i miädsibøøby Jerusalén, pønjatiä Jesús capxpaatp. Paady yø'ø yaa tøø piejpä Damasco coo ja'a mæbøjpädøjc-hajxy yaa miájtsäbät, møød coo hajxy jim yajnøcxøød Jerusalén hadsip, jaduñ hajxy jim nøcxy quiø'øyegyii maa ja'a teedywiindsønñhajxiän —nøñä Saulo ñänøøñä.

22 Y ja'a Saulo, tehñgahnä hänajty hamøj jootmøj jiaty coo ja'a tsaanä cu'ug hänajty yajwiinxiic yajwiingapxø'øy coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Jaanč tehñ homiäbøjnä hänajty miädia'agy. Y ja'a judíoshajxy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Damasco, cabä Saulo hajxy hänajty hoy

quiapxhaduga'añ, je'eguiøxpä coo Saulo hänajty miädia'agy hamøj jootmøj.

²³ Cujecy, mänitä judíoshajxy jim yhamugøøyy. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coogä Saulo hajxy hänajty yagho'oga'añ.

²⁴ Xøømdsuhmä Saulo hänajty miäxojna'ayii mäduhñjatiä tägø'øwøødiaactän maa ja'a Damasco-cajpt jiuhmuu'tswäditiän. Mänitä Saulo jaduñ miädoyhajty cooc hänajty yagho'oga'añii.

²⁵ Mänitä mæbøjpädøjcä Saulo hajxy coods piädaacy møjcachjooty. Mänit hajxy quiuhdøøñhajxy maa ja'a cajpt hänajty piquiä yhamuudsø'øguiän. Jaduhñdsä Saulo piäyø'cy.

²⁶ Coo Saulo jim chohñ Damasco, mänit jim ñøcxtägajch Jerusalén. Coo jim quioo'ty, mänit jim ñøcxøøyy maa ja'a mæbøjpädøjc-hajxiän. Pero je'enä ja'a Saulo hajxy hänajty nägøxiä jiaanč tehñ chähgø'øy. Hix, cab hajxy hänajty ñajuø'øy pø mæbøjp hänajty je'ebä.

²⁷ Jimä mæbøjpä hänajty tu'ug xiøhaty Bernabé. Je'e mæbøcypiä, cab hänajty chähgø'øy. Mänitä Bernabé ja'a Saulo wioonøcxy maa ja'a apóstoldøjc-hajxiän. Mänitä Bernabé ja'a apóstoldøjc yajmøødmädiaacy coogä Saulo ja'a Jesús hänajty tøø wyiinhixy tu'haamnøcxpä jim Damasco-mäwiingón, møød coogä Jesús ja'a Saulo jim miägapxy, møød coogä Saulo tiägøøyy mädiaacpä hamøj jootmøj jim Damasco ja'a Jesúsøxpä. Jaduhñä Bernabé ja'a apóstoldøjc yajmøødmädiaacy ja'a Saulocøxpä.

²⁸ Mähmøøyy ja'a Saulo jim Jerusalén. Mänitä Saulo ja'a apóstoldøjc tiägøøyy møødwädijpä.

Mänitä mädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä ja'a Jesúscøxpä hamøj jootmøj.

²⁹ Jimä judíoshajxy hánajty näje'e, hagriego hajxy hánajty yhayuuc-hajpy. Mänitä Saulo tiägøøyy møødyajcapxiøøbiä ja'a Jesúscøxpä. Pero cabä judíoshajxy jaduhñ yhojiäwøøyy. Mänit hajxy wyinmaayy coo ja'a Saulo hajxy yaghó'ogät.

³⁰ Coo ja'a mæbøjpädøjc-hajxy jaduhñ miädoyhajty coogä Saulo hánajty yagho'oga'añii, mänitä Saulo hajxy miøødnøcxy jim Cesarea. Coo hajxy jim miejch, mänitä Saulo hajxy quiejxtägajch Tarso.

³¹ Mänitä tsip jaduhñ yhamaadiujnä ja'a mæbøjpädøjcøxpähajxy, mäduhñjaty hajxy hánajty xii yaa chána'ay, møød jim Judea, jim Galilea, jim Samaria. Tehñgahnä møcmäjaa hajxy hánajty mio'oyii jøjwidsø'ø ja'a Dioshespíritäm, paady hajxy hánajty jabom-jabom miayø'øy.

³² Y ja'a Pedro, wiinduhmçhajtøjc hánajty wiädity mäduhñjatiä mæbøjpädøjc-hajxy hánajty chána'ay. Mänit jim ñøcxøøbiä maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Lida. Jimä mæbøjpädøjc-hajxy hánajty chánaabiä.

³³ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug pia'amgo'na'ay, ja'a hánajty xøhajpä Eneas. Tuctujcjumøjt hánajty tøø piøgyii. Jue'e hánajty je'e, cø'ømucy tecymiucy. Coo ja'a Pedro jim miejch Lida, mänit jim ñøcxy maa Eneas tiøjcän.

³⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Eneas, ja'a Jesucristo miich xyajmøcpøgaamb. Pädø'og. Pädit yø'ø mgøjxt.

Tuunä ja'a Eneas jaduhñ ñä'ä nämaayyä, mänitiä jiaançh pädø'cy.

³⁵ Mäduhñtiä jäya'ayhajxy hänajty chäna'ay jim Lida møød jim maa ja'a joy hänajty xiøhatiän Sarón, coo hajxy jaduñ miädoyhajty coogä Eneas hänajty tøø pia'amnaxy, mänitä Eneas hajxy nägøxiä hoy yhixy coo tøø jiaanč møcpøcy. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy mæbøjpä ja'a Jesúsøxpä. Mänitä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixøøñä.

³⁶ Jimä tadjäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Jope. Tabita ja'a tadjäya'ay hänajty xiøhaty arameo-ayuc-haamby. Hagriegohaamby, jue'e hajxy hänajty tyijy Dorcas. Jaduhñ miädia'agytiägøøy "Gacela." Hoorä, ja'a Dorcas, miäbøjpiä Diosmädia'agy hänajty je'e, paadiä häyoobädøjc hänajty naxy piuhbety, pønjaty hänajty tii yajmaajiajp. Jaanč tehm yhooyä Dorcas hänajty jiäya'ayhaty.

³⁷ Mänitä Dorcas pia'ambejty. Mänit yho'cy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy yajtsiiyy. Mänit hajxy hoy piäda'agy cøxp nähbettøgooty.

³⁸ Jim Jope, wiingón hänajty jim Lida maa ja'a Pedro hänajty yhitiän. Hoorä, ja'a mæbøjpadøjc-hajxy hänajty jim tsänaabiä Jope, coo hajxy jaduñ miädoyhajty coogä Pedro hänajty jim wiädityñä Lida, mänitä cugapxy hajxy metsc quiejxy coo Pedro paquiä yhuuc nõcxät jim Jope maa ja'a Dorcas hänajty tøø yho'oguiän.

³⁹ Mänitä Pedro jiaanč panøcy. Coo hajxy jim miejch Jope, mänitä Pedro wioonøcxä nähbettøgooty maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hänajty wyijtsna'ayän. Piquiä ja'a yaamgto'oxy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty tøø piäda'agy. Wi'i jioøby wi'i xiuu'tsp hajxy hänajty. Mänitä Pedro

ja'a wit tucxy yaghijxä mädyiijatiä Dorcas hänajty tøø yhädiuñ.

⁴⁰ Mänitä Pedro ja'a jäya'ay nägøxiä yhøxquejxpädsøømy. Mänitä Pedro jyijcädaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Tabita, pädø'øg.

Mänitä Dorcas wyiindøø'xø'cy. Coö ja'a Dorcas ja'a Pedro yhijxy, mänitä Dorcas yhäñaayyø'cy.

⁴¹ Mänitä Pedro ja'a Dorcas wyidsø'cy. Mänitä Pedro ja'a mäsøjpadøjc quiuyaaxøøyy tøgooty møødä yaamgto'oxy. Coö hajxy tiøjtägøøyy, mänit hajxy yhijxy coö ja'a Dorcas hänajty tøø jiuypiojnä.

⁴² Mänitä mädia'agy paquiä wia'xy jim Jope cooc jaduhñ tøø jiuypioöcy. Mänitä jäya'ayhajxy may jiaanč mäsøjcy ja'a Jesúsçøxpä.

⁴³ Mänitä Pedro jim jiaac mähmøøyy Jope max-iøø. Jim hänajty miejtsta'agy maa ja'a Simón tiøjcän, ja'a wajhacyajtøøtspä.

10

¹ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay Cesarea, ja'a hänajty xøhajpä Cornelio. Soldado-wiindsøn hänajty tiuumby. Italia ja'a soldadohajxy hänajty chooñ. Nämayyä soldadohajxy hänajty jim yhity Cesarea.

² Hoyyä Cornelio ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'øy møødä yhuung møødä tio'oxy. Hojiootä Cornelio hänajty jiaanč tehñ miøød. Naçiä judíoshajxy hänajty piuhbedyii xädø'øñhaam, ja'a hajxy hänajty häyoobä. Jabom-jabomä Cornelio hänajty Dyiospa'ya'axy.

3 Mänacyxiøø hänajty jaduñ, jimä Cornelio hänajty tiuñ xiajy tøgooty, mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy maa Cornelio hänajtiän. Tsajpootyp ja'a Diosmoonsä hänajty tøø chohnda'agy. Mänitä Diosmoonsä ja'a Cornelio ñämaayy:

—Cornelio.

4 Coö ja'a Cornelio ja'a Diosmoonsä jaduñ yhjy, chähgøøyy jaduñ. Jeycy-juøøby miähee'pnaayy. Mänit miäyajtøøyy:

—Wiindsøñ, tii mdsojpy.

Mänitä Diosmoonsä yhadsooyy:

—Xquiumaaby miichä Dios jaduñ coö miich tehngahnä mba'ya'axy, møød coö miichä häyoobäjäya'ay naxy mbuhbety.

5-6 Jim Jope, jimä jäya'ay tu'ug chäna'ay mejypia'a, ja'a xøhjäpä Simón. Jue'e Simón tiuunghajpy, wajhacyajtøøtsp. Jimä craa tu'ug yhahäña'ay maa ja'a Simón tiøjcän. Mejtstu'u ja'a craa xiøø, Simón møød Pedro. Jimä cugapxy mejtstägøøg mguéxät Jope, weenä Pedro jaduñ nøcxy ñäma'ayii cooc miich yaa min xquiuhixy. Jaaya'ay jaduñ xyhawáanäp tii miichä Dios xyajmädsojpy coö mgudiúnät —nømä Diosmoonsä miänaañ.

7 Coö ja'a Diosmoonsä wyiimbijnä, mänitä Cornelio ja'a mioonsä metsc quiuyaaxøøyy møødä soldado tu'ug. Dioswiingudsähgøøbiä soldado hänajty. Miøødnijootpáatäbä Cornelio ja'a soldado hänajty.

8 Mänitä Cornelio quiøxy yajmøødmädiaacy waambaty hänajty tøø ñäma'ayii ja'a

Diosmóonsäm. Mänitä Cornelio ja'a mioonsä jim quiejxy Jope nädägøøg møødä soldado.

⁹ Cujaboom cujyxiøø, jim hajxy hänajty tiu'uyo'oyñä. Ja ween hajxy hänajty jim quia'a mech Jope. Y ja'a Pedro, mänit jim wyiimbejty tøjnähgøxp Diospa'yaaxpä.

¹⁰ Jaančh tehñ yähó'cäbä Pedro hänajty. Jaguiay hänajty je'eduhñ. Jimä quiaay hänajty yaghoyøøyyäxä. Mänit jadhuhñ wyiinhijxy

¹¹ coo ja'a tsajt hänajty tøø yhawa'ačh. Mänit jadhuhñ yhijsy coo tii jadhuhñ quiuhdøøñaxyii nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hitä poobwit hänajty xiojtsø'øguiä. Jadhuhñ hänajty miänoonna'ay.

¹² Madiu'u animalhajxy hänajty jim quiähxø'øgy poobwittøguiøxp, møødä hamädaaxtecypiähajxy, møødä tsahñdy, møødä muuxy.

¹³ Mänitä Dios ja'a Pedro ñämaayy:

—Pedro, pädø'øg. Yagho'og yø'ø animal maybä. Mänit mdsú'udsät.

¹⁴ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Wiindsøñ, caj; cábøch yø'ø animal jadhuhmbä mänaa ndsu'učh. Hix, cab højts nguhdujt jadhuhñ myiñ coo højts animal hoñä'ä mädyiibä ndsú'udsät.

¹⁵ Mänitä Pedro ñämáayyägumbä:

—Tijátyhøch nyajñahdijpy coo hajxy mdsú'udsät, cab jadhuhñ yahixø'øgy coo hajxy mwiingápxät —nømä Dios miänaañ.

¹⁶ Tägøøghoocä Pedro jadhuhñ miägäpxä, mänit yhijsy coo ja'a poobwit chajpéjcumbä tsajpootyp.

¹⁷ Wyi'i tiajpy wyi'i miaabiä Pedro hänajty ti-guiøxpä hänajty jadhuhñ coo tøø wyiinhixy. Y ja'a

Cornelio quiugapxyhajxy, tøø ja'a Simón ja'a tiøjc hajxy hänajty piáatänä.

18 Mänit hajxy møc quiugapxøøyy pø jiibiä Simón Pedro jiaanč hity.

19 Y ja'a Pedro, je'enä hänajty wyl'i tiajy wyl'i miay tiiguiøxpä hänajty jaduhñ coo tøø wyiinhixy. Mänitä Dioshespíritu ja'a Pedro ñämaayy:

—Mäow, xiiby miich häna'c nädägøøg xyhøxta'ay.

20 Mänac, nøcx yø'ø häna'c yajtøjtägø'øw. Hoy jaduhñ coo mbanøcxät coo hajxy hänajty wyiimbida'añ. Hix, høøch yø'ø häna'c jaduhñ tøø nguexy coo miich jaduhñ xwioonøcxät maa ja'a quiajpthajxiän.

21 Mänitä Pedro jiaanč mänajcy. Mänitä Pedro ja'a häna'c nädägøøgpä ñämaayy:

—Høøch Pedrohajp. Høøch mijts xyhøxtaaby. Tiich mijts xwia'ana'añ.

22 Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Cornelio højts tøø xquiexy, ja'a soldado-wiindsøn. Jaanč tehñ yhojiäya'ay je'e. Dioswiingudsähgøøby je'e. Jiaanč tehñ chojpiä judíos ja'a Cornelio hajxy. Jiaanč tehñ quiumaaby hajxy jaduhñ —nømä Pedro ñämaayyä.

23 Mänitä Pedro ja'a häna'c nädägøøgpä ñämaayy coo hajxy tiøjtägø'øwät, møød coo hajxy jim miejt-stá'agät. Cujaboom hajxy wyiimbijnä näguipxy møødä Pedro. Näje'e ja'a mäbøjpadøjc-hajxy pi-anøcxpä, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Jope.

24 Cumaaxc hajxy jim̄ miejch Cesarea. Jim̄ä Cornelio hānajt̄y yhahixy, m̄oōdā jiujuy m̄oōdā miāgu'ug, m̄oōdā miāgu'ughajpāhajxy.

25 Coō ja'a Pedro jim̄ miejch maa ja'a Cornelio tiōjcān, mānitā Cornelio ja'a Pedro yajpoo'xy. Mānitā Cornelio ja'a Pedro wyiinjiicādaacy. Wyiingudsāhḡo'owaambīā Cornelio ja'a Pedro hānajt̄y jaduh̄n.

26 Mānitā Pedro ja'a Cornelio ñāmaayy:

—Tānaayyō'og, ca'ačh̄ nDiosā. Nā'ä pajāya'ayhāj̄p̄och̄ h̄oōčh̄ nej̄ miīchān. Cab jaduh̄n yhahix̄o'oȳ coočh̄ miīch̄ xwyiingudsāhḡo'owāt.

27 Mānitā Cornelio jiaančh̄ tānaayyō'cy. Mānit̄ ha-jxy paquiā miādiaacy. Mānit̄ hajxy tiōjtāḡoōyȳ maa ja'a Cornelio miāgu'ughajpāhajxy hānajt̄y nāmaȳ t̄oō yhamuḡo'oyān.

28 Mānitā Pedro miānaañ:

—Hōjts̄ judíos-jāya'ay, jaduh̄n hōjts̄ nguhdujt̄ myiñ̄ coō hōjts̄ jiībȳ nga'a t̄ōjtāḡo'owāt̄ maa jāya'ay tiōjc-hajxiān, ja'a hajxy ca'a judiōspā, nēbiōch̄ chaa t̄oō ndōjtāḡo'oyān. Coočh̄ā Dios̄ jaduh̄n xyajwiin-hijxy, jaduh̄nh̄och̄ t̄oō xyajwiinjuō'oȳ coō jaduh̄n quia'a hahix̄o'oȳ coočh̄ p̄oñ̄ nbéxāt.

29 Paady, coočh̄ā Cornelio t̄oō xyajmōjya'axyii, páadyh̄och̄ jaduh̄n t̄oō nga'a māna'añ̄ coočh̄ hānajt̄y nga'a mina'añ̄. Huuc̄ tunā̄ mayhajt̄, h̄oōčh̄ huuc̄ hawáañ̄ac̄̄ tiīch̄ jaduh̄n coō t̄oō xyajmōjya'axyii.

30 Mānitā Cornelio yhadsooyy:

—Maaxtōjcȳ mādāḡoōyȳ, yáabiōch̄ hānajt̄y nDiospa'ya'axȳ t̄ogooty. Mānacyxiōō hānajt̄y je'e. Mānitā jāya'ay tu'uḡ ñāguehxt̄oō'xȳ h̄oōčh̄ nwiinduum. Jaančh̄ tehm̄ yhaamb̄ā wyit̄ hānajt̄y.

³¹ Mänítøch xñämaayy: “Cornelio, tøø miichä Dios xmiädoy coo jaduñ jabom-jabom mba'ya'axy. Xquiumaaby miichä Dios jaduñ coo miichä häyoobädøjc mnäxuuçh.

³² Capxyñäguex ja'a Simón Pedro jim Jope coo ween yaa myiñ. Jim jaduñ yhahäña'ay maa ja'a craa Simónhajpä tiøjcän, ja'a wajhacyajtøtspä. Mejypia'a mäðyyä chäna'ay. Coo ja'a Simón Pedro yaa miédsät, mänit miich jaduñ xmiøðmädia'aga'añ.”

³³ Mänítøch häna'c jim njaançh quejxy coo miich nøcxy xwiøy. Hoy jaduñ coo tøø mmiñ. Paady højts yaa tøø nhamugø'øy coo højts miich mgapxy mmädia'agy nhamädoowhidáanam nebiaty miichä Dios tøø xñajtscapxøøyyän coo højts jaduñ xya-jmøðmädiaactägátsät. Xyhijxp højtsä Dios jaduñ coo højts hamuumdu'joot nmäbøga'añ —nømä Pedro ñämaayyä.

³⁴ Mänitä Pedro tiägøøyy mädiaacpä:

—Tøøch nwiinjuøøñä coo højtsä Dios tu'cuhtujt xchójcäm. Cabä Dios pøn hixy heeby piäda'agy. Tøyhajt jaduñ.

³⁵ Pønjataä Dios jaduñ wiingudsähgøøby hamuumdu'joot, pønjaty hojioot møøð, je'edsä Dios quiumaaby, homiädyii cajptä hajxy jia tsooñ.

³⁶⁻³⁷ Mänaa ja'a Juan tiägø'øyyän mäyajnäbejpä, mänitä mädia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä Galilea-naaxooty cooc ja'a Dios ja'a Jesucristo hänajty quiexa'añ maa ja'a israelita-jäya'ayhajxiän, majaty hajxy hänajty chäna'ay, jaduñä piojpä quiädieeybä hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Jaaya'ay hajxy nägøxiä

nWiindsøn_hájtäm.

³⁸ Nazaret ja'a Jesús hänajty chooñ. Mänitä Dios ja'a Jesús ja'a yhEspíritu miooyy mөөдä mäjaa. Jaduhnä Jesús wyiinguejxä coo wiädítät mayhajtuumbä. Pønjaty hänajty pójcäp, yajpa'amnájxäp hajxy hänajty. Pønjatiä haxøøgpä ca'a hoybä hänajty mөөд, yajnähwáatsäp hajxy hänajty. Puhbéjtäbä Jesús hänajty ja'a Diósäm.

³⁹ Højts, hamdsoo højts nhijxy tijatiä Jesús jim tiuun Judea-naaxooty mөөд jim Jerusalén. Paady højtsä tøyhajt nmөөдä coo tiöyyä. Mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp. Jaduhn yho'cy.

⁴⁰⁻⁴¹ Pero cumaaxcä Dios ja'a Jesús yagjujypiøjcy. Mänit højtsä Dios ja'a Jesús xyaghijxy coo hänajty tøø jiaançh jujypiøcy. Cabä jäya'ayhajxy nägøxiä yhijxy. Jagooyyä højts nhijxy. Paady højtsä Dios xyaghijxy coo højts hänajty jaduñ tøø xyajnähdijy. Mänit højtsä Jesús nmөөдcaayy nmөөдhuucy.

⁴² Mänit højtsä Jesús xwyiinguejxy coo højtsä Diosmädia'agy nøcxy nyajwa'xy wiinduhmyhagajpt ja'a Jesúsçøxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús tøø piäda'agy coo jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyegøøjät, yho'oguiä, jiujuquiä.

⁴³ Jaduhnä profetadøjc-hajxy jecy quiujahy coogä jäya'ayä piojpä quiädieey hajxy yajnähwa'açh yajcuhwa'açhii, pønjatiä Jesús ja'a miädia'agy mäßójcäp.

⁴⁴ Cahnä ja'a Pedro hänajty miädiacpädøøyñä, mänit hajxy nägøxiä yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm, pønjatiä Pedro ja'a miädia'agy hänajty hamädoowhítäp.

⁴⁵ Y ja'a judíoshajxy, ja'a Pedro hajxy hänajty

tøø piamečhíjábä, ja'a hajxy hänäjty mäsöjpä, coo hajxy jaduhñ yhijsy coo ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíosajpä yhadägøøyy jioottägøøyyä, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy.

⁴⁶ Hix, miädoow ja'a judíosajxy jaduhñ coo ja'a ca'a judíospähajxy hänäjty wiinghayuuc miädia'agy. Jaduhñä Dios hajxy hänäjty quiapxpaady coo miöjjä coo jiaančhä.

⁴⁷ Mänitä Pedro ja'a judíos ñämaayy:

—Neby hösä Dioshespíritu xyhadägøøyy xjioottägøøyyäm, jaanä jaduhñ hädaa jäya'ayhajxy yaabä tøø yhadägøøyy tøø jioottägøøyyäbä, hädaa ca'a judíosajxypä. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy ñäbéjät.

⁴⁸ Mänitä Pedro ja'a jäya'ay ca'a judíospä jiaanč nämaayy coo hajxy ñäbétät ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy hoy jiaanč näbety. Mänitä Cornelio ja'a Pedro ñämaayy coo Pedro jim jiaac hídät mejtsxøø tögøøgxøø maa ja'a Cornelio tiöjcän.

11

¹ Mänitä mädia'agy jim wia'xy Judea-naaxooty wiinduhmyhagajpt coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty tøø jiojögøøy, ja'a hajxy ca'a judíospä. Jaduhñä apóstoldöjc-hajxy miädoyhajty mööda mäböjpadöjc-hajxy.

²⁻³ Pero coo ja'a Pedro jim ñöcxtägajch Jerusalén, mänit ñähojjä:

—Tii miichä jäya'ay hoy coo tøø mguhixy, ja'a hajxy ca'a judíospä. Tii hoy coo tøø mmøødcay coo tøø mmøødhu'ugy.

Ja'a mäböjpadöjc-hajxy jaduhñ mänaañ, ja'a hajxy hänäjty mänaambä coo ja'a ca'a judíosajxy

tsipcøxp yajcircuncidarhájpät nebiä judíoshajxy quiuhdujthatiän.

4 Mänitä Pedro quiøxy mädiaacy tiiguiøxpä hänajty coo tøø yhoy Cesarea:

5 —Jímhøch hänajty nDiospa'ya'axy maa ja'a cajpt xiøhatiän Jope, mänítøch nwiinhijxy coo tii hänajty quiuhdøøñaxyii tsajpootyp nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hit hänajty xiojtsø'øguiä. Jaduhñ hänajty miänooñna'ay. Coo jaduhñ ñaaxcädaacy maačh hänajtiän,

6 mänítøch jii by nguheebøøyy poobwittøjiooty. Mäníthøchä animal madiu'u nhijxy møødä hamädaaxtecypiähajxy, møødä hawa'anjatypä, møødä tsahñdy, møødä muuxy.

7 Mäníthøchä Dios xñämaayy: “Pedro, pädø'øg. Yagho'og yø'ø animal. Mänit mdsú'udsät.”

8 Mänítøch nhadsooyy: “Wiindsøñ, caj, cábøch yø'ø animalduhmbä mänaa ndsu'učh. Hix, cab højts nguhdujt jaduhñ myiñ coo højtsä animal hoñä'ä mädyiibä ndsú'udsät.”

9 Mäníthøchä Dios jadähooc xñämäaguiumbä: “Tijátyhøch nyajnähdiypy coo hajxy mdsú'udsät, cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy mwiingápxät.”

10 Tägøøghóoc-høchä Dios jaduhñ xñämaayy, mäníthøchä poobwit nhijxy coo chajpéjcumbä tsajpootyp.

11 Mäníthøchä häna'c nädägøøg xñämejch maačh hänajty nmejtsta'aguiän. Jim hajxy hänajty tøø chohñda'agy Cesarea.

12 Mäníthøchä Dioshespíritu xñämaayy cooch tähooccapxiä nbadu'ubøgät. Mänítøch njaančh møødnøcxy. Mänit hädaa mabøjpädøjc-hajxy

nädädujc piadu'ubøjpä. Jope hajxy chooñ. Coö højts jim nmejch Cesarea, mänit højts jim ndøjtägøøyy maa ja'a craa Corneliohajpä tiøjcän.

13 Mänit højtsä Cornelio xyajmøødmädiaacy nébiägä Diosmoonsä tsajpootypä ñäguehxtøø'xiän ja'a Cornelio wyiinduum. Mänitägä Diosmoonsä ja'a Cornelio ñämaayy: “Jimä craa tu'ug yhity Jope, ja'a xøhajpä Simón Pedro. Capxyñäguex ja'a craa jaduñ coö yaa myínät.

14 Coö yaa miédsät, mänit miích xyhawaanaañä nebiä mbojpä mgädieeybä hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät, møødá mhuung møødá mdo'oxy.”

15 Coöch ndägøøyy mädiaacpä, mänitä Corneliohajxy yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm, neby højts jayøbajt xyhuuc nägädáacämbän.

16 Mänitøch njahmiejtstaacy nebiä Jesús tähooc miänaañän: “Ja'a Juan, nøøhaam hijty miäyajnäbety. Tøyhajt jaduñ. Pero mijts jaduñ xyajnäbetaamb ja'a Dios yhEspirituhaam”, nøm højtsä Jesús xñämaayy.

17 Y coö hajxy tøø nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios ja'a yhEspiritu hajxy tøø xmióoyyäm. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, tøø ja'a Dios ja'a yhEspiritu mioobiä, neby hajxy tøø xmióoyyämbän. Pøñhøch høøch coöchä Dios jaduñ nnä'ä capxhadúgät —nømä Pedro miädiaacy.

18 Coö ja'a mäbøjpadøjc-hajxy jaduñ miädoyhajty jim Jerusalén, mänit hajxy hamoñ haducy miähmøøyy. Mänitä Dios hajxy pia'yaaxy coö miøj coö jiaančhä. Mänit hajxy miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, tøø ja'a cuhdujt hajxy mióoyyábä coo ja'a Dios hajxy jiøjpøgø'øwät, møød coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät, jaduñ hajxy cøjxta'axiøø jiugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän.

¹⁹ Tøøyyämä Esteban hänajty jim yagho'ogyii Jerusalén, mänitä mäbøjpädøjc-hajxy jim tiägøøyyä jaamdúunábä tsaachtíunábä. Coo hajxy jim chohñ, näje'e hajxy jäguembaady ñøcxøøyy, Fenicia, Chipre, Antioquía. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty yajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä homiaajä, jagooyyä judíos ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty yajnahixø'øyyii. Pønjaty hänajty ca'a judíos, cab hajxy hänajty yajnahixø'øyyii.

²⁰ Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänajty jim tsohmä Chipre møød Cirene, coo hajxy näje'e miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Antioquía, hopiønä Diosmädia'agy yajnahixøøyyä ja'a Jesúsøxpä, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Jaduhñ hajxy yajnahixøøyyä coo ja'a Jesús hajxy nWiindsønhájtäm.

²¹ Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy, miøødhájtäbä Dios ja'a miøcmäjaa hajxy hänajty. Mänitä jäya'ay ja'a jiecyquihdujt hajxy nämay ñajtshixøøyy. Mänitä Dios hajxy jiøjpøgøøyy.

²² Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty hipä Jerusalén, coo hajxy jaduñ miädoyhajty coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänajty jim miayø'øy Antioquía, mänitä Bernabé hajxy jim quiejxy.

²³ Coo ja'a Bernabé jim miejch Antioquía, mänit yhijxy coo ja'a Dios ja'a mayhajt hänajty møj tøø tiuñ, coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänajty tøø ji-

aančh mayø'øy. Mänitä Bernabé jiaančh tehṁ xioondaacpøjcy. Mänitä Bernabé ja'a mæbøjpädøjc ñämaayy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehṁgahnä miäbøgät hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpä.

24 Hojiootä Bernabé hänajty jiaančh tehṁ miøød. Jiaančh tehṁ miøødä Dioshespíritu hänajty je'eduhṁ. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hänajty miäbøcy. Paadiä mæbøjpädøjc-hajxy hänajty jaduṁ tehṁgahnä miayø'øy, ja'a hajxy hänajty mæbøjpä ja'a Jesúsøxpä.

25 Coo ja'a Bernabé jim chohñ Antioquía, mänitä Saulo hoy piaady. Mänit hajxy jim nämetsc ñøcxtägajch Antioquía.

26 Tu'jumøjtä Bernabéhajxy jim yhiyty møødä Saulo maa ja'a mæbøjpädøjc-hajxiän. Jimä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy nämay yajwiingapxøøyyä. Jim Antioquía, jimä mæbøjpädøjc-hajxy yajxøbejtsohnä cristianos, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hänajty tøø jiojpoø'øy.

27 Mänitä jäya'ayhajxy näje'e jiiṁby quiädaacy Antioquía. Jerusalén hajxy hänajty tøø chohnda'agy. Tøø hajxy hänajty ñajtsapxøøyyä ja'a Diósäm.

28 Tu'jäya'ay hänajty xiøhaty Agabo. Tøø ja'a mæbøjpädøjc-hajxy hänajty yhamugø'øy. Mänitä Agabo tiänaayyø'cy jäya'ayhagujc. Mänit miänaañ coogä yuuxøø hänajty jejcy jiada'añii wiinduhṁyhaajpt. Mänit jaduṁ jiaančh tøjiajty cujegy mänaa ja'a Claudio hänajty jim tiuṁgmøødän Roma.

29 Mänitä mæbøjpädøjc-hajxy quiojyquiapxytiuuñ jim Antioquía coo ja'a xädø'øñ hajxy hänajty jim quiexa'añ Judea maa ja'a

mäbøjpädøjc-hajxy jim**ban**. Jaduhñ hajxy hanidiuhmjaty wejcy, mäduhñtiä xädø'øñ hajxy hänajty miøødä.

³⁰ Mänitä xädø'øñ hajxy jaduhñ jiaančh quejxy. Ja'a Bernabéhajxy jim mänøcx Judea møødä Saulo. Mänitä majjäya'adiøjc ja'a xädø'øñ hajxy hoy mio'oyii, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä jim Judea.

12

¹ Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy näje'e tiägøøyyä jaamdúunäbä tsaačhtiúunäbä. Ja'a Herodes jaduhñ jatcøøyy, ja'a hänajty tuumbä gobiernä jim Judea.

² Mänitä Herodes ja'a Santiago yajyagho'cä espadahaam, ja'a Juan yhajch.

³ Coö ja'a Herodes jaduhñ yhijxy coö ja'a judíoshajxy hänajty xioon**da**'agy je'eguiøxpä coö ja'a Santiago hänajty tøø yagho'ogyii, mänitä Herodes ja'a Pedro yajmajtsä. Ja'a xøø hänajty jájtäp mänaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy hänajty quiayyän, ja'a ca'a tsoomiøødpä.

⁴ Coö ja'a Pedro jaduhñ yajmajch, mänit chuumä. Xøømdsuhm ja'a Pedro hänajty cwieendähadyii ja'a soldádäm. Tädujc-horajatiä soldadohajxy hänajty nämädaaxcjaty yhadäna'ay. Niguiuwíjtsäp hajxy hänajty. Tøø ja'a Herodes hänajty wyiinmay coö ja'a Pedro hänajty xøønaxy yajtøyhajtyega'añii cu'ughagujc.

⁵ Hoyyä Pedro hänajty jia tsumiä, tehngahnä mäbøjpädøjc ja'a Dios hajxy hänajty pia'ya'axy ja'a Pedrocxpä, coö yhøxmadsøøjät.

⁶ Cujaboomä Herodes ja'a Pedro hänajty yajnøcxa'añ cu'ughagujc, jimä Pedro hänajty mia'ay

pujxtøgooty. Coods hänajty jaduhñ. Soldadoh-agujc hänajty mia'ay. Cø'øxoch hänajty jaduhñ mejtsnax. Jimä soldadohajxy hänajty yhadäna'ay pujxtøghaawjooty.

⁷ Mänitä Diosmoonsä tu'ug näguehxtøø'xy ja'a Pedro wyiinduum. Mänitä jøøñ jiiby yagjajøøyy pujxtøgooty. Mänitä Diosmoonsä ja'a Pedro ji-ahmyu'xy. Mänitä Pedro ñämaayyä:

—Tsógäm, pädø'øg.

Mänitä Pedro ja'a cadena quiø'øghaduutä.

⁸ Mänitä Diosmoonsä miänáaṅgumbä, ja'a hänajty jim tsohm̄bä tsajpootyp:

—Niwiøhñda'adsøø. Pägø'øw yø'ø mgø'øg.

Coo ja'a Pedro jaduhñ quiudiuuñ, mänit ñämáayyägumba:

—Pägø'øw yø'ø mjocxwit. Høøch pajáamäc.

⁹ Mänitä Pedro ja'a Diosmoonsä jiaançh padu'ubøjcy. Cabä Pedro hänajty ñajuø'øy pø tøyyä ja'a Diosmoonsä jiaançh hijxy, tøgä ñä'a wiinhijx jaduhñ.

¹⁰ Mänitä Pedrohajxy jim ñajxy maa ja'a soldado jayøjpä hänajty yhadäna'ayän. Mänit hajxy ñajxy maa ja'a miämetspän. Coo hajxy jim miejch maa tehñ piujxtøghaawän, mänit yhawaach hamdsoo. Coo hajxy piädsøømy, mänit hajxy weeñtiä jiaac nøcxy. Mänitä Diosmoonsä yhadägoyyøøñä. Nidi-uhm̄ä Pedro jaduhñ miähmøøyy.

¹¹ Mänitä Pedro wyiinmahñmejtsnä. Mänit miänaañ quiopcooty:

—Tøyhajt jaduhñ coöchä Dios ja'a mioonsä tøø xyajnäguexy. Tøøch jaduhñ xyajñähwa'açh ja'a Herodescøxpä møødä judíoshajxy.

12 Mänitä Pedro jim̄ ñøcxy maa ja'a María tiøjcän, ja'a Juan ja'a tiaj. Jaduhñä Juan hajxy hänajty tyijpä Marcos. Tøø jäya'ayhajxy hänajty may yhamugø'øy tøgooty Diospa'yaaxpä.

13 Coo ja'a Pedro jim̄ miejch, mänitä tøgħaaw quiojxnocy. Mänitä quixy tu'ug jim̄ miejch maa ja'a tøgħaawän, ja'a hänajty xøhajpä Rode. Miädowaambiä Rode hänajty jaduhñ pønä tøjc cojxnocy.

14 Coo ja'a Rode ja'a Pedro yo'mädooyy, mänitä Rode päyø'øguiä wyiimbijty xoonäacäp. Cabä Rode ja'a tøjc ñä'ä yaghawaach. Mänit hoy ñägapxy coogä Pedro hänajty jim̄ tiäna'ay tøguyy.

15 Mänitä Rode ñämaayyä:

—Tøø miichäda'a mguhhiñ.

Pero tehngahnä Rode hänajty miäna'añ cooc hänajty jie'ejä ja'a Pedro. Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ca'ada'a yø'ø jie'ejä. Ja'a yhaañämädah yø'ø.

16 Jimä Pedro ja'a tøgħaaw hänajty tehngahnä jia wi'i quiojxnocy. Coo hajxy hoy yaghawa'aäch, mänit hajxy yhiixy coo hänajty jiaançh je'ejä.

17 Mänitä Pedro seña tiuun̄ quiø'øhaam coo hajxy yhamónät. Mänit jaduhñ miädiaacy neby hänajty tøø yajpädsømyii pujxtøgooty ja'a Diósäm. Mänit jiaac mänaañ:

—Nøcxä Santiago hajxy hawaanä møødä mäbøjpädøjc cooč tøø nnähwa'aäch.

Coo ja'a Pedro jaduhñ miädiaacpäðøyy, mänit wiingtuum ñøcxnä.

18 Coo jioðøñä, mänitä soldadohajxy jiaançh tehñ yagjuøyy coo ja'a Pedro hänajty quia'a jibiän pujxtøgooty.

19 Mänitä Herodes yhanehmy coo ja'a Pedro yhøxta'awøøjät. Coo ja'a Pedro maa quia'a ya-jpaaty, mänitä soldadohajxy yajnähdsøømä, ja'a hajxy hänajty tøø yhadäná'ayäbä maa ja'a pu-jxtøjcän. Mänitä Herodes yhanehmy coo ja'a soldadohajxy yagho'ogøøjät. Mänitä Herodes jim chohñ Judea. Mänit jim ñøcxy tsänaabiä Cesarea.

20 Mänitä Herodes ja'a cu'ug jiaançh tehñ miäjootma'ty, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä jim Tiro møød jim Sidón. Mänitä cu'ughajxy nägøxiä quiojyquiapxytiuunñ coo hajxy nägøxiä jim ñøcxät ja'a Herodes wyiinduum. Jimä Herodes ja'a mioonsä hänajty tu'ug xiøhaty Blasto. Møjtuungä Blasto hänajty jim miøød maa ja'a Herodes wyi-induumän. Mänitä cu'ugä Blasto hajxy miäjuyy coo ja'a Blasto ja'a cu'ug piuhbédät, weenä tsip jaduññ ñaxy miay. Hix, jimä cu'ughajxy hänajty tiuunndaacthaty maa ja'a Herodes ñaaxootiän.

21 Coo hajxy hänajty tøø yajcuhducy mänaa hajxy hänajty jim yhamugøøwa'añän maa ja'a Herodes wyiinduumän, mänitä Herodes ja'a reewyit piägøøyy. Mänit jim yhøxtaacy maa ja'a yhäñaabiejtän, maa ja'a cu'ughajxy hänajty tøø yhamugøøyän. Mänitä Herodes ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä.

22 Mänitä cu'ughajxy tiägøøyy yaaxpä:

—Yø'ø craa xim capxpä, jue'e yø'ø, Diosäda'a yø'ø; ca'ada'a yø'ø jiäya'ayä neby højtshajtäm.

23 Tuunä hajxy jaduññ ñä'ä mänaañ, mänitä ja'a Diosmoonsä ja'a Herodes yajpa'ambejty. Paady jaduññ yajpa'ambejtä je'eguiøxpä coo ja'a Dios hänajty tøø quia'a wiingudsähgøøy. Mänitä Herodes tiøøngcuhdsu'tsä. Mänit yho'nä.

24 Pero ja'a Diosmädia'agy, tehngahnä hänajty jaduñ wia'xy wiinduhmyñaax wiinduhmyguiajpt.

25 Hoorä, coo ja'a Bernabé mөөдä Saulo ja'a majjäya'adiøjc ja'a xädø'øñ hajxy hänajty tөө mio'oy jim Jerusalén, mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy ñøxtägajch jim Antioquía. Quipxiä Juan Marcos pianøcxy.

13

1 Jim Antioquía, jimä jäya'ayhajxy hänajty may tөө yhamugø'øy Jesúswiingudsähgøøbiä. Näje'e hajxy hänajty tiuñ Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä. Näje'e hajxy hänajty tiuumbä yajnahixøøbiä. Ja'a hajxy hänajty jaduñ tuumbä, jue'e hajxy hänajty xiøhaty: Bernabé, Simón ja'a humybiä, Lucio ja'a Cirene-tsohmä, Saulo, mөөд Manaén. Quipxiä Manaén ja'a Herodes hänajty tөө miøødmuutsc-haty, ja'a hänajty jim tөө guobiernähátiäbä Galilea.

2 Jiibiä Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'øy jaguiay jayhu'ugy maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänit hajxy ñämaayyä ja'a Dioshespíritäm:

—Tөөчhä Bernabé mөөдä Saulo nyajnähdijy coochä nduung hajxy xtiúunät. Mwiinguéxäp hajxy jaduñ.

3 Coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduñ Dyiospa'yaaxpädøøyy, mänitä Bernabéhajxy quiø'ønähgajpä mөөдä Saulo. Mänitä Bernabéhajxy tiu'ubøjnä mөөдä Saulo.

4 Mänitä Bernabéhajxy wyiinguejxä ja'a Dioshespíritäm coo hajxy wiädítät Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Mänit hajxy jiiby

yhädaacy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Seleucia. Mänit hajxy hoy biarcotägø'øy. Mänit hajxy ñøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Chipre, ja'a mejyhagujpä.

⁵ Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy jim biarcomänajcy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Salamina. Mänit hajxy tiägøøyy Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jimä Juan Marcos hänajty piawädijpä nä'ä jamiøød.

⁶ Coo ja'a Bernabé ja'a cajpthuung hajxy hänajty tøø quiøxy hawädity jim Chipre, mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Pafos. Jimä jäya'ay hänajty tu'ug wiädijpä, ja'a hänajty xøhajpä Barjesús. Judío hänajty je'e. Wiinmahñmøød hänajty je'e. Jaduhñ hänajty yhøhnda'agy cooc tyijy hänajty je'e Dyiosquexiä.

⁷ Hoyyä Barjesús ja'a Sergio Paulo hänajty miøødnimiägu'ughadyii, ja'a hänajty tuumbä gobernador. Coo ja'a Sergio Saulo jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Bernabé ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäwädity, mänitä Bernabéhajxy miøjyaaxä møødä Saulo. Miädowaambiägä Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hänajty.

⁸ Haa ja'a Barjesús, Elimas hänajty xiøhaty hargriegohaam. Hoorä, coo ja'a Elimas jaduhñ miädoyhajty coogä Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hänajty miädowa'añ, cabä Elimas jaduhñ yhojiäwøøyy. Mänitä Elimas ja'a Sergio Paulo jia jøjcaxøøyy coo quia'a mäbøgät.

⁹ Haa ja'a Saulo, mejtstu'u hänajty je'e xiøhajpä møødä Pablo. Hoorä, miøødä Pablo ja'a Diosh-

espíritu hänajty. Mänitä Pablo ja'a Elimas wyiin-
hee'ppejty.

¹⁰ Mänit yhojy:

—Møjcu'uhuung, mjaančh tehṃ yhøhndaacp
miičh. Jaančh tehṃ yhaxøøg miičhä
mwiinmahñdy. Caj miičh myajmädsocy coo
jäya'ayhajxy hoy quiuhdujthädät. Tii miičh
jaduhṇ coo mwil'i miäna'añ cooc tyjy ja'a
Diosmädia'agy quia'a tøyä.

¹¹ Xyajcumädoṃaamb miičhä Dios. Xyajwiinx-
oodsaamb miičh jaduhṇ. Jejcy miičh wiinds
mmähmø'øwa'añ. Caj miičhä jajpä mdsoj hixa'añ,
—nømä Elimas ñämaayä.

Mänitä Elimas jiaančh wiinxoo'ch. Hobiänejpä
hänajty tioonda'ay maa ñøcxø'øwät. Yhøxtaaby
hänajty jaduhṇ pøn jaduhṇ wiinwídsäp.

¹² Coo ja'a Sergio Paulo jaduhṇ yhjy nebiä
Elimas hänajty tøø jiaty tøø yhabetiän, mänit
yagjuøøyy. Mänitä Diosmädia'agy jiaančh mabøjcy
coo tiøyä.

¹³ Mänitä Pablohajxy jim biarcotägøøguiumbä,
møødä Bernabé, møødä Juan Marcos. Mänit hajxy
miejyñáxcumbä. Mänit hajxy miejch maa ja'a
cajpt hänajty xiøhatiän Perga, jim maa ja'a naax
hänajty xiøhatiän Panfilia. Jimä Juan Marcos wyi-
imbijnä nidiuhṃ. Mänit yhädaacnä Jerusalén.

¹⁴ Coo ja'a Pablohajxy jim chohṇ Perga, møødä
Bernabé, mänit hajxy jiaac nøcxy maa ja'a cajpt
hänajty xiøhatiän Antioquía, jim maa ja'a naax
hänajty xiøhatiän Pisidia. Coo ja'a poo'xxiøø
yhabaaty, mänitä Pablohajxy chajtøjtägøøyy maa

ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänit hajxy jii by yhäñaaguiädaacy.

15 Ja'a häna'c-hajxy hänajty jii by tuumbä tsajtøgooty, mänitä Diosmädia'agy hajxy quiapxy maa ja'a Moisés jecy quiujahyyän, møød maa ja'a profetahajxy jecy quiujahyyän. Mänitä Pablohajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughajpädøjc, pø jii mijts mädia'agy hajxy mmädia'aga'añ, huuc capx hajxy, weenä cu'ughajxy miädooy.

16 Mänitä Pablo tiänaayyø'cy. Mänitä quiø'ø chajtsihy, weenä cu'ughajxy jaduhñ yhamädoowhity. Mänit miänaañ:

—Huuc hamädoowhit hajxy nägøxiä, mijts israelitashajxy, møød mijts ca'a israelítabä. Mhaagä wiingudsähgøøbiä Dios hajxy.

17 Højts israelítabä, Dios højts nDioshajpy. Jegyhajty højtsä nhapä ndeedyhajxy hijty jim yhadsäna'ay maa ja'a naax xiøhatiän Egipto. Mänit hajxy jaduhñ yajnähdiijä ja'a Diósäm coo hajxy hänajty quiu'ughada'añii ja'a Diósäm. Mänit hajxy jim Egipto yhöxwoobädsøømä ja'a Diósäm. Jaduhñä Dios ja'a miäjaa yajcähxø'cy.

18 Coo hajxy jim wiomejtsä pactuum maa hänajty pøn quia'a tsäna'ayän, jim hajxy miähmøøyy juxychägui'xjomøjt. Míe'e'xtujpiä Dios hänajty jaduhñ, hoyyä miädia'agy hänajty quia'a jagä yajtúuñäxä.

19 Mänitä israelitashajxy jim ñøcxy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Canaán. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim tsänaabiä, ja'a näjuxtujc-hagajtpä, cøjx hajxy yajcuhdägoyyii ja'a Diósäm. Mänit højtsä nhapä ndeedyhajxy ñaaxpaatnä.

20 Mädaaxmägo'xjomøjt ja cupc hänajty tøø yhity coo hajxy hänajty tøø chooñ Egipto.

'Mänitä Dios miänaañ coo cuduung hajxy miøødhädät. Jaduhñ hajxy jejcy miøødhajty. Ja'a Samuel, je'eds jaac tehñ tiuun cuduung.

21 Mänitä cu'ughajxy miänaañ coo gobiernä hajxy mio'owøøjät, coo hajxy jaduhñ yhane'emøøjät. Mänitä Dios ja'a Saúl yajnähdiyy coo je'e tiünät gobiernä, ja'a Cis yhuung. Benjamín ja'a Cis hänajty jegyhajty tøø yhaphaty tøø tieedyhaty. Juxy-chägui'xjomøjtä Saúl jaduhñ tiuunñ gobiernä.

22 Mänitä Dios miänaañnä coo Saúl jaduhñ quia'a tüunnät gobiernä. Jaduhñ miänaañnä coo David jaduhñ ween tiuunnä gobiernä: "Njaanç tehñ quiumāabiøçhä David jaduhñ, ja'a Isaí yhuung. Cøxaamb jaduhñ quiudiuna'añ waambátyhøch nnäma'awa'añ", nømä Dios ja'a David jecy ñänøømy.

23 Mänitä Jesús cujecy jiaac mejch. Ja'a Jesús ja'a David jecy yhaphajt tieedyhajt. Paadiä Dios ja'a Jesús quiejxy coo ja'a israelitashajxy jaduhñ ween min yajnähwa'açhii. Jéquiänä Dios hajxy jaduhñ yajwiinwaanøøyyä coogä yajnähwaatspä hänajty quiexa'añ.

24 Cahnä Jesús hänajty tiägø'øyñä wädijpä, jimä Juan ja'a israelitas ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwiingapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä ñajtshixó'øwät, møød coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot wyiingudsähgø'øwät, møød coo hajxy ñäbétät.

25 Coo ja'a Juan hänajty tiuumbädø'øwaanä, mänit miänaañ: "Jaduhñhøch mijtsäda'a xñänømy

cooc tyijy hõõch nGristo. Ca'açh nje'ejä. Jímhõchhä njamiõød tu'ug jiaac medsa'añ. Maas mõcmäjaamõød je'e miedsa'añ queeçh hõõch. Cábõch cuhdujt jaduñ njaty mõødä nebiä cuhdujt je'e miõødän ja'a jaac medsaambä.”

26 'Mägu'ughajpädøjc, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhãjtãm; mõød mijts ca'a judíospä, mwíingudsähgøøbiä Dios hajxypä. Nägøxiä ja'a Dios hajxy tøø xyajnáhdíjjãm coo hajxy nägøxiä xyajnáhwa'adsáanãm.

27 Coo ja'a Jesús quioo'ty Jerusalén, cabä cu'ughajxy hãnajty ñajuø'øy coo hãnajty je'e Dyiosquexiä. Ni ja'a teedywiindsønhajxy hãnajty quia'a najuøøbiä. Coo ja'a Jesús hajxy yajyagho'cä, jaduñä Diosmädia'agy hajxy yajtøjiajty nej myiñän cujaay coo ja'a Diosquexy hãnajty yagho'oga'añii. Ja'a profetadøjc-hajxy jaduñ jecy cujahy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hãnajty jegyhajty mäwädijpä. Hoyyä cu'ugä Diosmädia'agy hãnajty jia mädooy wiingusábadohaam nebiä profetadøjc ja'a Diosquexy hajxy hãnajty jia mädia'aguiän, cabä cu'ughajxy hãnajty ñajuø'øy coo ja'a Jesús hãnajty Dyiosquexiä.

28 Jaduñä cu'ughajxy hãnajty tehngajnä ñä'ägä mänaañ cooc tyijy ja'a Jesús hãnajty hanaxiä tøø quiädieey. Pero cab hãnajty jaduñ ñä'ä tøyäbä. Hoy hãnajty quia'a jagä tøyä, tehngajnä cu'ug ja'a Pilato hajxy jaduñ ñämaayy coo ja'a Pilato ja'a Jesús yajyagho'ogøøjät.

29 Coo ja'a Jesús jaduñ jiaançh ho'cy, cøjx jaduñ tøjiaty nebiaty jim miädia'agyiiän maa ja'a Diosmädia'agy myiñän. Mänit yajmänajcä

cruzøxp. Mänit hoy yajnaaxtägø'oyii.

³⁰ Mänitä Dios ja'a Jesús yagjujypiøjtägajch.

³¹ Mayhoocä Jesús jaduhñ jiaac hijxä ja'a jiamioødhajxy, ja'a hajxy hänajty quipxy tøø piadsohnda'aguiäbä jim Galilea. Quipxiä Jesús hajxy piagoo'ty Jerusalén. Hoorä, jäda'ahatiä Jesús hajxy miädiaacpä maa ja'a judíoshajxiän coogä Jesús Quiäristo.

³² 'Paady højts mijts jaduhñ nyajwiingapxø'oy ja'a Jesúsøxpä. Jequiän højts nhap ndeedyhajxy yhawáañäxä ja'a Diósäm coogä Dios ja'a yjnähwaatspä hänajty quiexa'añ.

³³ Coø ja'a Jesús hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coø jiuypyiøjtägajch, jaduhñä Jesús hajxy tøø xjiaançh yajnähwáatsäm. Jaduhñä Dios ja'a miädia'agy yajtøjiajty neby højts nhap ndeedyhajxy jecy yhawáañäxäm coogä Dios ja'a yajnähwaatspä hänajty quiexa'añ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a salmo miämetspän: "Høøçh miich nHuunghajpy. Jäda'açh miich tøø nyagjujypiøjtägach."

³⁴ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coogä yHuung hänajty yagjujypiøjtägatsa'añ, jaduhñäc je'e quia'a pú'udsät. Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Mijtshøch ngunuu'xaamby nébioçhä David tøø nyajnäma'ayän. Nyajtøjiadáambiøch jaduhñ."

³⁵ Jaduhñ jim myiimbä cujaay wiingsalmojooty: "Caj miich mmäna'ana'añ coø ja'a mHuungä ñi'xä quiopc piú'udsät, coø hänajty tøø yho'ogy. Myagjujypiøjtägatsaamby miich jaduhñ", nømä Dios ñämaayyä.

³⁶ Hoorä, coo ja'a David jecy miähanehmbädøøyy nebiä Dios hänajty tøø yajnähdijjän, mänitä David yho'nä tiägooñä. Mänit hoy ñaaxtägø'oy. Mänit piuutsnä. Tøyhajt jaduhñ.

³⁷ Pero ja'a Jesús, coo je'e yho'cy, cab je'e piuuch, je'eguiøxpä coo yagjuypiøjtägajtsä.

³⁸⁻³⁹ Mägu'ughajpädøjc, huuc hamädoowhit hajxy, jaduhñ højts mijts nyajwiingapxø'øy coo ja'a Jesús hajxy nägøxiä tøø xñähho'túutäm, møød coo jadähooc jiuypyiøjtägajch. Pønjaty jaduhñ mäßøjp, nähwa'adsaamb hajxy je'e; hawa'adstuum hajxy miähmø'øwa'añ. Hoyyä jecyquihdujt hajxy hijty nja wi'i quidiunáañäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, cab hajxy hoy pedyii ngudiunáañäm, paady hajxy hijty nga'a nähwa'adsáañäm.

⁴⁰ Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehm miäbögat neby højts mijts cham nyajwiingapxø'øyän. Pø caj, wehñdä hajxy mjat mhabétät nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän:

⁴¹ Huuc mädo w hajxy, pønjaty jaduhñ
mäwiingapxpejp,
myagjuø'øwäp hajxy jaduhñ;
mniguiu'uds mniguiuhhämeedø'øwøøjöp hajxy.
Hix, hoy-yagjuøøñoch jaduhñ njaançh
tehm yajcähxø'øga'añ maa mijts
mwiinduumhajxiän.

Pero cab hajxy jaduhñ miäböga'añ, ja'a hajxy hamdsoo ca'a hixaambä, nømä Dios jecy miänaañ.

⁴²⁻⁴³ Mänitä Pablo miädiaacpädøøñä. Coo ja'a Pablohajxy chajtøjpädsøømy møødä Bernabé, mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy jadähooc ween

miñ miädia'agy ja'a sábado hänäjty jaac miimbä, neby hajxy hänäjty tøø yhuuc mädiaacpäñ. Mänitä Pablo jäya'ay hajxy may piadu'ubøjcä, møødä judíosahajxy, møødä ca'a judíospähajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty mäßøjpä. Mänitä Pablohajxy miänaañ coo ja'a jäya'ayä Dios hajxy homiänaajä yhajodhädät.

⁴⁴ Coo ja'a sábado hänäjty jadähooc yhabáatcumbä, mänitä cu'ughajxy jim miejch maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Tøø ja'a cu'ughajxy hänäjty miädoyhaty coo ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hänäjty jadähooc miädia'agáangumbä.

⁴⁵ Coo ja'a judíos wyiindsøñhajxy jaduhñ yhiijxy coo ja'a cu'ughajxy hänäjty jaançh tehñ miay tøø miech Diosmädia'agyhamädoowhiijpä, mänit hajxy jiootma'ty. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänäjty yhöñnda'agy. Wiingapxpéjtäbä Pablohajxy hänäjty jaduhñ.

⁴⁶⁻⁴⁷ Pero cabä Pablohajxy ñälägä møjpädaacy. Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jaduhñ höjtsä Dios tøø xwyiinguexy coo höjts mijts judíospä jayøjp nyajwiingapxø'øwät ja'a mädia'agy ja'a Jesúscøxpä. Pero caj mijts hädaa mädia'agy mnälägä mädowna'añ. Coo hajxy jaduhñ mga'a mäßøga'añ, paady jaduhñ quia'a hawiinmatsä coo hajxy homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios homiänaajä jiugyhatiän. Cab höjts mijts hädaa mädia'agy nyajmøødmädia'agaannä. Jim höjtsä jäya'ay nøcxy nnälägä yajwiingapxø'øwaañnä, ja'a hajxy ca'a judíospä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

48 Coo hajxy jaduhñ miädooyy, ja'a hajxy ca'a judíospä, mänit hajxy xioondaacpøjcy. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä coogä Diosmädia'agy ja'a Jesúsøxpä jiaančh tehñ yhooyä. Mänit hajxy nägøxiä miäbøjcy, pønjetiä Dios hänajty tøø yajñähdiy coo hajxy jiugyhada'añ homiänaajä neby je'e jiugyhatiän.

49 Mänitä Diosmädia'agy ja'a Jesúsøxpä tiägøøyy wa'xpä wiinduhmyhagajpt.

50 Mänitä mäyøøjäya'ayhajxy jiojcapxøøyyä møødä to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty Dioswiingudsähgøøbiä. Jaduhñ hajxy ñämaayyä coo ja'a Pablo miädia'agyhajxy quia'a mäbøjcäxät. Ja'a judíoswiindsøñhajxy jaduhñ mänaan. Jaduhñ hajxy hänajty miänaambä coo ja'a Pablohajxy yhøxpäbo'owøøjät.

51-52 Mänitä Pablo ja'a tiecy hajxy wyiinxijty wyiinwojpy, weenä naaxoc jaduhñ quiøxy ca'ay. Hijxtahñd hajxy jaduhñ yajcähxø'c coo ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty nämay quia'a mäbøga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy hänajty mäbøjpä, jaančh tehñ xioondaacp hajxy hänajty. Høxtä pi-aatypä Dioshespíritu hajxy hänajty. Mänitä Pablohajxy jim chohñnä møødä Bernabé. Mänit hajxy jim ñøxcy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Iconio.

14

1 Mänitä Pablohajxy jim miejch Iconio. Coo sábado yhabaaty, mänit hajxy ñøxcy maa ja'a judíos ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänitä Pablo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyy. Mänitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy, møødä judíos hajxy, møød hajxy ca'a judíospä.

² Pero cabä judíoshajxy nägøxiä miäbøjcy. Mänitä jäya'ayhajxy jìøjcapxøøyyä, ja'a hajxy hänäjty ca'a judíospä, ja'a hajxy hänäjty mäbøjpä. Jaduhñ hajxy jìøjcapxøøyyä coo ja'a Pablo miädia'agy hajxy quia'a mäbøjcäxät. Ja'a judíoshajxy jaduhñ mänaan, ja'a hajxy hänäjty ca'a mäbøjpä. Jaduhñ hajxy hänäjty miänaambä coo ja'a Pablohajxy wyi-ingapxedøøjät.

³ Jejquiä Pablohajxy jim jiaac hijty Iconio. Cabä Diosmädia'agy hajxy hänäjty tsähgø'ø-tsähgø'ø ñä'a mädia'agy. Jaduhñ hajxy hänäjty miädia'agy coogä Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm. Madiu'u ja'a Pablo pa'am hajxy hänäjty yajnaxy. Hijxtahñd hajxy hänäjty yajcähxø'py jaduhñ coo ja'a Pablo ja'a Jesús ja'a miäjaa hajxy hänäjty tøø mio'oyii. Hix, ja'a Jesús ja'a miäjaahaamä pa'am hajxy hänäjty yajnaxy. Jaduhñä cu'ughajxy hänäjty ñajuø'øy coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xjiaanč tsójcäm.

⁴ Pero cabä cu'ughajxy hänäjty tiu'ugmädia'aguiä. Näje'e ja'a judíos miädia'agy hajxy hänäjty miäbøjcä. Näje'e ja'a Pablo miädia'agy hajxy hänäjty miäbøjcä. Dioswiinguexiä Pablohajxy hänäjty tiuumby møødä Bernabé.

⁵ Mänitä møjtuungmøødpähajxy quio-jyquiapxytiuuñ coo ja'a Pablohajxy quiuhga'adsøøjät. Jaduhñä judíoshajxy piamänaambä møød hajxy ca'a judíospä.

⁶ Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jim piäyø'cy. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Licaonia, møød maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Listra møød Derbe.

7 Mänitä Diosmädia'agy hajxy jim̄ tiägøøyy yajwiingapxøøbiä Licaonia-naaxooty wiin-duhmyhagajpt.

8 Jimä pa'amjäya'ay hänajty tu'ug chänä'ay Lистра. Tecymiuquiä mähdiøjc hänajty tøø myiñ tøø quia'ay. Cahnä hänajty mänaa yo'oyø'øgy.

9 Jiaančh teh̄m̄ yhamädoowhiippiä mähdiøjc hänajty waambatiä Pablohajxy hänajty miädia'agy. Coö ja'a Pablo ja'a mähdiøjc jaduh̄n̄ yhijxy coö ja'a mähdiøjcä jioot hänajty tøø piäda'agy coö miøcpøgät, møød coö hänajty miäbøcy coö ja'a Pablo ja'a Jesús miäjaa hänajty miøødhajtä,

10 mänitä Pablo ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Pädø'øg, tänaayyø'øg.

Møcä Pablo jaduh̄n̄ miänaañ. Mänitä craa jiaančh tänaayyø'cy. Mänit hoy tiägøøñä yohbiä.

11-12 Coö ja'a cu'ugä craa hajxy jaduh̄n̄ yhijxy coö hänajty tøø miøcpøcy, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä yhamdsoo hayuuc-haambyhajxy:

—Tøø ja'a Zeus hajxy xñägädáacäm møødä Hermes, ja'a hajxy nwiingudsähgøøyyämbä. Tøø hajxy jaduh̄n̄ ñibiäda'agyii neby jäya'ayän —nømä Pablohajxy ñänøømä.

Jaduh̄nä Bernabé hänajty yhajodhadyii nebiä Zeusän. Haa ja'a Pablo, jaduh̄n̄ hänajty je'e yhajodhajtäbä nebiä Hérmesän, je'eguiøxpä coö ja'a Pablo hänajty jiaančh teh̄m̄ miädia'agy.

13-14 Pero cabä Pablohajxy hänajty wyiinjuø'oy waambaty hajxy hänajty ñänømyii. Hoorä, jimä tsajtøjc hänajty tu'ug cajtpa'a maa ja'a cu'ugä Zeus hajxy hänajty wyiingudsähgø'oyän. Ja'a jäya'ay hänajty jim̄ tuumbä teedy, mänitä waj

may yajmejch maa ja'a Pablohajxy hänäjty ca-
jptpa'a tøø miähmø'øyän. Mayyä pøjy jaduhñ
yajmejtspä. Mänitä Pablohajxy tiägøøyyä wiin-
gudsähgøøyyäbä. Ja'a cu'ughajxy møødä teedy,
je'e hajxy hänäjty mäwiingudsähgøøby. Mänitä
teedyhajxy tiägøøyy mänaambä coogä waj hajxy
hänäjty yoxa'añ ja'a Pablocøxpähajxy. Hagriego-
haam hajxy jaduhñ miänaañ. Coö ja'a Pabloha-
jxy jaduhñ wyiinjuøøñä nebiä cu'ughajxy hänäjty
jiatcø'øwa'añ, mänitä Pablohajxy tiägøøyy tajpä
maabiä. Mänitä wyit hajxy quiøø'ch. Mänit hajxy
jim tiägøøyy cu'ughagujc. Mänit hajxy yaaxy:

¹⁵ —Mägu'ughajpädøjc, ca'a højts xwyiin-
gudsähgø'øy. Jäya'ay højts nej mijtsän. Paady
højts yaa tøø nmech maa mijts mgajptän, coö
højts mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwät,
jaduhñä Dios juppiä ja'a miädia'agy hajxy
mmäbøjcät. Jéquiänä Dios ja'a tsajt yhädiuun,
møødä naaxwiin, møødä mejy, møødä tijaty jaac
jii, cøxiä. Jaduhñä Dios miäna'añ coö hajxy je'e
mwiingudsähgøøñät, coö ja'a mhamdsoo cuhdujt
hajxy mnajtshixøøñät, ja'a ca'a tsoobaatpä.

¹⁶ Hijty, jaduhñä Dios hijty miäna'añ coö ja'a
jäya'ayä yhamdsoo cuhdujt hajxy ween yajtuñ.

¹⁷ Homiänaajä ja'a Dios yajcähxø'øgy coö ho-
jiot jiaanç tehñ miøødä maa mijtsçøxpän, møød
coö yajtu'uy coö yajta'xy, møød coö ja'a camä
tu'u yaghoyø'øy, jaduhñ hajxy ngaayy nhúucäm
jootcujc —nømä Pablohajxy miänaañ.

¹⁸ Hobiänejpä ja'a Pablo ja'a cu'ug hajxy jaduhñ
yajmäbøjcy coö ja'a waj hajxy quia'a yóxät, coö ja'a
Pablohajxy jaduhñ quia'a wiingudsähgø'øwøød
møødä Bernabé.

19 Mänitä judíos hajxy näje'e miejch. Antioquía hajxy hänajty chooñ møød Iconio. Mänitä cu'ug hajxy yajmábøjtägajch cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänajty yhøhnda'agy møødä Bernabé. Mänitä cu'ugä Pablo hajxy jaduhñ jia ca'ch. Jaduhñ hajxy hänajty yhajodhaty coo ja'a Pablo hänajty tøø yho'ogy, pero cab hänajty tøø ñä'a ho'pä. Mänitä Pablo hajxy hoy yhøxwich cajtpa'a.

20 Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty jaduhñ tøø miäbøquiäbä, mänitä Pablo hajxy hoy jiuhmugø'oy. Mänitä Pablo jadähooc wyiinmahñmejch. Mänitä Pablohajxy jaduhñ jii by tiägøøguiumbä cajptooty møødä mäbøjpädøjc. Cujaboomä Pablohajxy jim chohñ møødä Bernabé. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty jaduhñ xiøhatiän Derbe.

21 Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Derbe, mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy hawaan hayaaxøöbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy may miäbøjcy. Mänitä Pablohajxy jim wyiimbíjcumbä. Mänit hajxy jim ñøcxtägajch Listra, møød jim Iconio, møød jim Antioquía, majaty hajxy hänajty tøø yhuuc hoobiän.

22 Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø miäbøquiäbä, mänit hajxy wyiingapxøøyyä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianøcxät tehngahnä, hoy hajxy jaduhñ cu jia mänax cu jia yajnañ ja'a tsaachpä ja'a peenä. Mänit hajxy jaduhñ jim ñøcxät Dioswiinduum.

23 Majatiä Pablohajxy hänajty wiädity, wyiinguejxyp hajxy hänajty pøn jaduhñ jim túnäp wiindsøn maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Pablo

ja'a Dios hajxy pia'yaaxy coo hajxy jaduhñ quiuweendähadóøjät ja'a Diósäm, ja'a hajxy hänajty tøø miábóquiäbä. Jaguiay jayhu'uguiä Dios hajxy hänajty miänuu'xta'agy.

²⁴ Mänitä Pablohajxy jimñ ñaxøøyy møødä Bernabé maa ja'a naaxñ hänajty xiøhatiän Pisidia. Møød hajxy jimñ yhoobiä maa ja'a naaxñ hänajty xiøhajpän Panfilia.

²⁵ Mänitä Pablohajxy jimñ jadähooc miéjtscombä Perge. Jimä Diosmädia'agy hajxy jadähooc yajwá'xcumbä. Mänit hajxy ñøcxy jadähooc Atalia.

²⁶ Jimñ hajxy jadähooc hoy biarcotägø'øyy. Mänit hajxy jimñ ñøcxcumbä Antioquía maa hajxy hänajty jaduhñ tøø yhuuc tsohñdaacpän, maa hajxy hänajty jaduhñ tøø wyiinguexyijän coo ja'a Dios ja'a tiuung hajxy tiuunät. Coo hajxy jaduhñ jimñ miejstägajch Antioquía, yaghabejt hajxy jaduhñ nebiä Dios hänajty tøø yhane'emiän coo hajxy jaduhñ tiunät.

²⁷ Coo hajxy jimñ miejch Antioquía, mänitä Pablo ja'a mäbøjpädøjc hajxy wioomujcy. Mänit hajxy miädiaacy nebiatiä Dios hajxy hänajty tøø piuhbedyijän, møød coo ja'a Dios cuhdujt jaduhñ tøø yecy coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miábøjpät, ja'a hajxy hänajty jaduhñ ca'a judíospä.

²⁸ Jejquiä Pablohajxy jimñ yhiyty Antioquía. Xyiicy xioñdaacy hajxy jaduhñ møødä mäbøjpädøjc-hajxy.

15

¹ Mänitä jäya'ayhajxy jaduhñ jimñ näje'e miejch Antioquía. Judea hajxy hänajty tøø choñda'agy.

Mänitä mǎbøjpǎdøjc-hajxy yajnäihixøøyyä coo hajxy jaduhñ quiudiúnät nebiä Moisés hänajty jegyhajty tøø yhane'emiän, coo hajxy yajcircuncidarhádät. Cooc hajxy jaduhñ quia'a cudiúnät, cábác hajxy jaduhñ ñähwá'adsät. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim̄ tsohm̄bä Judea, je'edsä mǎbøjpǎdøjc hajxy jaduhñ yajnäihixøøyy.

²⁻³ Pero cabä Pablohajxy jaduhñ quiumaayy coo ja'a mǎbøjpǎdøjc-hajxy jaduhñ yajnäihixø'øwóøjät. Mänitä Pablo ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ yajcapxiøøyy coo ja'a mǎbøjpǎdøjc-hajxy jaduhñ quia'a mǎbøgät neby hajxy hänajty tøø yajnäihixø'øyijän coo hajxy tsipcøxp yajcircuncidarhádät. Mänitä Pablohajxy jim̄ quiejxä Jerusalén møødä Bernabé, møødä wiinghäna'c-hajxy. Ja'a mǎbøjpǎdøjc-hajxy jaduhñ mäguejx coo ja'a tsip ja'a pleetä jaduhñ ween nøcxy yajcøxy yajmay. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim̄ tuumbä Jerusalén maa ja'a tsajtøjcän, je'edsä tsip ja'a pleetä hajxy hänajty miøødyajcøxaamby miøødyajmayaamby, jaduhñ hajxy quia'a tsipyajpǎdó'nät. Coo ja'a Pablohajxy jim̄ tiu'ubøjcy Antioquía, mänit hajxy jim̄ ñaxøøyy maa ja'a naax̄ hänajty xiøhatiän Fenicia, møød jim̄ maa ja'a naax̄ hänajty xiøhatiän Samaria. Jim̄ä Pablo ja'a mǎbøjpǎdøjc hajxy miøødmädiaacy, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä jim̄ Fenicia møød jim̄ Samaria. Jaduhñä Pablohajxy miädiaacy coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø piadu'ubøcy, ja'a hajxy hänajty ca'a judíospä, møød coogä yhamdsoo cuhdujt hajxy hänajty tøø ñajtshixøøñä. Coo ja'a mǎbøjpǎdøjc-hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jaduhñ jiaançh tehñ xiooñdaacy.

4 Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Jerusalén mөөдä Bernabé, mänitä mäbөjпädөjc-hajxy jim yhamugөөyy maa ja'a tsajtөjcän, mөөдä Dioswiinguexypähajxy, mөөдä tsajtөjc-wiindsөnhajxy. Mänitä Pablohajxy miädiaacy nebiatiä Dios hajxy hänajty tөө piuhbedyiijän.

5 Jimä fariseoshajxy näje'ebä. Tөө ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäbөjпä ja'a Jesucristocөxpä. Mänit hajxy tiänaayyө'cy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tsipcөxpä mäbөjпädөjc-hajxy yajcircuncidarhápät, hoy hajxy jaduһ quia'a jagä judíospä; weenä mädia'agy hajxy jaduһ quiuidiuñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän —nөmä fariseoshajxy miänaañ.

6 Mänitä Dioswiinguexypähajxy yhamugөөyy mөөдä tsajtөjc-wiindsөnhajxy. Mänit hajxy tiägөөyy mädiaacpä waambatiä fariseoshajxy tөө miäna'añ.

7 Mänitä Pedro tiänaayyө'cy mädiaaccujc. Mänit yajcapxөөyy:

—Puhya'adiөjc, mnajuөөby hajxy jaduһ coočhä Dios jecy xwyiinguejxy coočhä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxө'өwät, ja'a hajxy ca'a judíospä, coo hajxy miäbögat, jaduһ hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät.

8 Haa ja'a Dios, xyhixyhájtämä njootä njuөһñdyhajxy. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduһ miäbөjcy, ja'a ca'a judíospä, mänitä Dioshөpíritu hajxy mióoyäbä, nebiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy tөө xmióoyäm höjtshájtäm. Jaduһnä төyhajt hajxy nmөөdhájtäm coo ja'a

nähwaatstaact hajxy jaduhñ piaatpä, neby højts tøø nbáatäm.

⁹ Tu'cuhdujtä Dios hajxy tøø xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm møødä cajpä judíospähajxy. Coó hajxy jaduhñ tøø miábøjpä, paadiä piojpä quiädieeyhajxy tøø ñähwaatspä.

¹⁰ Pero jaduhñ mijts mja mäna'añ coó ja'a cajpä judíospä ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ quiudiúumbät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Ni højts pedyii nga'a cudiúunäm, højts judíoshájtäm. Ni højtsä nhapä ndeedyhajxy hijty jegyhajty hoy quia'a cudiúunämbä. Coó mijts jaduhñ mja mäna'añ coó ja'a cajpä judíoshajxy jaduhñ quiudiúumbät, jaduhñ hajxy myajcähxø'ogy nebiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mga'a mábøjcábän.

¹¹ Pero jaduhñ hajxy nnajuøøyyäm coó ja'a Jesús hajxy tøø xñä'ä yajnáhwáatsäm tu'cuhdujt, møød højts judíospähájtäm, møødä cajpä judíoshajxy. Hojiootä Jesús jaduhñ miøødhajpy maa højtscøxphájtäm —nømä Pedro miänaañ.

¹² Mänitä mábøjpadøjc-hajxy miädiaacpádøøyy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Jerusalén. Mänitä Pablohajxy tiägøøyy mädiaacpä møødä Bernabé nebiatiä Dios ja'a miäjaa hänajty tøø yajcähxø'ogy maa ja'a jäya'aguiøxpähajxiän, ja'a cajpä judíospähajxy, møød nebiatiä Pablo ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hajxy hänajty tøø tiuñ.

¹³ Coó ja'a Pablohajxy jaduhñ miädiaacpádøøyy, mänitä Santiago miänaañ:

—Puhya'adiøjc, huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit hädaa mädia'agy hajxy.

¹⁴ Jaduhñä Simón tøø miädia'agy coó ja'a Dios ja'a hojioot miøødhajnä maa ja'a

jäya'aguiøxpähajxiän, ja'a hajxy cajpä judíospä, møød coo ja'a Dios wyiimbiy pønjaty jaduñ quiu'ughádäp.

¹⁵ Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiapxy miädiaaquiän coo ja'a Dios hojioot hñajty miøødhada'añ maa ja'a jäya'aguiøxpähajxiän, ja'a hajxy cajpä judíospä. Jaduñä profeta Amós jecy quiujahy quiuguee'ch

¹⁶ coo ja'a Dios jaduñ miänaañ:

Nguexáambiøchä nguguexy coo ween jaduñ yhanehmä nebiä David jecy yhanehmian,

¹⁷ jadúñhøchä jäya'ayhajxy xwyiin-gudsähgø'øwät,

ja'a hajxy cajpä judíospä, pønjátyhøch tøø nwiimbiy cooçh je'e ngu'ughádät.

¹⁸ Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ coo jaduñ yajtøjiada'añ.

¹⁹ Mänitä Santiago jiaac mänaañ:

—Tøyhajt jaduñ nebiä Diosmädia'agy miäna'añän. Cab jaduñ yahixø'øy coo ja'a mæbøjpädøjc hajxy nhanéhmämät, ja'a hajxy ca'a judíospä. Cab hajxy nnämäayyanät coo højtsä nguñdujt hajxy xpiahíxämät, højts judíoshájtäm.

²⁰ Jaduñ mæbøcypiä, tsøc hajxy yajnäaayøøyyäm coo hajxy jaduñ quia'a tsú'udsät tijatiä jäya'ayhajxy tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a møødmá'awät, møød coo animal hajxy quia'a tsú'udsät ja'a jañø'xiee'xypä, møød coo animalnø'ty hajxy quia'a hu'ug quia'a jøø'xät.

21 Jaduhnä Moisés jecy quiujahy coo hõjts jaduhn nguhdujthájtämät, hõjts judíoshájtäm. Jaduhn hõjts wiindu'ugpoo'xxiøø nyajnáhixøøyyäm maa ja'a tsajtøjcän wiinduhmyhagajpt.

22 Mänitä mæbøjpädøjc-hajxy nägøxiä quiojyquiapxyhajty møødä Dioswiinguexypähajxy, møødä tsajtøjc-wiindsønhajxy, coo ja'a cunocy hajxy jim quiéxät Antioquía, coo ja'a Pablohajxy miødhadøøjat møødä Bernabé. Mänitä Judashajxy jaduhn wyiinguejxä møødä Silas coo hajxy jaduhn quiunocyhádät. Jimä Judashajxy hånajty quiopc-haty møødä Silas maa ja'a tsajtøjcän. Mejtstu'u ja'a Judas hånajty xiøhaty møødä Barsabás.

23 Mänitä mæbøjpädøjcä nocy hajxy yhädiuñ. Mänitä Pablo ja'a nocy hajxy yajcø'ødägøøyyä coo hajxy miänøcxät Antioquía. Jaduhnä nocy hajxy quiujahy:

“Puhya'adiøjc, mijts hädaa nocy nyajnæguejxyp, mijts ca'a judíospä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mmæbøcy, pønjaty jim tsánaaby Antioquía, møød jim Siria, møød jim Cilicia. Hõjts hädaa nocy tøø nhädiuñ, hõjts mæbøjpädøjc yaa hijpä Jerusalén, møødä Dioswiinguexypähajxy, møødä tsajtøjc-wiindsønhajxy.

24 Tøø hõjts jaduhn nmädoyhaty coo hõjtsä nmägu'ughajpähajxy näje'e jim tøø yhoy maa mijtsän. Ca'a yhõjts jaduhn nguejx; hamdsoo joot hajxy jim tøø ñøcxy. Jaduhn hõjts tøø nmädoyhaty coo mijtsä häna'c xjia wi'i wyiin�øøna'añ, ja'a hajxy jim tøø yhöyyäbä maa mijtsän, møød coo mijts näje'e tøø myajwiinhøøñ.

25 Coo mijtsä häna'c jaduñ xjia wi'i wyiin-høøna'añ, paady højts tøø ngojyquiapxyhaty coo højtsä nmägu'ughajpä nämetsc jim̄ nguéxät maa mijtsän näguipxy møødä Pablo møødä Bernabé. Højtsä Pablo njaanč teh̄m̄ chojpy njaanč teh̄m̄ pia'häyooby møødä Bernabé.

26 Jaanč teh̄m̄ yhoyyä Pablo ja'a Jesucristo hajxy miäduñ. Coo hajxy jaduñ hoy miäduñ, paady hajxy mayhooc tøø jia wi'i yagho'oga'añii.

27 Ja'a Judas højts nwiinguejxyp møødä Silas coo hajxy jim̄ ñøcxät maa mijtsän. Hajäya'ayhaam mijts jaduñ xmiøødmädia'aga'añ waambaty højts cham̄ njaay ngueečhän nocyquiøxp.

28-29 Jaduñ højtsä Dioshespíritu tøø xmiøødcjyquiapxyhaty coo mijts nhané'emät coo hajxy mga'a tsú'udsät mädyijaty animal ja'a häna'c tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coo animal hajxy mga'a tsú'udsät ja'a jañø'xiee'xypä, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy mga'a møødmá'awät. Coo hajxy jaduñ mgudiúnät, jaduñ hajxy mniyaghoyø'øwójøät. Cabä wiingcuhdujt yaghane'ema'añ. Ja'a Dios hajxy jaduñ xcwieendähádäp." Jaduñä mabøjpädøjcä nocy hajxy yhädiuñ, ja'a hajxy hänäjty jim̄ hijpä Jerusalén.

30 Mänitä Pablohajxy jim̄ tiu'ubøjcy møødä Bernabé, møødä Judas, møødä Silas. Mänit hajxy jim̄ ñøcxy Antioquía. Coo hajxy jim̄ miejch, mänitä mabøjpädøjc-hajxy nägøxiä jim̄ yhamugøøyy maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjcä nocy hajxy yajcø'ødägøøyy.

31 Mänitä mabøjpädøjcä nocy hajxy quiapxy.

Mänit hajxy jiaančh tehṃ jiootcugøøyy je'eguiøxpä coo hajxy jaduḥṇ quiapxmøcpøjcä nocyhaam.

³² Mänitä Diosmädia'agy hajxy yajwiin-gapxøøyyä. Ja'a Judashajxy jaduḥṇ capx møødä Silas. Yoñ hajxy jaduḥṇ quiapxy miädiaacy. Diosquexiä Judashajxy hänajty møødä Silas nämetsc.

³³ Maxiøø ja'a Judashajxy jim yhiyty Antioquia møødä Silas. Coo hajxy hänajty wyiimbidaañnä, mänit hajxy ñämaayyä coo ja'a Dioscujú'uyäp hajxy jim nøcxy yecy Jerusalén. Mänitä Judashajxy ñøcxnä Jerusalén maa hajxy hänajty tøø yhuuc tsoḥṇdaacpän.

³⁴ Pero cabä Silas ja'a Judas pianøcxy. Jim miähmøøyy Antioquia

³⁵ näguipxy møødä Pablo møødä Bernabé. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajwiin-gapxøøbiä näguipxy møødä mäbøjpädøjc-hajxy nämaybiä.

³⁶ Mänitä Pablo ja'a Bernabé cujecy ñämaayy:

—Jam jadähooc wädíjtäm majatiä Diosmädia'agy hoy nyajwá'xäm. Jamä mäbøjpädøjc cuhíjxäm pø tehṇgahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianøcxy.

³⁷ Jia nähadsoow ja'a Bernabé jaduḥṇ. Mänit jaduḥṇ jia mänaañ coo ja'a Juan Marcos hajxy cu miødhajty.

³⁸ Pero cabä Pablo jaduḥṇ miänaañ coo ja'a Juan Marcos hajxy jaduḥṇ miødhádät je'eguiøxpä coo ja'a Juan Marcos hajxy hänajty tøø piuhwa'ačhii mänaa hajxy hänajty jim wiäditiän Panfilia maa ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty yajwa'xiän.

³⁹ Coo ja'a Pablo hánajty quia'a tu'ugmädia'aguiä møødä Bernabé, paady hajxy mänit ñiwia'xä. Mänitä Bernabé ja'a Marcos wiowø'cy. Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy jim ñøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Chipre.

⁴⁰ Haa ja'a Pablo, mänit je'eduhn miänaañ cooc ja'a Silas hánajty miøødwädita'añ. Mänitä mäbøjpädøjcä Dios hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a Pablohajxy piuhbedøjät. Mänitä Pablohajxy tiu'ubøjnä møødä Silas.

⁴¹ Mänit hajxy jim ñaxøøyy Siria møød jim Cilia. Majatiä Pablohajxy hánajty wiädity, jimä mäbøjpädøjc hajxy hánajty quiapxmøpcøcy.

16

¹ Mänitä Pablohajxy jim ñøcxy Derbe. Coo hajxy jim tiu'ubøjcumbä, mänit hajxy jim ñøxcumbä Litra. Jimä craa hajxy tu'ug hoy piaady. Timoteo ja'a craa hánajty xiøhaty. Miäbøjpiä Timoteo ja'a Diosmädia'agy hánajty. Ja'a Timoteo ja'a tiajjä, judía hánajty je'e. Jaanä miäbøjpiä Diosmädia'agy hánajty je'ebä. Ja'a Timoteo ja'a tieediä, ca'a hánajty je'e jiudíosä.

² Quiumaabiä mäbøjpädøjcä Timoteo hajxy hánajty, ja'a hajxy hánajty jim tsänaabiä Litra møød jim Iconio.

³ Mänitä Pablo ja'a Timoteo ñämaayy coo hánajty miøødwädita'añ. Pero cahnä Timoteo hánajty yajcircuncidarhaty. Mänitä Pablo ja'a Timoteo yajcircuncidarhajtä, jaduñä judíoshajxy jaduñ quia'a jootmä'adät. Hix, ñajuøøbiä judíoshajxy

hänajty nägøxiä coo ja'a Timoteo hänajty quia'a yajcircuncidarhatyñä. Coo ja'a Timoteo ja'a tieedy hänajty quia'a judíosä, paadiä Timoteo hänajty quia'a yajcircuncidarhatyñä.

4 Mänitä Pablohajxy tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt møødä Silas møødä Timoteo. Majaty hajxy hänajty wiädity, jimä mabøjpädøjc hajxy hänajty yajmädoxyhaty waam̄batiä Dioswiinguexypähajxy hänajty tøø yhane'emiän, møødä tsajtøjc-wiindsøn̄hajxy, ja'a hajxy hänajty jim hijpä Jerusalén.

5 Jaanä jaduñä Pablo ja'a mabøjpädøjc hajxy hänajty quiapxmøcpøjpä wiinduhmyhagajpt, paadiä mabøjpädøjcä Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy jiaac teh̄m̄ miäbøcy. Møød hajxy hänajty jiaac teh̄m̄ miayø'øy jabom̄-jabom̄.

6 Pero cabä Pablo cuhdujt hajxy choj mooyyä ja'a DioshEspiritäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jim̄ nõcxy yajwa'xy Asia. Paady hajxy jim̄ jiaac wädijty Frigia møød jim̄ Galacia.

7 Mänit hajxy jim̄ miejch maa ja'a naax̄ hänajty xiøhatiän Misia. Mänit hajxy jia mänaañ coo hajxy jim̄ ñócxät maa ja'a naax̄ hänajty xiøhatiän Bitinia. Pero cabä Jesús yhEspiritu jaduñä miänaañ coo hajxy jim̄ ñócxät.

8 Coo hajxy jim̄ ñaxøøyy Misia, mänit hajxy jim̄ miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Troas.

9 Mänitcoodsä Pablo jäya'ay tu'ug wyiinhijxy. Jim̄ hänajty chooñ maa ja'a naax̄ hänajty xiøhatiän Macedonia. Tänaaby hänajty jaduñä. Mänitä Pablo ñämaayyä: “Huuc tunä mayhajt, jam̄ hõjtsä Diosmädia'agy yajwiingapxøøyyäc jim̄ Macedo-

nia.” Jaduhñä Pablo miänuu'xtaacä.

¹⁰ Coö ja'a Pablo jaduhñ wyiinhijxy, mänit højts jaduhñ nwiinmaayy coö højts jim̄ njaančh nõcxät Macedonia. Jaduhñ højts hñajty nwiinjuø'øy coö højtsä Dios hñajty tøø xwyiinguexy coö højtsä Diosmädia'agy jim̄ nõcxy nyajwa'xy.

¹¹ Mänit højts hoy nbarcotägø'øy. Mänit højts jim̄ ndsohñ Troas. Mänit højts nnøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hñajty xiøhatiän Samotracia. Mejihagujcä naax jaduhñ. Cujaboom højts jadähooc nbarcotägøøguiumbä. Mänit højts njaac nõcxy mejyhawiimb maa ja'a cajpt hñajty jaduhñ xiøhatiän Neápolis. Coö højts jim̄ nmejch mejyhawiimb, mänit højts nbarcopädsøømnä.

¹² Mänit højts nnøcxcumbä maa ja'a cajpt hñajty jaduhñ xiøhatiän Filipos, jim̄ Macedonia-naaxpa'a. Jimä Rómabä jäya'ayhajxy hñajty nämay chána'ay. Jim̄ højts jaduhñ maxiøø nhijnä.

¹³ Coö ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit højts jim̄ nnøcxy mõjnøøba'a, jim̄ cajtpa'a. Jimä judíos ja'a Dios hajxy hñajty naxy pia'ya'axy. Jimä to'oxiøjc-hajxy hñajty näje'e tøø yhamugø'øy. Mänit højts jim̄ nhøxtaacy. Mänit højtsä jäya'ay ndägøøyy yajmøødmädiaacpä ja'a Diosmädia'agy, ja'a hajxy hñajty tøø yhamugø'øyäbä. Haagä to'oxiøjc hajxy hñajty je'e.

¹⁴ Tu'jäya'ay hñajty xiøhaty Lidia. Jim̄ hñajty chooñ maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Tiatira. Hucywyit hñajty tioo'py, ja'a hojiatypä. Wyiingudsähgøøbiä Lidia ja'a Dios hñajty. Mänitä Dios ja'a Lidia yajmäbøjcy waambatiä Pablo hñajty ya-

jnähixø'øy.

15 Mänitä Lidiahajxy hoy ñäbety nägøxiä mäduhñtiä hajxy hänajty jim̄ yhity maa ja'a tiøjcän. Mänit højtsä Lidia xñämaayy:

—Pø mmänaamb hajxy jaduñ coočhä Dios ja'a miädia'agy hamuumdu'joot nmäbøjcä, jam̄ hajxy jim̄ mejtsta'ag maachä ndøjcän —nøm højts jaduñ xñämaayyho'cy.

Mänit højts jim̄ hoy nmejtsta'agy.

16 Wiinghooc højts hänajty jim̄ nnøcxy maa ja'a Dios hajxy hänajty pia'ya'axiän. Tu'haamnøcxpä, jim̄ højtsä cäxyiihäna'c tu'ug hoy nbaady. Cud-oogø'øy hänajty je'eduhñ. Ja'a haxøøgpä hänajty miøød. Cuwiinmahñdy hänajty je'eduhñ. Cøxiä hänajty jaduñ ñajuø'øy tijaty hänajty jadäänäp tunäänäp. Majiatiä xädø'øñ hänajty ñämechii coo hänajty jaduñ cøxiä ñajuø'øy. Coo xädø'øñ hänajty mio'oyii, cøxiä wyiindsøn̄ hänajty mioodiägach, mäduhñtiä hänajty quianarhaty.

17 Mänit højtsä cäxyiihäna'c xpiadu'ubøjcy høxhaam. Mänit tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—Yø'ø jäya'ayhajxy, ja'a Dios hajxy miäduumby, ja'a maas møc cuhdujt møødpä. Mijts hajxy xyajwiingapxø'øwaamb neby hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät.

18 Maxiøø højtsä quixy jaduñ xpiawädiyty yáaxäp wäänäp. Coo ja'a Pablo jaduñ chíjpänä coo ja'a quixy jaduñ wyi'i ya'axy, mänitä Pablo ñäwa'wiimbijty. Mänitä Pablo ja'a haxøøgpä yhøxquejxy:

—Ja'a Jesucristocøxpøch miich nhøxquexy; pädsøm̄ jiiby maa yø'ø cäxyiihäna'cän —nømä Pablo miänääñ.

Mänitä haxøøgpä jaduñ jiaanč pädsøømy.

19 Coo ja'a quixiä wyiindsøñhajxy jaduñ yhi-jxy coo ja'a quixy hänajty jaduñ tøø ñähwa'ačhii, mänit hajxy jaduñ ñajuøøyy coo ja'a quixy hänajty jaduñ quia'a canarhadaannä, møød coo xädø'øñ hajxy hänajty quia'a mo'owáanänä. Mänitä Pablohajxy miajtsä møødä Silas. Mänit hajxy yajnøcxä hagujc.

20 Mänit hajxy jaduñ ñäxø'øwøøyyä:

—Hädaa judiøshajxy, cajptyajma'p hajxy jaduñ.

21 Wiingcuhdujt højts xjia wi'i ya-jnäxø'øwáanäm. Cab hajxy hawiinmats nmäbøjcämät, je'eguiøxpä coo hajxy jim ndsøñäm Roma —nømä Pablohajxy ñänøømä.

Ja'a quixiä wyiindsøñhajxy jaduñ mänaan.

22 Mänitä Pablohajxy ñäbädø'cä ja'a cú'ugäm. Mänitä cuduunghajxy miänaañ coo ja'a Pablo ja'a wyithajxy yajtsijjächät, møød coo hajxy wiobho'ogóøjät paxyhaam.

23 Coo ja'a Pablohajxy hänajty tøø wiobho'ogyii, mänit hajxy hoy chumyii. Mänitä tsumyjiäya'agwieendähajpä yhanehmä coo ja'a Pablohajxy hoy cwieendähadóøjät.

24 Mänit hajxy hoy piäda'agyii hadsihxtuum jii-by pujxtøgooty. Pu'uyhawa'adsootiä tiecyhajxy jaduñ yhame'mújcäxä.

25 Cuptsuhmdä hänajty jaduñ, jiiibiä Pablo ja'a Dios hajxy hänajty pia'høy pia'ya'axy. Jiiibiä miädsomyjiäya'ayhajxy hänajty jaduñ yhamädoowhity.

26 Mänitä hujx møc ñajxy. Høxtä tsäyuuuy ja'a pujxtøjc jaduñ. Cøjxä tøghaaw jaduñ yhawa'ačh.

Møødä cadena jaduñ cøjx pioty maa ja'a tsumyjiäya'ayhajxy hānajty jaduñ quiuxochān.

27 Coo ja'a tsumyjiäya'agwieendāhajpä mia'abiädø'cy, mānit jaduñ yhiixy coo ja'a tøghagø'øw hānajty jaduñ tøø quiøxy hawa'ačh. Mānit jaduñ miānaañ cooc tyijy ja'a tsumyjiäya'ayhajxy tøø quiøxy päyø'ogy. Mānitä espada jiuu'ty. Niyagho'ogāanāp hānajty jaduñ hamdsoo je'eguiøxpä coo hajxy cu piäyø'cy.

28 Mānitä Pablo yaaxy:

—Ca'a jaduñ mniyagho'ogyii. Chaa højts jaduñ nägøxiä. Caj pøn tøø piäyø'ogy —nømä tsumyjiäya'agwieendāhajpä ñāmaayyā.

29 Jaanč tehñ chähgøøby hānajty je'eduhñ. Høxtä tsäyuuby hānajty je'eduhñ. Mānitä jøøn hoy quiõñ. Päyø'oguiä tiøjtägøøguiumbä. Mānitä Pablohajxy hoy wyiinjiçäda'agyii møødä Silas.

30 Mānit hajxy yhøxwoobädsøømä pujxtøgooty. Mānit hajxy miäyajtøøwä:

—Wiindsøndøjc, ja wi'i ñähwa'adsāambøch høøch. Nébyhøch jaduñ njatcø'øwat.

Ja'a tsumyjiäya'agwieendāhajpä jaduñ mānaan.

31 Mānitä Pablohajxy yhadsooyy:

—Coo hajxy jaduñ mmäbøgät ja'a Wiindsøn Jesúsøxpä, jaduñ hajxy mnähwá'adsät mäduhñtiä hajxy jim mhity maa ja'a mdøjcän.

32 Mānitä tsumyjiäya'agwieendāhajpä ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'oyii mäduhñtiä hajxy hānajty jim yhity maa ja'a jiøøn maa ja'a tiøjcän. Ja'a Pablohajxy jaduñ mäyajwiingapxøoyy.

³³ Moññä hänäjty jaduñ. Mänitä Pablohajxy hoy yajtsi'iyii mөөдä Silas majaty hajxy hänäjty jaduñ tөө чааçhø'øyän. Ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä jaduñ mäyajtsiiw. Mänit hajxy nägøxiä hoy ñäbety mäduhñtiä hajxy hänäjty jiiby yhity maa ja'a jiөөn maa ja'a tiøjcän.

³⁴ Mänitä Pablohajxy jim wioonøcxä maa ja'a craa tiøjcän. Mänit hajxy yajcaayy yaghuucä. Jaanç tehñ xioonäac ja'a craahajxy jaduñ je'eguiøxpä coo ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty tөө miäbøcy.

³⁵ Coo jiobøøyy, mänitä cuduunğä policia hajxy quiejxy maa ja'a pujxtøjcän. Mänitä policia ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä hajxy hoy ñäma'ay coo ja'a Pablohajxy ween yhøxmachii mөөдä Silas.

³⁶ Mänitä Pablo hoy ñämaadiägachii:

—Tөөçhä cuduunğhajxy jaduñ xyhane'emy cooç mijts nhøxmädsät. Nøcx hajxy jaduñ jootcujc.

³⁷ Mänitä Pablo ja'a policia ñämaayy:

—Højts, Roma højts nxønaxy. Jaduñ højts cuhdujt nmөөдä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miөөдän. Hoy højts jim nja xønaxy Roma, tөө højtsä cuduunğ xyajwobho'ogyii hijxwiinduum. Hoy højts tii pojpä tii cädieey nga'a jagä mөөдä, tөө højts xyajtsumyii. Hoorä, tsähdiuumbä cuduunğhajxy jaduñ coo højts jaduñ tөө xçaaçhtiuñ. Paady højts hamee'ch xjia wi'i yaghøxmasda'añii. Ween højts min xyhamdsoo høxmach —nømä policiahajxy ñämaayyä.

³⁸ Mänitä cuduunğhajxy hoy yhawäänäxä waambatiä Pablo hänäjty tөө miäna'añ. Coo

ja'a cuduunghajxy jaduhñ miädooyy coogä Pablohajxy hänajty jim̄ xiønaxy Roma, mänit hajxy chähgøøbiøjcy.

³⁹ Mänitä Pablohajxy hoy ñäma'ayii møødä Silas:

—Huuc tunä mayhajt hajxy, højts huuc mämée'xäc —nømä cuduunghajxy hoy miäna'añ.

Mänitä Pablohajxy yhøxmájtsänä. Mänit hajxy miänuu'xtaacä coo hajxy jim̄ chónät Filipos.

⁴⁰ Coo ja'a Pablohajxy piujxtøjpädsøømy, mänit hajxy jim̄ ñøcxy maa ja'a Lidia tiøjcän. Mänitä mæbøjpädøjc-hajxy jim̄ yhamugøøyy. Mänit hajxy quiapxmøcpøjcä ja'a Pablo. Mänitä Pablohajxy jim̄ chohñnä møødä Silas.

17

¹ Mayhagajptä Pablohajxy ñaxøøyy, møød jim̄ Anfípolis, møød jim̄ Apolonia. Mänit hajxy jim̄ miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Tesalónica. Jimä judíos ja'a chajtøjc-hajxy hänajty tu'ug.

² Jaduhñä Pablo hänajty quiuhdujthaty coo jaduhñ chajtøjyo'oy. Wiindu'ugpoo'xxiøø hänajty jaduhñ jim̄ ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Tägøøghoocä Pablo jim̄ yhooyy maa ja'a tsajtøjcän jim̄ Tesalónica. Jimä Pablo ja'a jäya'ay hänajty miøødcapxy miøødmädia'agy. Ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty yajcapxiøøby.

³ Jaduhñä Pablo hänajty quiapxtøy coo jaduhñ jim̄ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coogä Dios ja'a Mesías hänajty yaa quiexa'añ hädaa yaabä naaxwiin, møød cooc hänajty yho'oga'añ, møød cooc hänajty jiuypijøjtägatsa'añ:

—Ja'a Jesúshøch mijts nyajmøødmädiaacyy. Jue'e je'e, ja'a Mesías je'e, ja'a Dios jecy ñänøømäbä

cooc hänajty yaa quíexa'añ ho'pä —nømä Pablo miänaañ.

⁴ Näje'e ja'a judíoshajxy miäbøjcy. Nämayyä jäya'ayhajxy miäbøjpä, ja'a hajxy hänajty ca'a judíospä, ja'a Dios hajxy hänajty wiingudsähgøøbiä. Nämayyä to'oxiøjc-hajxy miäbøjpä, pønjatia ñihyhaphajxy hänajty jim tuungmøød haguyc. Mänitä Pablohajxy miägu'ugpøjcä møødä Silas, ja'a jäya'ayhajxy hänajty tøø miäbøquiäbä.

⁵ Coo ja'a Pablohajxy jaduhn miägu'ugpøjcä, mänitä judíoshajxy jiootma'ty, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä. Mänitä haxøøghäna'c-hajxy hoy wioomugyii. Mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy ween quiajptyajma'ady. Mänitä haxøøgjäya'ayhajxy miädoyhajty cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänajty jim tøø miech maa ja'a Jasón ja'a tiøjcän. Jue'e ja'a haxøøgjäya'ayhajxy hänajty jiatcø'øwa'añ møødä judíoshajxy, jimä Pablohajxy hänajty yajnøcxa'añii haguyc. Mänitä Jasón ja'a tiøjc hadsip yhajahmdúutäxä.

⁶ Coo ja'a Pablohajxy jim quia'a paatä, mänitä Jasónhajxy jim wyitsnøcxä haguyc hadsip, møødä mäbøjpadøjc-hajxy näje'e. Mänitä judíoshajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpa:

—Ja'a Pablohajxy, cajptyajma'pä hajxy jaduhn wiädity homiaajä. Tøø hajxy yaa miejtspä.

⁷ Jim hajxy miejtsta'agy maa ja'a Jasón ja'a tiøjcän, paadia Jasón ja'a pojpa miøødäbä. Homiaajä Pablohajxy jaduhn wiädity, jaduhnä cu'ug hajxy jiøjcaxø'øy coo ja'a gobiernä miädia'agy hajxy quia'a mäbøjcänät, ja'a jim møjhajpä Roma. Jaduhnä Pablohajxy yhøhndaacpä

cooc tyijy ja'a Jesús jaduñ miøjhajpä nebiä gobiernän —nømä judíoshajxy miänaañ, ja'a hajxy hñajty ca'a mäbøjpä.

8 Cooc ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy møødä møjhajpähajxy, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä waambä.

9 Mänitä Jasónhajxy ñiñähjuudiutä møødä mäbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hñajty tøø miachíijäbä. Mänit hajxy yhøxmájtsänä.

10 Cooc quioodsøøyy, mänitä Pablohajxy ñämaayy møødä Silas cooc hajxy jim chónat, cooc hajxy ñøcxät jim maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Berea. Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduñ mänaañ. Mänitä Pablohajxy jim jiaanč nøcxy Berea. Cooc hajxy jim miejch, mänit hajxy ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän.

11 Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajñähixøøbiä. Cooc ja'a judíoshajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy jaduñ jiootcugøøyy. Cab hajxy jaduñ jiootma'ty nebiä miäjudíoshajxy hñajty tøø jiootma'adiän jim Tesalónica. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy capxtaACPä jabom-jabom pø jaanč tøyhajt hñajty jaduñ nebiä Pablo hajxy hñajty miädia'aguiän.

12 Paady hajxy jaduñ may miäbøjcy. Møødä jäya'ayhajxy may miäbøjpä, ja'a hajxy hñajty ca'a judíospä, møødä møjhajpädhøjc-hajxy, ya'adiøjc-hajxy møødä to'oxiøjc-hajxy.

13 Ja'a jäya'ayhajxy hñajty jim tsänaabiä Tesalónica, ja'a hajxy judíospä, cooc hajxy jaduñ miädoyhajty cooc ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hñajty jim yajwa'xy Berea, mänit hajxy

jiootma'ty. Mänitä jäya'ayhajxy Beréabä hoy jiojcapxø'øyii coo ja'a Pablo ja'a miädia'agy quia'a mabøjcäxät.

¹⁴ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty mabøjpä jim Berea, mänit hajxy miänaañ coo ja'a Pablo jim chóonät, coo wiingtuum ñócxät mejypia'a. Paady hajxy jaduhñ miänaañ je'eguiøxpä coo hajxy hänajty chähgø'øy coo ja'a Pablo cøxypänejpiä tiunøjät. Coo ja'a Pablo jim jiaanč tsohñ Berea, jimä Silashajxy miähmøøyy møødä Timoteo.

¹⁵ Yajmøødquejxä ja'a Pablo ja'a mabøjpadøjc nämetsc nädägøøg. Coo ja'a Pablohajxy jim miejch mejypia'a, mänit hajxy biarcotägøøyy. Mänit hajxy ñócxý barcojooty maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Atenas. Coo hajxy jim miejch, mänitä Pablo jiamiøødhajxy wyiimbijnä. Mänitä Pablo capxy jim quiejxy Berea coo ja'a Silashajxy jim paquiä ñócxpät Atenas møødä Timoteo, coo ja'a Pablo hajxy jim piáadät.

¹⁶ Jimä Pablo ja'a Silas hänajty yhahixy Atenas møødä Timoteo, mänitä Pablo yhijxy coo tsaasaandä hänajty jim jiaanč tehñ miayyä cajptooty. Je'e ja'a cu'ughajxy hänajty wyiingudsähgøøby. Coo ja'a Pablo jaduhñ yhijxy, mänit jiaanč tehñ jiootmayhajty.

¹⁷ Naxiä Pablo hänajty jim ñócxý maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Ja'a Jesucristocøxpä ja'a Pablo hänajty jim yajcapxy yajmädia'aguiø'øy møødä judíoshajxy, møødä jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a Dios hajxy hänajty wiingudsähgøøbiä. Jabom-jabomä Pablo hänajty jim ñócxý cajptcujc. Møød jimä Pablo ja'a Jesucristocøxpä hänajty

yajcapxy yajmädia'aguiøøbiä møødä cu'ug, ja'a hajxy hänajty jim̄ yohby najxpä.

18 Mänitä jäya'ayä Pablo hajxy näje'e wyiingumedsøøyy. Cujwa'xy hajxy hänajty yhabøcy ja'a epicureodøjcä miädia'agy. Møød kujwa'xy hajxy hänajty yhabøjpä ja'a estoicodøjcä miädia'agy. Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Yø'ø craa, jaančh teh̄m̄ yajcumayaamb̄ yø'øduh̄n̄ cooc tyijy jiaančh teh̄m̄ yhøxpøquiä. Pero cap yø'øduh̄n̄ tii ñä'ägädä jaty —nømä Pablo jaduh̄n̄ ñänøømä.

Mänitä wiinghäna'c-hajxy miänaañ:

—Jäguem̄ yø'ø craa chooñ. Wiingdiosäda'a miädiaacyy.

Paady hajxy jaduh̄n̄ miänaañ, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo ja'a Jesucristo hänajty miädia'agy, cooc hajxy hoy xñähho'túutäm, møød cooc jadähooc jiu-jypiøjtägajch.

19 Mänitä Pablo jim̄ wioonøcxä maa ja'a tunhuung hänajty xiøhatiän Areópago. Jim̄ä jäya'ayhajxy hänajty may tøø yhamugø'øy. Mänitä Pablo ñämaayyä:

—Højts hawáañäc tii miičh jaduh̄n̄ mmädiaacyy hawiinjemybiä.

20 Jaančh teh̄m̄ wyiing miičh jaduh̄n̄ mmädia'agy. Højts capxwíjjäc neby jaduh̄n̄ miädia'agytiägø'øyän —nømä Pablo miäyajtøwä.

21 Hix, ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim̄ tsänaabiä Ate-nas, møødä jäya'ayhajxy hänajty jim̄ hadsänaabiä, jaduh̄n̄ hajxy hänajty quiuhdujthaty coo hajxy hänajty cøxiä wiinä miädowa'añ, ja'a hänajty hawi-injemybiä.

22 Mänitä Pablo tiänaayyø'cy cu'ughagujc. Mänit miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, mijts yaa tsänaabiä Atenas, tøøch jaduhñ nhixy coo mijtsä tsaasaandä madiu'u mwiingudsähgø'øy.

23 Mayhitä wiingudsähgøødiaact hajxy mmøødä. Tøøchä altar tu'ug nhixy coo letra jaduhñ yuug-jaay miøødä: “Jii ja'a Diosäda'a tu'ug, cahnä pøn yhixyñä. Je'e yhaltar hädaa.” Hoorä, mwiingudsähgøøby yø'ø Dios hajxy jaduhñ, hoy hajxy mga'a jagä hixyhatyñä. Pues je'eçh mijts jaduhñ nyajmøødmädiaacyy.

24 'Ja'a Dióshøch jaduhñ nmädiaacypiä, cøxiä je'e yhädiuunñ møød hädaa yaabä naaxwiimbä, møød tijaty yaa hijp. Wiindsønñhajp je'e jimñ tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin. Cøxiä wiinä jaduhñ yhane'emy homiaajä. Cab jaduhñ jiiby chäna'ay tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ yhädiuumbiä.

25 Cabä Dios tii yajmaajiaty. Cab jaduhñ miäna'añ coo højts nbuhbéjtämät. Pero jaaya'ay hajxy cøxiä xmióoyyäm tijaty hajxy nyajmaa-jiäjtäm, møødä jugyhajt, møødä poj, cøxiä.

26 'Tu'ug jäya'ay ja'a Dios jecy yhädiuundsøhñ. Je'e hajxy nägøxiä nhøjxhajtäm ndecyhajtäm mäduhñtiä hajxy yaa ndsänäayyäm hädaa yaabä naaxwiin wiinduhmyhagajpt. Cahnä Dios hajxy hänajty xyhädiuunäm, tøøyyäm hajxy hänajty xyajnähdijjäm mänaa hajxy nmiinñ ngähwämät, maa hajxy ndsänaayy nhäyóowämät.

27 Chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo hajxy nwiingudsähgøøyyämät, paady hajxy tøø xyhädiuunäm. Coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nba'yáaxämät, xyhadsóowäm hajxy jaduhñ.

²⁸ Hix, jaaya'ay hajxy xyagjugyhájtäm. Jaduhñ hajxy tøø xquiunúu'xäm coo hajxy ndsänaayy nhäyóowämät, møød coo hajxy nyohy nnáxämät. Jaduhñä yaabä jäya'ayhajxy näje'e tøø quiujaay coogä Dios hajxy xyhuunghájtäm.

²⁹ Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Pero coo jäya'ayä jäya'ayhahädiuunxay hajxy yhädiuñ, jue'e hajxy yajtuumbby, oro, møødä poobhoro, møødä tsa. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo jaduhmbä jäya'ayhahädiuunxay hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Hix, ca'a Dyiosä je'e jaduhñ.

³⁰ Jegyhajty, cabä jäya'ayhajxy hijty ñajuø'øy pø jii Dios. Y cabä Dios hijty miøjpäda'agy coo hijty quia'a wiingudsähgø'øyii. Pero jäda'ahaty, tøø ja'a Dios hajxy xyhanéhmäm coo ja'a nhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä nnajtshixøøyyämät, mäduhñtiä hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin.

³¹ Hix, tøø ja'a Dios wyiinmay coo hajxy nägøxiä xyajtøyhajtyegäänäm. Jaanä jaduhñ tøø wyiinmaabiä mänaa hajxy jaduhñ xyajtøyhajtyegäänäm. Tøø ja'a Dios tu'jäya'ay yajnähdiy coo hajxy mänitxøøbä xyajcueendäyegäänäm. Coo tu'jäya'ay jaduhñ yho'cy, mänitä Dios jaaya'ay yagjuyypiøjtägajch jadähooc. Coo jaaya'ay jaduhñ jiaançh juyypiøjtägajch, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo jaaya'ay hajxy tøyhajt xyajcueendäyegäänäm mänitxøøbä —nømä Pablo miänaañ.

³² Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy coo ja'a Pablo jaduhñ miänaañ cooc tu'jäya'ay hänajty tøø jiuypipiøjtägach, ja'a hänajty tøø yhó'oguiäbä,

mänitä Pablo hajxy näje'e ñäxiicy. Mänit wi-
inghäna'c-hajxy näje'e miänaañ:

—Mmínäp yaa jadähooc. Njaac mädownaamby
højts jaduñ nej miich mmädia'aguiän —nømä
Pablo ñämaayyä.

³³ Mänitä Pablo wyiimbijnä.

³⁴ Näje'e jäya'ayä Pablo hajxy pianøcxy. Miäbøjc
hajxy jaduñ. Tu'jäya'ay hänajty xiøhaty Dionisio.
Møjhajt hänajty je'e jim maa ja'a Areópagon. Jaanä
jaduñä to'oxiøjc tu'ug miäbøjpä. Dámaris hänajty
xiøhaty. Nämay hajxy jaduñ miäbøjcy.

18

¹ Mänitä Pablo jim chohñ Atenas. Mänit wi-
ingtuum ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän
Corinto.

² Jimä Pablo ja'a judío tu'ug miøødnibiaatä. Jue'e
ja'a judío hänajty xiøhaty Aquila. Jim hänajty
chooñ maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Ponto. Jue'e
tio'oxiøjc hänajty xiøhaty Priscila. Naam mech
hajxy hänajty jim Corinto. Jim hajxy hänajty tøø
chohnda'agy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Italia.
Paady hajxy jim chohñ Italia, je'eguiøxpä coo ja'a
gobiernä Claudio hänajty tøø yhane'emy coo ja'a
judíoshajxy jim quiøxy tsóonät Roma. Mänitä Pablo
jim ñøcxy cuhijxpä maa ja'a Aquilahajxy hänajty
yhahäña'ayän.

³ Jue'e Aquilahajxy hänajty tiuunghajpy, loondøy
hajxy hänajty yhädiuumby. Y ja'a Pablo, jaanä
jaduñ hänajty tiuungmøødäbä. Paadiä Aquila
ja'a Pablo ñämaayy coo ja'a Pablo jim miøødtünät.
Mänitä Pablo jim miähmøøñä.

⁴ Wiindu'ugäsábado ja'a Pablo hánajty jim̄ ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jiibiä Pablo ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwiingapxø'øy ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayhajxy jaduhñ miäbøcy, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä.

⁵ Mänitä Silashajxy jim̄ miejch Corinto møødä Timoteo. Macedonia hajxy hánajty tøø chohnda'agy. Mänitä Pablo jaduhñ wyiinmaayy coo tu'tu'uyyä hánajty tiunaannä, coo ja'a Diosmädia'agyhajiä hánajty miäwäditaannä. Mänitä Pablo ja'a judíos tiägøøyy yajmøødmäiaacpä coogä Jesús hánajty ja'a Mesías, ja'a Dios hánajty jecy tøø yajnähdiäjäbä coo hánajty quíexa'añ yajnähwaatspä.

⁶ Mänitä judíoshajxy jiootma'ty. Mänit hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Pablo hánajty yhøhnda'agy. Mänitä Pablo ja'a wyit wyiinxiyty. Jaduhñä hijtahnd yejcy coo ja'a judíos wyiinmahñdyhajxy hánajty quíe'a hoyyä. Mänitä Pablo miänaañ:

—Hamdsooyyä pojpä hajxy jaduhñ mmøødä coo hajxy jaduhñ mga'a nähwa'adsa'añ. Paady hajxy jaduhñ mga'a nähwa'adsa'añ coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. Ca'a yhøøchä pojpä jaduhñ nmøød coo hajxy mga'a nähwa'adsa'añ. Cábøch mijsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwaannä. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'eçh hajxy jaduhñ nyajwiingapxø'øwáannäp —nømä Pablo ja'a judíos ñämaayy.

⁷ Mänitä Pablo chajtøjpdædsøømy. Mänit jim̄ ñøcxy maa ja'a craa Ticio Justo tiøjcän, jim̄ tsajtøjnähmøjc. Wyiingudsähgøøbiä Ticio Justo ja'a Dios hánajty, hoy hánajty je'e quíe'a jagä judíosä.

8 Jimä jäya'ay hānajty tu'ug xiøhaty Crispo. Jue'e hānajty tiuumby tsajtøjwiindsøn. Mānitä Crispo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøjcy nägøxiä, møødä yhuung møødä tio'oxy. Nāmayyā jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäbøjpä, ja'a hajxy hānajty jim tsānaabiä Corinto. Mānit hajxy hoy ñābety.

9 Mānitä Pablo ja'a Jesucristo wyiinhijy coods. Mānitä Jesucristo miānaañ:

—Ca'a pøn mdsähgø'øy. Høøch nmädia'agy tehngajnä yajwä'xäc. Caj mhamónät.

10 Høøch miich ngüeendähajpy. Caj miich pøn nej xtiuna'añ. Hix, nāmáyhøchä jäya'ay ja'a ngapxy ja'a nmädia'agy hajxy yaa xmiäbøjcä maa hädaa cajptän —nømä Pablo ñāmaayyā.

11 Tu'jomøjtä cupcä Pablo jim yhiyty Corinto. Jue'e ja'a Pablo hānajty jaduñ ñā'ägädä tuunghajpy, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xyiibä.

12 Pero coo ja'a craa Galiön jim tiägøøyy tuumbä gobernador maa ja'a naax hānajty xiøhatiän Acaya, mānitä judíos ja'a Pablo hajxy tiägøøyy mädsibøøbiä. Mānit hajxy jim yajnøcxy haguyc maa ja'a Galiön hānajty tiuñän.

13 Mānitä judíos ja'a Galiön hajxy ñāmaayy:

—Jue'e hädaa craa jiatcø'øy, jiøjcapxøøby hädaa craa ja'a cu'ug coo højts nguhtuht hajxy xquia'a yajtuunät neby højtsä Dios nwiingudsähgø'øyän. Wiingwiinmahñdy jaduñ yajñähixøøby coo højtsä Dios wiing nwiingudsähgø'øwät —nømä Pablo ñāhwaambejtä.

14 Coo ja'a Pablo hānajty yhadsowa'añ, mānitä Galiön yaghadsowøøyy:

—Coo hädaa craa häxøpy tøø quiädieey, mänitøch mijtsä mmädia'agy häxøpy nmädowaanä.

15 Pero ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy jaduhñ myajtsibøøby. Ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy jaduhñ myajcapxiøøby pøn jaduhñ xøhajp ja'a Mesías. Hamdsoo mijts myajtødiägø'øwät. Cábøch jaduhmbä nmädowa'añ —nømä judíos hajxy yhojjä.

16 Mänitä Galión ja'a judíos yhøxquejxy maa ja'a hagujtøjcän.

17 Jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Sóstenes. Copc-hajp hänajty je'e maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä cu'ugä Sóstenes hajxy miajch. Mänit hajxy jim yajnøcxy hagujc. Mänit hajxy jim quioxho'cy. Pero cabä Galión jaduhñ miøjpädaacy.

18 Y ja'a Pablo, maxiøø je'e jim jiaag hijty Corinto. Mänitä Pablo ja'a mäbøjpädøjc ñämaayy coo hänajty jim choonaanä. Jim hänajty ñøcxa'añ Siria barcojooty näguipxy møødä Priscila møødä Aquila. Cahnä hajxy hänajty jim biarcotägø'øy Cencrea, mänitä Pablo cuhdøø'x yajcuhme'xy. Paady jaduhñ yajcuhme'xy coo ja'a Dios hänajty cøxiä wiinä tøø miäyujwa'añ. Mänitä Pablohajxy tiu'ubøjnä barcojooty.

19 Mänit hajxy mejyhawiimb ñajxy. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Efeso. Jimä Pablohajxy ñibiuhyohdiúutänä møødä Priscila møødä Aquila. Mänitä Pablo jim ñøcxy nidiuhm maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä Pablo ja'a judíos tiägøøyy møødmädiaacpä.

20 Mänitä judíos hajxy jia mänaañ coo ja'a Pablo jim jejcy yhidät. Pero cabä Pablo jaduhñ miänaañ.

21 Mänit miänaañ: “Nøcxáambøch cham Jerusalén xøøhajpä. Pero coo ja'a Dios jaduhñ miäná'anät, mänitøch yaa nmiindägátsät maa mijtsän.”

Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädøøyy, mänit jadähooc biarcotägøøguiumbä. Mänit jim chohñ Efeso.

22 Mänit jim ñøcxy barcojooty maa ja'a ca-jpt hänajty xiøhatiän Cesarea. Coo jim miejch, mänit biarcopädsøømy. Mänit ñøcxy Jerusalén. Coo jim quioo'ty, mänitä mabøjpädøjc-hajxy hoy quiuhixyii. Mänitä Pablo jim ñøcxy Antioquia.

23 Maxiøø jim yhiyty. Mänit jim tiu'ubøjcumbä. Mänit jim ñøcxy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Galacia møød jim Frigia. Majatiä Pablo hänajty wiädity, jimä mabøjpädøjc-hajxy hänajty quiapxmøcpøgyii nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy yajnøcxät.

24 Mänitä judíos jim tu'ug miejch Efeso. Apolos hänajty xiøhaty. Jue'e hänajty choon Alejandria maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Egipto. Jøjwidsø'ø hänajty quiapxy miädia'agy. Ca'xiä Diosmädia'agy hänajty jiaançh tehñ jiaty.

25 Tøø ja'a Diostu'u hänajty jaduhñ hoy yhabøcy. Hamuumdu'joot hänajty yajnahixø'øy ja'a Jesúscøxpä, neby hänajty tøø jiaty tøø yhabetiän. Ñajuøøbiä Apolos hänajty jaduhñ coo ja'a Juan hänajty tøø miäyajnäbety. Pero cahnä Apolos hänajty miädoyhatyñä coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy hänajty ñäbejnä ja'a Jesucristocøxpä.

26 Mänitä Apolos jim ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä Apolos ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapx

yajwiinmädiaagøøbiä. Møcjoot hänäjty miøød. Jimä Priscilahajxy hänäjty yhamädoowhity tsajtøgooty møødä Aquila. Coø ja'a Apolos jaduhñ miädiaacpädøøyy, mänitä Priscila ja'a Apolos hajxy hawiing wioonøcxy. Mänitä Apolos hajxy ca'xy yajmøødmädiaacy nebiä Apolos ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maas hoy yajnøcxät.

²⁷ Mänitä Apolos miänaañ coø hänäjty jim ñøcxa'añ Acaya. Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy jaduhñ piamänaañ coø ja'a Apolos jim ñøcxät. Mänitä mäbøjpädøjc nocy hajxy yhädiuuñ coø ja'a Apolos jim piuhbedøjät Acaya. Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty jim hijpä Acaya, je'edsä Apolos hajxy puhbedäp. Mänitä Apolos jim chohñ Efeso. Mänitä jim ñøcxy Acaya. Coø jim miejch, mänitä mäbøjpädøjcä Apolos hajxy piuhbejty nägø'ø nädecypiä. Paady hajxy hänäjty tøø miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä coø ja'a Dios hojiot jiaanç tehñ miøødä.

²⁸ Majatiä Apolos ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy hänäjty miøødyajcapxiø'øy cu'ughagujc, cabä judíoshajxy hänäjty yajmäjäda'agyii. Jaduhñä Apolos yajnähiø'øy coogä Jesús hänäjty je'e Miesiasä, ja'a Dios hänäjty jecy tøø yajnähdíjjiäbä coø hänäjty yaa quiexa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä Apolos hänäjty yajnähiøøøbiä coø jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coø ja'a Dios jaduhñ jecy tøø miäna'añ coogä Mesias hänäjty yaa quiexa'añ.

19

¹ Jimä Apolos hänäjty yhityñä Corinto, mänitä Pablo jim chohñ Antioquía. Mänitä jim ñaxøøyy

tunjoot. Mänit jim miejch Efeso. Jimä Pablo ja'a mabøjpädøjc may piaaty.

² Mänitä Pablo miänaañ:

—Mänaa mijtsä Diosmädia'agy mmabøquiän, nej, mäniä ja'a Dioshespíritu hajxy xquiorazóngtägøøyyä —nømä mabøjpädøjc-hajxy miäyajtøwä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tii jaduñ mnänøømby ja'a Dioshespíritu. Cahnä højts jaduñ nmädoyhatyñä.

³ Mänitä Pablo miänáangumbä:

—Mänaa mijts mnäbetiän, pønä quiuhdujt hajxy myajtuunä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Juan quiuhdujt højts nyajtuunä.

⁴ Mänitä Pablo jiaac mänáangumbä:

—Jue'e ja'a Juan hänajty yajnabejpy, pønatiä yhaxøøgwiinmahñdy hänajty tøø ñajtshixø'øy. Jaduñä Juan hänajty yajnahixøøbiä coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxät, ja'a hänajty jaac medsaambä —nømä Pablo ja'a mabøjpädøjc ñämaayy.

⁵ Coo hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy hoy ñäbety ja'a Jesucristocøxpä.

⁶ Mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjc tiägøøyy cø'øguhaxpä hanidiuhmjaty. Mänitä Dioshespíritu hajxy ñähgädaacä. Mänit hajxy tiägøøyy capxpä wiinghayuuc-haamby. Mänitä Dios ja'a miädia'agy hajxy tiägøøyyä najtscapxøøyyäbä.

⁷ Nämajmetscä mabøjpädøjc-hajxy hänajty.

⁸⁻⁹ Mänitä Pablo tiägøøyy nøcxpä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän jim Efeso. Sábadohaam hänajty ñøcxy. Mänitä Pablo ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy

tiägøøyy yajwiingapx yajwiinmädiaagøøbiä nebiatiä Dios yhane'emiän. Møcjootä Pablo miøødhajt. Jia wi'i yajmäbøgaambiä Pablo ja'a judíos hänajty. Jia mäbøjc hajxy jaduhñ näje'e. Pero cab hajxy nägøxiä miäbøjcy. Ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä, mänit hajxy haxøøgjaty ñä'ägä mänaannä jäya'ayhagujc. Haxøøgä Diostu'u hajxy piädaacnä. Mänitä Pablo wyiinmaayy coo hänajty jim quia'a nøcxaannä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Tägøøgpo'o hänajty tøø yhabety coo ja'a Pablo jim tiägøøyy nøcxpä. Coo ja'a Pablo jim chohñ, mänitä Pablo ja'a mäbøjpädøjc jiaac møødnøcxy. Mänit hajxy tiägøøyy hamugøøbiä maa ja'a Tirano tiøjcän. Hamøj ja'a Tirano tiøjc hänajty. Jabom-jabomä Pablohajxy hänajty jim ñøcxy capxpä mädiaacpä.

¹⁰ Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaac yajnähixøøyy. Nämayyä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ jim miädooyy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Asia, wi-induhmyhagajpt, møødä judíoshajxy, møød hajxy hänajty ca'a judíospä.

¹¹ Madiu'ujä Pablo pa'am jim yajnajxy ja'a Dios miäjaahaam. Hoy-yagjuøøñjatiä Pablo jaduhñ tiuuñ.

¹² Coo ja'a Pablo wyit hänajty ñähdóonäxä, høxtä najxpä pia'amhajxy hänajty, høxtä nähwáatsäp ja'a haxøøgpoj hajxy hänajty.

¹³ Jimä judíoshajxy hänajty näje'e wiädity. Jäya'ay hajxy hänajty yajnähwaachp, ja'a hajxy hänajty haxøøgpoj møødpä. Coo ja'a judíoshajxy jaduhñ miädooyy cooc ja'a Pablo jäya'ay haxøøgpoj hänajty yajnähwa'açh ja'a Jesús miäjaagøxpä, mänit hajxy wyiinmaadiaacy coo ja'a Pablo hajxy hänajty

jaduhñ piahixaam̄bä. Mänitä haxøøgpoj hajxy tiägøøyy nämaabiä:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpä, ja'a Pablo naxy miädiaacypiä, jaduhñ miich nhane'emy coo miich jiiyby mjøwá'adsät.

14-15 Jaduhñä Esceva yhuunghajxy hñajty jiatcøøbiä, ja'a hajxy hñajty näjuxtupä. Teedywiindsønä Esceva hñajty tiuumby maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug piaaty. Haxøøgpoj hñajty miøød. Mänitä haxøøgpoj hajxy ñämaayy:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpä miich nhane'emy coo miich jiiyby mjøwá'adsät.

Mänitä haxøøgpoj yhadsooyy:

—Nhíxyhøchä Jesús. Nnajuøøbiøch pøn je'e ja'a Pablo. Pero mijts, caj mijts nhixiä —jaduhñä Esceva yhuunghajxy yhadsoowä.

16 Mänit hajxy hoyhoy quioxho'cä. Ja'a craa jaduhñ jatcøøyy, ja'a haxøøgpoj hñajty møødpä. Hoyhoy hajxy jaduhñ chaaçhøøyy. Nähwa'ads høxwa'ads hajxy jaduhñ piädaacä. Mänit hajxy jiiyby yhøxpäbooyyä maa craa tiøjcän.

17 Mänitä mädia'agy jim wiädiyty Efeso nebiä Esceva yhuunghajxy jiajty yhabejty. Nägøxiä jäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhajty, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Jaanch tehñ chähgøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy wiingudsähgøøbiä nägø'ø nädecypiä, ja'a hajxy nWiindsønñajtämbä.

18 Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy nämay hoy ñägapxy cu'ughagujc nebiaty hajxy hñajty haxøøg tøø jiäya'ayhaty.

19 Ja'a jäya'ayhajxy hänajty tøø tiúñäbä magiahaam, mänitä magianocy hajxy quiøxy yajmejch. Mänit hajxy quiøxy no'cy hijxwiinduum. Jue'egä noquiäda'a hänajty tøø choobaady juxychägui'xmajcmil.

20 Coö ja'a ñocy hajxy jaduhñ ño'cy, jaduhñä hijxtahñd hajxy yejcy coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy tøø miäböcy. Tehñgajñä ja'a Diosmädia'agy hajxy jim̄ jiaac yajwa'xy wiinduhmyhagajpt.

21 Mänitä Pablo wyiinmaadiaacy coö hänajty jim̄ nõcxy wiädita'añ Macedonia mõød jim̄ Acaya. Coö hänajty jim̄ tøø quiøxy wädity, mänit hänajty jim̄ ñõcxa'añ Jerusalén. Mänit miänaañ:

—Cooch hänajty tøø nhoy Jerusalén, mänitøch jim̄ nnõcxa'añ Roma.

22 Jim̄ä Pablo jiamiøød hänajty miøødä nämetsc, ja'a Timoteo mõødä Erasto. Mänit ja'a Pablo ja'a jiamiøød jim̄ quiejxø'cy Macedonia. Haa ja'a Pablo, maxiøø jim̄ jiaag hijty Asia.

23 Mänitä jäya'ayä tsip hajxy näje'e jim̄ yajpädø'cy Efeso. Paady hajxy jaduhñ yajpädø'cy je'eguiøxpä coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty quia'a tsocy.

24 Jim̄ä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Demetrio. Saandätøjc-hahädiuunñaxiä Demetrio hänajty yhädiuumby poobhorohaam maa ja'a saandä hänajty yhitiän, ja'a xøhajpä Artemisa. Mayyä Demetrio moonsä hänajty miøødä. Jaanç tehñ quianarhajp hajxy hänajty jaduhñ coö ja'a saandätøjc-hahädiuunñaxy hajxy hänajty tioogy.

25 Mänitä Demetrio ja'a mioonsä miøødhamugøøyy nägøxiä møød pønjaty hänajty hawiing saandähädiuumbä. Mänitä Demetrio miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, coo hädaaduhmbä tuung hajxy ndúunäm, paady hajxy njaançh tehñ quia-narháltäm. Tøyhajt jaduhñ.

26 Tøø hajxy mhixy, tøø hajxy mmädoy coo ja'a Pablo jii wiädity, coo jii quiapxy coo jii miädia'agy cooc tyijy højtsä nsaandä quia'a jújquiäm. Tøø jäya'ayhajxy may miäbøcy; ca'a yaayyá Efeso, pero cøxiä wiinduhmyhagajpt yaa Asianaaxooty.

27 Coo jäya'ayhajxy maas may jiaac mäßögät, cab hajxy majiaty nganarháltänät. Y cabä jäya'ayä nsaandähajxy xwyiingudsähgø'øwáañänä, ni ja'a saandätøjc maa yhitiän. Jiahdiägoyyaamby hajxy jadúhñän. Wiinduhmyhagajptä saandä Artemisa wyiingudsähgø'øyii yaa Asianaaxooty møød jäguembaady.

28 Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiootma'ty. Mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsä Artemisa yaa nsaandäháltäm yaa Efeso.

29 Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy coo ja'a Demetrio mioonsähajxy hänajty jaduhñ wyi'i ya'axy wyi'i jiocy cajptooty, mänitä cu'ughajxy tiägøøyy haamhajpä. Jimä Pablohajxy hänajty wiädity cajptooty. Jue'e ja'a jiamiøødhajxy hänajty xiøhaty, Gayo møød Aristarco. Macedonia hajxy hänajty nämetsc chooñ. Mänitä Gayohajxy miajtsä møødä Aristarco. Ja'a cu'ughajxy jaduhñ mämajts.

Mänitä Gayohajxy piawijtsä piäjägujcä maa ja'a hamugøødiaactän. Mänit hajxy jim̄ ñäxø'øwøøyyä.

30 Haa ja'a Pablo, coo jaduñ miädoyhajty coo ja'a jiamiøød jaduñ miájtsäxä, mänit jiiby jia wi'i tiägø'øwaañ jäya'ayhagujc. Ja'a jiamiøød hänajty jia wi'i ñähgapxtu'udaamby. Pero cabä mabøjpädøjcä Pablo hajxy jaduñ quiejxy.

31 Jimä Pablo ja'a miägu'ughajpähajxy näje'e miøjhaty Asia. Mänitä Pablo nocy yajnäguejxä coo jiiby quia'a tägø'øwät jäya'ayhagujc.

32 Jaanč tehñ yaaxp jaanč tehñ jiojpä cu'ughajxy hänajty jim̄ maa hajxy hänajty tøø yhamugø'øyän. Wiingjaty hajxy hänajty ya'axy. Cab hajxy hänajty tu'cuhtujt ya'axy. Ni quia'a najuø'øy hajxy hänajty tii hajxy hänajty jaduñ tøø ñähamugø'øy.

33 Jimä judíos hänajty tu'ug xiøhaty Alejandro. Mänitä Alejandro jaduñ piajahmä jäya'ayhagujc. Ja'a miägunaaxhajxy jaduñ näje'e jatcøøyy. Mänitä Alejandro yhawáañäxä tiiguiøxpä yø'ø jäya'ayhajxy hänajty jaduñ coo wyi'i yhaamhaty. Mänitä Alejandro ja'a judíos jia nähgapxtu'udaañ jäya'ayhagujc.

34 Coo ja'a cu'ugä Alejandro hajxy jaduñ yhøxcajpy coo hänajty je'e jiudióspä, mänit hajxy tiägøøguiumbä yaaxpä jojpä.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsä Artemisa yaa nsaandähjätäm yaa Efeso.

Mejtshora hajxy jaduñ jiaac yaaxy jiaac jojcy.

35 Hobiä nejpiä ja'a secretario ja'a cu'ug yaghamooñ. Mänit miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, mijts yaa tsánaabiä Efeso, jéquiänä tsaá tu'ug quiahý tsajtwiing. Artemisa hajxy nyajxøhájtäm. Je'e hajxy yaa nwiingudsähgøøyyäm yaa Efeso. Tøø ja'a tiøjc hajxy jaduhñ nhädiúunäm coo jaduhñ jii by yhidät jii by tiøgooty. Højtsä cuhdujt jaduhñ nmøød'ájtäm coo højtsä Artemisa ngüeendähájtäm.

³⁶ Tøyhajt jaduhñ. Hopiønä jaduhñ miäna'añ. Hoorä, huuc tunä mayhajt hajxy. Huuc hamón hajxy. Hoy hajxy jaduhñ mhuuc tehñ tiaj mhuuc tehñ miáyät jayøjp tii hajxy mdunaamby.

³⁷ Hädaa mähdiojc hajxy tøø mmáchäbä, cabä tii pojpä tii cädieey hajxy hädaa tøø tiuñ. Cabä Artemisa hajxy tøø miägápxätgoy, ni cab hajxy tii tøø mieech maa ja'a Artemisa tiøgootiän.

³⁸ Pø tøø hädaa mähdiojc-hajxy jaduhñ jiaanch cädieey nebiä Demetriohajxy ñäxø'øwø'øyän, weenä Demetriohajxy jim nøcxy ñäxø'øwø'øy maa ja'a hagujtøjcän. Jaduhñä cuhdujt ñä'ägä miñ. Paadiä cuduung yhuuc jimäbä.

³⁹ Pø jimä tsip wiingpä hajxy jaduhñ mjaac møødä, mänit hajxy mnägápxät coo junta hánajty jiaac jada'añii.

⁴⁰ Cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy jaduhñ nwl'i yhaamhájtäm nä'ä nägoobä, coo tsip hajxy jaduhñ nä'ä nägoobä nyajpädø'cäm. Coó ja'a gobiernä Rómabä jaduhñ miädoyhädät neby hajxy jädä'a tøø njatcøøyyäm, wehñdä häyaa xñäxø'øwøøyyämät. Neby hajxy häyaa nnä'ä hadsówämät.

⁴¹ Mänitä secretario quiapxpädøøñä. Mänit miänaañ coo ja'a jäya'ayhajxy wyiimbijnät.

20

¹ Coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty tøø mioon tøø tiujnä, mänitä Pablo ja'a mäbøjpädøjc miøjyaaxy. Mänitä Pablo miägapy yhanehmy. Mänit miänaañ coo hänajty jim wyiimbidaañnä, møød coo hänajty jim ñøcxaañnä Macedonia.

² Coo jim miejch, mänit jim tiägøøyy wädiipä cajpt-cajpt. Majaty hänajty wiädity, jimä mäbøjpädøjc hänajty miägapy yhane'emy. Mänitä Pablo jim chöhngumbä Macedonia. Mänit jim ñøcxy Grecia.

³ Coo jim miejch, mänit jim yhijty tägøøgp'o. Coo hänajty jim choonáangumbä, mänit hänajty jim ñøcxa'añ Siria barcojooty. Cahnä Pablo hänajty biarcotägø'øyñä, mänit miädoyhajty coogä judíoshajxy hänajty tøø quiojyquiapxytiuñ coogä Pablo hajxy hänajty miadsa'añ, nägøoyyäsä Pablo jii by tiägø'øwät barcojooty. Mänitä Pablo wyiinmahñdyhajty coo hänajty quia'a tu'ubøgaañnä barcojooty. Jaduhñ wyiinmahñdyhajnä coo jim ñøcxø'øwät Macedonia tecy-yo'oyhaam.

⁴ Nämayyä Pablo miägu'ughajpähajxy jim miøødnøcxy Asia, møødä Timoteo, møødä Sópater, ja'a hänajty jim tsohm̄bä Berea, ja'a Pirro yhuung, møødä Gayo, ja'a hänajty jim tsohm̄bä Derbe, møødä Aristarco, møødä Segundo, møødä Tíquico, møødä Tróximo. Tesalónica ja'a Aristarcohajxy hänajty chooñ møødä Segundo. Asia ja'a Tíquicohajxy hänajty chooñ møødä Tróximo.

⁵ Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Filipos møødä jiamiøødhajxy, mäníthøchä Pablo jim nbaattägajch, høøch Lucas. Høøch hädaa nocy jaduhñ nhädiuumby. Mänitä Pablo jiamiøødhajxy jim ñøcxø'cy Troas. Jim højts hänajty xyhahixa'añ,

høøch mөөdä Pablo.

⁶ Paady højts jim̄ nmähmөөy Filipos, coo ja'a judíos ja'a xiøhajxy hänäjty jiada'añii mänaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy quiayyän, ja'a ca'a levadura mөөdpä. Coo ja'a xøø jaduñ miaaayy, mänit højts jim̄ nbarcotägөөy. Mänit højts jim̄ ndsohnä Filipos barcojooty. Mägooxxøø højts mejjiooty nyohy. Mänit højts jim̄ nmejch Troas. Mänit højtsä Pablo ja'a jiamiøød jim̄ nbaattägajch, ja'a højts hänäjty jim̄ xyhahijxpä. Jim̄ højts njaac hijty juxtujxøø nägøxiä.

⁷ Coo näxøø jaduñ yhabaaty, mänit højts nhamugөөy, højts mähøjpädøjc. Mänit højtsä Santa Cena nyagjajtä. Mänit højtsä Pablo xtiägөөy yajnähixøøbiä. Jejcy jaduñ miädiaacy je'eguiøxpä coo hänäjty cujaboom tiu'ubøgaannä. Cuptsuhmdä hänäjty tøø jiaty, jim̄nä ja'a Pablo hänäjty miädia'agyñä.

⁸ Maa højts hänäjty tøø nhamugø'øyän, nähbettøjtøgooty hänäjty jaduñ jim̄. Jiibiä jøøn hänäjty may tioy.

⁹ Jimä høxcujc-häna'c hänäjty tu'ug yhäña'ay ventanahaguuy nähbettøjnähgøxp ja'a miädägøøgpísobä. Eutico ja'a craa hänäjty xiøhaty. Jim̄ Eutico ja'a Pablo hänäjty yhamädoowhity. Tøø ja'a Pablo hänäjty jejcy miädiaacnä. Mänitä Eutico jim̄ miaaho'cy maa hänäjty yhäña'ayän ventanahaguuy. Mänit jim̄ quiuhgahnajxy. Ho'ogy hoy wyidsó'cänä.

¹⁰ Coo ja'a Pablo jaduñ yhijxy, mänit jiiby yhädaacy naaxyp maa ja'a Eutico hänäjty tøø quia'ayän. Mänitä Pablo ja'a Eutico miäneenø'cy. Mänit højtsä Pablo xñämaayy:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øý. Jujcyñä hädaa craa jaduhñ.

¹¹⁻¹² Jujcy ja'a craa jiaančh yajnøcxä maa ja'a tiøjcän. Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy jiaančh tehñ xioonndaacy. Mänitä Pablo jim ñøcxtägajch cøxp maa hänajty yajnähixø'øyän. Mänitä Pablo ja'a tsajcaagy yajwa'xy. Mänit højts ngaayy nhu-ucy nägøxiä. Mänitä Pablo jiaac tägøøyy yajnähixøøbiä. Jim højts jaduhñ ngujobøøyy. Mänitä Pablo miädiaacpädøøñä. Mänit jim chohñnä Troas.

¹³⁻¹⁴ Tøø højtsä Pablo hänajty xñäma'ay cooc hänajty teci-yo'oyhaam ñøcxa'añ jim maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Aso. Pero højts, barcojooty højts jim nnøcxy, høøch Lucas møødä Pablo jiamioødhajxy. Coø højts jim nmejch Aso, mänitä Pablo jim tiägøøbiä barcojooty. Mänit højts jim ndu'ubøjcumbä Aso näguipxy møødä Pablo. Mänit højts jim nägøxiä nnøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Mitilene.

¹⁵ Coø højts jim ndsøhñgumbä, mänit højts cujaboom nnaxøøyy jim mäðøyyä maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Quío. Mänit højts jim cujaboom nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Samos. Coø højts jim ndsøhñgumbä, cujaboom højts jim nméjtscumbä maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Mileto.

¹⁶ Tøø ja'a Pablo hänajty wyiinmay coo hänajty jim quia'a näxø'øwáangumbä Efeso. Hix, cabä Pablo hänajty jim jejcy wiädita'añ Asianaaxooty. Paady hänajty jim quia'a wädita'añ Asia coo hänajty jim ñøcxa'añ Jerusalén. Mobädajpä ja'a Pentecostésxøø hänajty jim jiada'añii. Paadiä Pablo hänajty yhadø'øch, jaduhñä Pentcostés-xøø

mädøyyä piáadät.

17 Jimnä hõjts hánajty nhityñä Mileto, mánitá Pablo capxy jim quiejxy Efeso coo ja'a tsajtøjwiindsønhajxy jim ñócxät Mileto, ja'a hajxy hánajty jim tuumbä Efeso.

18 Coo hajxy jim miejch Mileto, mánit hajxy ñämaayyá:

—Mánájøch jim nhitiän maa mijtsän jim Asianaaxooty, jaançh tehñ yhóyhøch jim nduunñ mädúhñtiøch jim nhijty. Mnajuøøby hajxy jaduhñ cooçh jaduhñ nga'a hõhnda'agy.

19 Jaançh tehñ yhóyhøchä Jesús ja'a tiuung hánajty nduunä, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Mee'xxiéemyhøch hánajty nduñ. Náxyhøch hánajty njootmayhaty cooçhä nmägunaaxä Jesús ja'a miädia'agy hajxy hánajty quia'a mábøgaanä. Mayhooç hajxy jaduhñ quiojyquiapxytiuuñ cooçh hajxy hánajty xjia wi'i yagho'oga'añ.

20 Cóxyhøch mijts hánajty nyajwiinxiic nyajwiingapxø'øy neby hajxy hoy mhídät. Homiänájøch mijts hánajty nyajnáhixø'øy, møød jim jáya'ayhagujc, møød jim maa ja'a mdøjc-hajxiän.

21 Jadúhñhøch mijts hánajty nmägapxy nhane'emy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy jaduhñ mnajtshixø'øwät, møød coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmábøgät ja'a Jesúscøxpä, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Nägøxiøch mijts hánajty jaduhñ nmøødmädia'agy, møød mijts judíoshajxy, møød mijts cajpä judíospä.

22 Hoorä, tøøchä Dioshespíritu xñäma'ay cooçh jim nnócxät Jerusalén. Pero cábøch nnajuø'øy

nébyhøch jim njada'añ nhabeta'añ.

23 Jagóoyyøch jaduñ njajuø'oy cooçh jim nyajtsuma'añ, cooçhä tsaachpä peenä jim nbaada'añ. Majátyhøch jaduñ tøø nwädity, jadúhnhøçhä Dioshespíritu tøø xyhawaanä cooçh jaduñ njada'añ nhabeta'añ.

24 Pero cáboch tii ndajy nmay. Cabä cueentä jaduñ cooçh nnä'ä hó'ogät. Je'eyyhájtjøch nbøcjuøøby cooçhä nduung nyajmayaannä, ja'a Jesúshøch xmióoyyäbä, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Jadúhnhøch xtiuungmooyy cooçhä mädia'agy jaduñ nyajwá'xät coo ja'a Dios hojiot jiaançh tehñ miøødä.

25 'Tøøch mijts nyajwiinxiic nyajwiingapxø'oy coo ja'a Dios yhane'ema'añ ja'a miøcmäjaahaam. Hoorä, cáboch mijts mänaa xyhijxtägatsaanä. Tøyhajt jaduñ.

26 Coo mijtsä Diosmädia'agy mga'a mäböçgät nébyhøch tøø nja mädia'aguiän, ca'a yhøøçhä pojpä jaduñ nmøød.

27 Hix, pedyíijøch mijts tøø nyajmøødmädia'agy nebiatiä Dios tøø yhane'emiän.

28 Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy. Mgüeendähádäbä mäbøjpädøjc hajxy nägøxiä. Ja'a Dioshespíritu hajxy jaduñ xpiädaac coo hajxy jaduñ mgüeendähádät. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy jaduñ xyhuunghájtäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäböçcäm.

29 Cooçh mijts jaduñ nbuhwa'adsaanä, mänitä wiinghäna'c-hajxy yaa miedsa'añ maa mijtsän. Mäwiinhøhmbä hajxy jaduñ miedsa'añ.

Xjia wi'i jiojcapxø'øwaamb mijts jaduñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixø'øwät. Jaduñ mäwínäts hajxy jiatcø'øwa'añ nebiä pahucä meeg hajxy chu'učhän. Tøyhajt jaduñ.

³⁰ Høxtä mijtsä mjamiøød näje'e tiägø'øwaambä høñdaacpä. Näje'e ja'a mæbøjpädøjc-hajxy jaduñ yajtägoyyáañäbä nebiä høñdaacpähajxy tiägoyya'añän.

³¹ Naxy hajxy jaduñ mdehm ñiyajcopcø'øwøøjät. Tägøøgjomøjthøch mijts jaduñ nmägapxy nhanehmy xøømdsuhm. Jaanč tehñ chaačhpøjpøch hñajty. Naxy hajxy jaduñ mdehm jiahmiédsät.

³² 'Hoorä, mæbøjpädøjc, mijtsä Dios nya-jcø'øwaanøøby ween hajxy jaduñ xcwieendähaty. Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ cooc ja'a Dios hojioot jiaanč tehñ miøødä. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmæbøgät, jaduñä Dios hajxy xjiaac tehñ piuhbédät ja'a miäjaahaam. Møød hodium hajxy jaduñ xpiädá'agät näguipxy møød pønjaty ja'a Dios yhuunghajpy.

³³ Cábøch pønä wyitä xiädø'øñ tøø nhadsojcä.

³⁴ Ja'a nhamdsoo cø'øháamhøch jaduñ tøø nniyhixyii. Jaduñhøčhä nmägu'ughajpä tøø nbuhbejpä. Tøyhajt jaduñ.

³⁵ Homiänáajøch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy coo hajxy mniguiudúunäxät, møød coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy jaduñ mbuhbédät møødä häyoobäjäya'ay. Mjahmiédsäp hajxy jaduñ coo ja'a Jesús jaduñ jecy miänaañ: "Coo wiinghäna'c mbuhbédät, jaduñds jootcujc

mhídät. Pø mnä'a yajpuhbedaamb jaduhñ, cab jaduhñ jootcuç mhídät."

³⁶ Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädøøyy miädiaacpädøøyy, mänit hajxy nägøxiä jyijcädaacy näguipxy møødä Pablo. Mänit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä.

³⁷ Mänit hajxy tiägøøyy jøøbiä xuu'tspä coo ja'a Pablo hajxy hänajty piuhwa'adsaanänä. Mänitä Pablo hajxy miajch miäneeñ. Mänitä Pablo hajxy chu'xy.

³⁸ Jaanç tehñ jootmayhajp hajxy hänajty je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hänajty tøø miäna'añ cooc ja'a Pablo hajxy hänajty quia'a hijxtägatsaanänä. Mänitä Pablo hajxy hoy ñajtshixøøñä maa ja'a Pablo hänajty biarcotägø'øwa'añän.

21

¹ Mänit højtsä mäbøjpädøjc nbuhwaatsnä. Mänit højts nbarcotägøøyy. Mänit højts jim ndsohñnä Mileto. Mänit højts jim tu'uda'aquiä nnøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Cos. Cujaboom højts njaac nøcxy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Rodas. Coo højts jim ndsøhngumbä, mänit højts jim njaac nøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Pátara.

² Jim højtsä barco wiingpä hoy nbaady. Jim hänajty ñøcxa'añ maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Fenicia. Mänit højts ndu'ubøjcumbä wiingbarco-jooty.

³ Mänit højtsä naax nnäheebøøyy, ja'a hänajty xøhajpä Chipre. Hahooyhaamby højts jim nwiin-najxy jäguemjuøøby. Jim højts hänajty nnøcxø'øy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Siria. Coo højts

jim nmejch, mänit højts jim nbarcopädsøomy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Tiro. Paadiä barco jim miedsøoyy Tiro coo tsømy hajxy hänajty jim ñähdsøømdu'uda'añ.

⁴ Jim højtsä mäbøjpädøjc näje'e nbaaty. Mänit højts jim nhijty Tiro juxtujxøø maa ja'a mäbøjpädøjc-hajxiän. Mänitä Pablo hajxy jia nämaayy coo jim quia'a jaac nøcxät Jerusalén. Jadúhñäc hajxy hänajty tøø ñajtscapxø'øyii ja'a Dioshespíritäm. Pero cabä Pablo jaduhñ ñä'a møjpädaacy.

⁵ Coo juxtujxøø yhabejty, mänit højts jim ndu'ubøjcumbä. Mänit højtsä mäbøjpädøjc nägøxiä hoy xñajtsnixø'øy cajtpa'a møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänit højts jim njijcädaacy pu'uwiing. Mänit højts nDiospa'yaaxy.

⁶ Mänit højtsä mäbøjpädøjc xpiuhwaatsnä. Mänit hajxy wyiimbijnä maa ja'a tiøjc-hajxiän. Mänit højts ndägøødiägajch barcojooty.

⁷ Mänit højts jim ndsöhngumbä Tiro. Mänit højts jim njaac nøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Tolemaida. Coo højts jim nmejch, mänit højtsä mäbøjpädøjc hoy nguhixy. Tu'tsuhm højts jim nhijty maa ja'a mäbøjpädøjc-hajxiän.

⁸ Cujaboom højts jim ndu'ubøjcumbä. Mänit højts jim nnøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Cesarea. Coo højts jim nmejch, mänit højts jim nnøcxøoyy maa ja'a Felipe tiøjcän. Mänit højtsä Felipe xñämaayy coo højts jim nmejtstá'agät maa ja'a tiøjcän. Jue'e ja'a Felipe hänajty tiuunghajpy, ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwa'xyp. Tøø hänajty jaduhñ wyiinguexyii coo ja'a mäbøjpädøjc piuhbédät. Näjxutujc hajxy hänajty jaduhñ wyiingue-

ixä coo hajxy jaduñ miäbuhbédät.

⁹ Mädaaxcä Felipe yhuung hänajty haagä cäxyii. Nämädaaxcä Diosmädia'agy hajxy hänajty ñajtsapxø'ø.

¹⁰ Maxiøø hõjts hänajty jim tøø nhity maa ja'a Felipe tiõjcän, mänitä jäya'ay tu'ug miejch. Agabo hänajty xiøhaty. Jim hänajty chooñ Judea. Ñajtsapxøøbiä Diosmädia'agy hänajty je'ebä.

¹¹ Coo ja'a Agabo jim miejch maa hõjts hänajty nmejtsta'aguiän, mänitä Pablo ja'a wiøøñ wiähájtäxä. Mänitä Agabo hamdsoo ñiguiø'øxojs ñidiecyxiojtsä ja'a Pablo ja'a wiøøñhaam. Mänitä Agabo ja'a Pablo ñämaayy:

—Jadúhñhõchä Dioshespíritu tøø xñäma'ay cooch miich nñajtsapxøøyyät. Jadúhñäc miichä judíos xquiø'øxots xtiecyxiødsambä jim Jerusalén nébyhõch cham tøø nhamayyän. Mänitäc miich xyajcø'ødägø'øwa'añ ja'a soldadohajxy Rómabä.

¹² Coo hõjts jaduñ nmädooyy, møødä mabõjpädõjc-hajxy, mänit hõjtsä Pablo nja nämaayy coo jim quia'a nõcxät Jerusalén.

¹³ Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Tii hajxy coo mjø'øy coo mxuuch. Tiih hajxy coo xyagjootmayhaty. Cabä cueentä jaduñ coochä häna'c jaduñ jim xquiø'øxots xtiecyxiødsät Jerusalén. Cabä cueentä jaduñ cooch häna'c jim xyaghó'ogät ja'a Jesúscøxpä, ja'a hajxy nWiindsõñhájtämbä —nõmä Pablo miänaañ.

¹⁴ Coo hõjts jaduñ nhijxy coo ja'a Pablo hänajty quia'a mabõga'añ, mänit hõjts nmänaañnä:

—Ween jaduñ jiadyii nebiä Dios tøø miäna'añän.

Mänit højts nhamoonnä.

15 Mänit højts nhadsøømbøjcy, hөөч mөөдä Pablo. Mänit højts jim nnөcxy Jerusalén.

16 Näje'e højtsä mäbөjpädөjc jim xpianөcxy, ja'a hajxy hänajty jim tsohmбä Cesarea. Coө højts jim nmejch Jerusalén, mänit højts hoy xñajtswowө'өy maa ja'a Mnasón ja'a tiөjcän. Jimä Mnasón hänajty jecy tөө chohnda'agy Chipre. Tөө hänajty jieгө'өy coө ja'a Mnasón ja'a Diosmädia'agy hänajty tөө miäböcy. Jim højts nmejtstaacy maa ja'a Mnasón ja'a tiөjcän.

17 Coө højts jim nmejch maa ja'a mäbөjpädөjc-hajxiän, mänit højts xquioñdymooyy xoondáacäp.

18 Cujaboom højtsä Pablo jim xmiөdhajty maa ja'a tsajtөjcän. Jimä Santiago hänajty mөөдä tsajtөjwiindsөnhajxy nägөxiä.

19 Mänitä Santiagohajxy miөөdniyajpoo'xä ja'a Pablo. Mänitä Pablo tiägөөyy mädiaacpä nebiatiä Diosmädia'agy hänajty tөө yajwa'xiän maa ja'a cajpa judíoshajxiän, cooc jaduhñ quiapxy miädiaacy ja'a Dios miäjaahaam.

20 Coө ja'a Santiagohajxy jaduhñ miädooyy, mänitä Dios hajxy wyiingudsähgөөyy. Mänitä Pablo hajxy ñämaayy:

—Mägu'ughajpä Pablo, mnajuөөby miich jaduhñ coө ja'a judíos ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy nämay tөө miäböjcä. Jaduhñ hajxy nägөxiä miäna'añ coө ja'a cuhdujt hajxy tsipcөxp ngudiúunämät, ja'a Moisés jecy yhanéhmäbä.

21 Tөө hajxy jaduhñ miädoyhaty cooc tyijy miichä judíos wiingcuhdujt tөө myajnähixө'өy,

ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä. Jadúhñäc tyijy tøø myajñähixø'øy coo cuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät, ja'a Moisés jecy yhanéhmäbä. Jadúhñäc tyijy tøø myajñähixøøbiä coo hõjts ja'a nguhdujt nga'a cudiúunänät, hõjts judíos, møød coo hõjts nhuung nga'a circuncidarhåjtänät.

22 Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädoyhädät coo miich yaa tøø mgoody Jerusalén, mänitä tøyhajt hajxy choga'añ pø tøyhajt jaduñ coo miichä judíos jaduñ tøø mjaanç yajñähixø'øy, ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä.

23 Tøø hõjts ja'a wiinmahñdy tu'ug nbaady nej miich myajniyhoyø'øwøjät. Jii hõjtsä nmägu'ughajpä nämädaaxcä. Tøø xøø hajxy yhagapxtucy coo meeg hajxy hänajty yoxa'añ nebiä Moisés jecy yhanehmian coo hajxy jaduñ nguhdujthåjtämät.

24 Mmødhädäp miich yø'ø häna'c yø'ø nämädaaxpä. Jaduñ miich mnämäjuyø'øwät coo meeg hajxy hänajty yoxa'añ. Jaanä jaduñ miichä meeg tu'ug myøjxpät. Coo miich jaduñ mnämäjuyø'øwät, jaduñ hajxy hoy yajcuhmé'xät. Coo miich jaduñ mguhdujthädät, jaduñ miichä cu'ug xyhixät coo miichä cuhdujt jaduñ mgudiuumbä, ja'a Moisés jecy yhanéhmäbä. Jaduñä cu'ugä tøyhajt hajxy miøødhada'añ coo miich wiingcuhdujt tøyhajt mga'a yajñähixø'øy.

25 Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, ja'a hajxy mäbøjpä, tøø hõjtsä nocy nyajñajaayø'øy. Jaduñ hõjts tøø nmägapxy tøø nhane'emy coo hajxy quia'a tsú'udsät mädyiibä häna'c tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coo hajxy quia'a

tsú'tspät ja'a tøø quia'a nø'xié'e'xiäbä, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a møødmá'awät —nømä Pablo ñämaayyä.

²⁶ Mänitä Pablo ja'a häna'c miødhajty ja'a nämädaaxpä. Mänit hajxy cujaboom hoy quiudiuñ nebiä judíos quiuhdujthajxy hänajty myiñän. Mänit hajxy tiøjtägøøyy tsajtøgooty. Mänit hajxy ñägäpaxy cooc juxtujxøø hänajty quia'a habetyñä neby hajxy hänajty tøø yhagapxtuquiän coo meeg hajxy hänajty yoxa'añ.

²⁷⁻³⁰ Ja weenjaty hänajty quia'a habety ja'a juxtujxøøbä. Mänitä jäya'ayhajxy näje'e tiägøøyy tsajtøgooty. Jim hajxy hänajty chooñ Asia. Coö ja'a Pablo hajxy jiiby yhiijxy tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä cooc ja'a Pablo hänajty jiiby wiädity:

—Judíostøjc, højts puhbéjtäc. Xiids yø'ø craa Pablo wiädity. Yø'ødsä wiingcuhdujt homiajaty nøcxy yajwiinhixø'øy. Jaduhñ yø'ø craa ja'a cu'ug jiojcapxø'øy coo højtsä nguhdujt hajxy xquia'a cudiüunämät, nebiä Moisés jecy jia hanéhmiän. Jaduhñ yø'ø craa yajwiinhixøøbiä cooc tyijy hädaa tsajtøjc jaduhñ quia'a tsoobaady. Maas hanaxiä haxøøg tøø jiatcø'øy coo jäya'ay yaa tøø miøødtägø'øy tsajtøgooty, ja'a hajxy ca'a judíospä. Hix, cabä cuhdujt jaduhñ ñä'ägä miñ coo hajxy yaa tiägø'øwät tsajtøgooty, pønjaty ca'a judíos.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hänajty tøø yhixyii cajptooty coo ja'a Tróximo hänajty miøødä. Jaduhñä Asiabäjäya'ayhajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a Pablo ja'a Tróximo hänajty tøø miøødtägøøyy tsajtøgooty. Efeso ja'a Tróximo hänajty chooñ.

Ca'a jiuđíosä hänäjty je'e. Hoorä, coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy cooc ja'a Pablo hänäjty jiiby wiädity tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy haamhajpä. Mänitä Pablo hajxy miajch. Mänit hajxy piawijch piajādujty jim tsajtøghaguuy. Mänitiä tsajtøjc hajxy yhağøøyy.

31 Jimä cu'ugä Pablo hajxy hänäjty ñä'ägä yagho'ogaannä, mänitä soldado-wiindsønä mädia'agy ñämejtsä coogä cu'ughajxy hänäjty jim wyi'i yhaamhaty Jerusalén. Roma ja'a soldadohajxy hänäjty chooñ.

32 Tuuñä ja'a soldado-wiindsøn jaduhñ ñä'a mädooyy, mänitä soldadohajxy yhamugøøyy. Mänit hajxy päyø'øguiä yhädaacy maa ja'a cu'ughajxy hänäjty yhaamhatiän. Coo ja'a cu'ugä soldado hajxy jaduhñ jiojcuheebøøyy coo ja'a soldadohajxy hänäjty miänacy maa ja'a Pablo hänäjty wiobho'ogyiijän, mänitä Pablo yhoxmajtsä.

33 Coo ja'a soldado-wiindsøn jiiby quiädaacy, mänitä Pablo chuumä. Hamejtscadena quiø'øxojts tiecyxiojtsä. Mänitä soldado-wiindsønä cu'ug miäyajtøøyy pønä Pablo, møød tii hänäjty coo tøø wiobho'ogyii.

34 Mänitä jäya'ayhajxy may yhadsooyy haagä wi-ingjaty. Cab hajxy hänäjty tiu'ugmädia'aguiä. Coo ja'a cu'ughajxy hänäjty jaduhñ wyi'i ya'axy, cabä soldado-wiindsønä tøyhajt hänäjty hoy piaada'añ. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo jim yajnøcxøjät maa ja'a cuartelän.

35 Coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jim miøødcoo'ty maa ja'a escalera jaduhñ choñda'aguiän, mänitä Pablo hajxy quiøyø'cy.

Paady hajxy jaduñ quiø'yø'cy coo ja'a cu'ugä Pablo hajxy hänajty jia wi'i yagho'oga'añ.

³⁶ Høxhaamä cu'ugä soldado hajxy hänajty pi-anøcxy yáaxäp coo ja'a Pablo yagho'ogóøjät.

³⁷ Jimä soldado ja'a Pablo hajxy hänajty miøødtägø'øwa'añ cuarteltøgooty, mänitä Pablo ja'a soldado-wiindsøn ñämaayy:

—Huuc miñ, nhuuc møødmädiá'agyhøch miich paquiä.

Hagriegoaamä Pablo jaduñ miänaañ. Mänitä soldado-wiindsøn yhadsooyy:

—Mjápytiämä hagriego jaduñä.

³⁸ Cajtäm miich jim mdsøñ Egipto-naaxootiä. Tøø jegø'øy coo häna'c tsip jim tøø yajpädø'øgy Egipto. Nämädaaxmilä jiamiøød hänajty, haagä cahwiindøyhäna'c. Mänit hajxy piäyø'cy. Mänit hajxy jim ñøcxøøyy pactuum maa pøn quia'a tsäna'ayän.

³⁹ Mänitä Pablo miänáangumbä:

—Cábøch jim ndsoñ Egipto. Judíojäyá'ayhøch høøch. Jímhøch ndsoñ maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Tarso jim Cilianaaxooty. Møjjuøøbyhøch ngajpt. Huuc tuñä mayhajt, nhuuc cøxy møødmädiá'agyhøch yø'ø cu'ug.

⁴⁰ Mänitä soldado-wiindsønä Pablo cuhdujt miooyy coo quiápxät. Mänitä Pablo piejty escaleracøxp. Mänitä quiø'ø chajxajy. Mänitä cu'ughajxy cøjx yhamoñ. Mänit tiägøøyy xiicpä mädiaacpä hebreohayuuc-haamby:

22

¹ —Mägu'ughajpädøjc, huuc hamädoowhit hajxy hoy; mijts nmøødmädiá'agaamby.

2 Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy coo ja'a Pablo hänäjty quiapxy miädia'agy hebreohayuuc-haamby, tehngajnä hajxy hänäjty hoy yhamädoowhity. Mänitä Pablo jiaac mädiaacy:

3 —Judíojäyá'ayhøch høøch. Jímhøch nnaaxque'exä Tarso, jim Cilicianaxooty. Múutsnøch yaa ngoo'ty Jerusalén. Ja'a teedyhap Gamaliélhøch yaa xyajcapxtaac. Jaanç tehñ yhóyhøch xyajnähixøøyy ja'a jecyquihdujt. Jaanç tehñ yhóyhøchä Dioscuhtdujt hijty nbaduñ hamuumdu'joot nej mijts jäda'ahaty mbaduñän.

4 Nyajtsaaçhpójpíøchä jäya'ay hijty, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä ja'a Jesúscøxpä, to'oxiøjcä, ya'adiøjcä. Høxtä nyaghó'piøch hijty tähoocjaty. Pawíçhhøch hijty pujxtøgooty nyajnøcxy cø'øxoch tecyxioch.

5 Ja'a teedywiindsøn yaa tuumbä Jerusalén, coo hajxy jaduhñ mmäyajtówät pø tøyhájthøch jaduhñ tøø njatcø'øy, xmió'owäbä tøyhajt hajxy jaduhñ. Jaanä jaduhñä majtøjcä tøyhajt hajxy yéjpät coo hajxy jaduhñ mmäyajtówät. Yø'øchä nocy hajxy tøø xyajmäguexy coo højts nmägunaax jim nmó'owät maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Damasco. Jímhøchä jäya'ay hänäjty nøcxy nhøxta'awa'añ Damasco pønjetiä Diosmädia'agy mäbøjpä ja'a Jesúscøxpä. Je'eçh hänäjty nøcxy nmadsa'añ. Yaaçh hänäjty nyajmänaca'añ Jerusalén. Yaaçh hänäjty miñ ndsaaçhtiuna'añ.

6 Jím tu'haamnøcxpä, ja weenjátyhøch hänäjty jim nga'a coody Damasco, mänitä jøøn quiuhja-jcädaacy jaanç tehñ miøc, mäduhñtiøch hänäjty nyo'oy. Cujyxíøøho'ogy hänäjty jaduhñ.

7 Túunøchhä jøøn jaduhñ nnä'ä hijxy, mänítøch jaduhñ ngädaayy. Mänítøch nmädooyy cooch häna'c hänajty xxiøøguya'axy: “Saulo, Saulo, tiič jaduhñ coo xwyi'i miädsibø'øy.”

8 Mänítøch nmäyajtøøyy: “Wiindsón, pøn miičh.” Mänítøch xyhadsooyy: “Jesúshøch høøch. Nazaréthøch hijty ndsooñ. Høøch miičh jaduhñ xmiädsibøøby.”

9 Pønjátyhøch hänajty nmøødnøcxyp, yhiyx ja'a jøøn hajxy. Pero cab hajxy miädooyy coochä Jesús jaduhñ xmiägapxy.

10 Mänítøchhä Jesús nmäyajtøøgumbä: “Wiindsón, tiič jaduhñ ndúnäp.” Mänítøch xyhadsøogumbä: “Tänaayyø'øg. Jaac nøcx jim Damasco. Co miičh jim mgóodät, mänit miičh häna'c jim xyhawaanaañä tijaty miičhä Dios jaduhñ xyajtu-naamb.”

11 Hoorä, coochä jøøn nhijxy, wiinxóo'tshøch jaduhñ. Cábøch hänajty hoy nhijxnä. Ja'a njamiøødhøch hajxy jim xjiaac witscoo't Damasco.

12 'Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay. Ananías hänajty xiøhaty. Jaanč tehñ yhooyä Ananías ja'a cuhdujt hänajty piaduñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Jimä judíoshajxy hänajty näje'e chänaabiä Damasco. Jiaanč tehñ quiumaabiä judíos ja'a Ananías hajxy hänajty jaduhñ.

13 Hoorä, cooch jim ngoo'ty Damasco, mänítøchhä Ananías hoy xquiuhixy. Mänítøch xñämaayy: “Puhya'ay Saulo, hijxø'øg jadähooc cham jaduhñajtä.” Tuunä ja'a Ananías jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänítøch jaduhñ njaanč hijxø'cy.

14 Mänítøchhä Ananías xñämäaguumbä: “Ja'a

nhaphájtámhajxy ja'a ndeedyhájtámhajxy ja'a jecypiä haampiä, ja'a Dios hajxy hijty wyiingudsähgøøby jegyhajty. Jaaya'ay miich jaduhñ tøø xyajnáhdijy coo jaduhñ mdúnät neby je'e jioot choquiän, møød coo ja'a Jesús mhamdsoo híxät coo mhamdsoo mädówät nebiaty je'e miädia'agy.

15 Nøcxaamb miich mmädia'aga'añ wiin-duhmyhagajpt ja'a Jesúscøxpä, nebiaty tøø mhixy nebiaty tøø mmädoy.

16 Hoorä, tsógänämäts, nøcx näbejnä. Jaduhñä Jesús mmänuu'xtá'agät coo weenä mbojpä mgädieey xyajnáhwaats xyajcuhwáatsät", nõmhøchä Ananías xñämaayy.

17-18 'Mänítøch yaa nwiimbijtägajch Jerusalén. Mänítøch nnøcxy tsajtøgooty Diospa'yaaxpä. Mänítøchä Jesús nwiinhijxy, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Mänítøchä Jesús xñämaayy: "Tsógänämäts, mdsóonäp yaa. Caj miichä cu'ugä mmädia'agy yaa xmiäbøgaanä cooch miich yaa xjia wi'i miädia'aga'añ."

19 Mänítøch nhadsooyy: "Wiindsøn, ñajuøøbiä cu'ughajxy cooch hijty nwädity wiin-duhmyhagajpt maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, coochä jäya'ay hijty nyajnøcxy pujxtøgooty pønjetiä mmädia'agy xmiäbøjcäp. Náxyhøch hijty nyajwobyii.

20 Y coo ja'a Esteban yagho'cä, jímhøch hänajty nbadsóonäbä. Møødhøch hänajty nbamánaambä coo yagho'ogøøjät. Ja'a häna'cä Esteban hajxy yagho'cäbä, høøchä wyit ngüeendähajtä. Paadiä Esteban jaduhñ yagho'cä je'eguiøxpä coo miichä

mmädia'agy hänajty xyajwa'xä.”

21 Mänitøchä Jesús xñämäaguumbä: “Cabä cueentä jaduñ. Nøcxnä. Jäguémhøch miich nguexa'añ maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a hajxy ca'a judíospä.”

22 Mäduñjatiä Pablo hänajty miädia'agy, hamädoowhíjtäxäbä miädia'agy hänajty jaduñ. Pero coo jaduñ miänaañ cooc hänajty jäguem quiexa'añii maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a hajxy ca'a judíospä, cabä cu'ugä Pablo ja'a miädia'agy hajxy hänajty yhamädoowhidáañänä. Mänitä cu'ughajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—Ween yøø craa yho'ogy. Yagho'og yøø craa hajxy.

23 Tehñgajnä hajxy hänajty jaduñ wyi'i ya'axy wyi'i jiocy. Yamä wyit hajxy hänajty wyi'i chajyemy. Yamä naaxoc hajxy hänajty wyi'i chajwøjy. Paady hajxy hänajty jaduñ wyi'i jiatcø'oy coo ja'a Pablo hajxy hänajty jiaančh tehñ miädsiphaty.

24 Mänitä soldado-wiindsón miänaañ coo ja'a Pablo jiiby yajtøjtägø'øwøøjät cuarteltøgooty. Mänit jiaac mänaañ coo ja'a Pablo wiobho'ogøøjät, ween jaduñ quiøxy nägapxy tiiguiøxpä cu'ugä Pablo hajxy hänajty coo tøø wyi'i ñäya'axy.

25 Mänitä soldado ja'a Pablo hajxy quiø'øxojch. Wiobho'ogaambiä Pablo hajxy hänajty. Mänitä Pablo ja'a capitán miägapxy, ja'a hänajty jim tänaabiä wiinduum:

—Caj mijts cuhdujt mmøødä cooch mijts xwióbät nä'ä nägoobä. Cab hajxy mnajuø'oy pø tøøch ngädieey. Høøch, jadúñhøchä cuhdujt nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän —nømä Pablo ja'a capitán ñämaayy.

²⁶ Coo ja'a capitán jaduhñ miädooyy, mänitä wyi-indsón ñämaayy:

—Ca'a hajxy jaduhñ mwopy. Jadúhñäc yø'ø craa cuhdujt miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁷ Mänitä soldado-wiindsónä Pablo hoy miäyajtøy:

—Nej, tøyhajt jaduhñ coo miichä cuhdujt jaduhñ mmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødänä.

Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ.

²⁸ Mänitä soldado-wiindsón miänaañ:

—Jadúhñhöchä cuhdujt nmøødäbä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän. Pero jaanč tehñ chówhöch jaduhñ tøø xyhabädsøømä coochä cuhdujt jaduhñ tøø njuy.

Mänitä Pablo miänaañ:

—Cooch jim nnaaxque'exä Tarso, páadyhöchä cuhdujt jaduhñ nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁹ Ja'a soldadohajxy hänäjty mäwobaambä, coo hajxy jaduhñ miädooyy coogä Pablo cuhdujt hänäjty jaduhñ miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy hänäjty miøødän, mänitä Pablo hajxy piuhwaach. Y ja'a soldado-wiindsón, coo je'e jaduhñ miädooyy, tsähgøøyy je'eduhñ je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hänäjty tøø quiø'øxoçhii tøø tiecyxioçhii.

³⁰ Cujaboomä soldado-wiindsón jaduhñ miänaañ coo ja'a Pablo quiø'øguejójät. Mänit miänaañ coo ja'a teedywiindsónhajxy yhamugø'øwät møødä majtøjc-hajxy. Mänitä Pablo jim yajnøcxä maa ja'a teedywiindsónhajxy hänäjty tøø yhamugø'øyän. Mänitä Pablo

jim̄ yajtänaaguiädaacä cu'ugwiinduum. Miädowaambiä soldado-wiindsón hánajty jaduñ tiiguiøxpä judíos ja'a Pablo hajxy hánajty coo tøø ñäxø'øwø'øy.

23

¹ Mänitä teedywiindsøn hajxy wyiinhee'ppejtä ja'a Pábläm. Mänitä Pablo miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, Dióshøch jaduñ xyhijxp cooch homiänaajä nhojiäya'ayhaty.

² Coo ja'a Pablo jaduñ miänaañ, mänitä häna'c-hajxy ñämaayyä coo ja'a Pablo hajxy yhapo'xø'ögät, ja'a häna'c-hajxy hánajty jim̄ tänaabiä Pablo wyiinduum. Ja'a Ananías jaduñ mänaañ coo hajxy jaduñ jiatcø'owät. Møjhajpä Ananías hánajty jim̄ maa ja'a teedywiindsøn hajxiän.

³ Mänitä Pablo ja'a Ananías ñämaayy:

—Dios miich jaduñ xyajcumädowaamb. Caj miich hoy mduñ. Jaduñ miich mduuñgmøødä cooch miich xyajtøyhajtyégät hoy yajxón nebiä cuhdujt myiñän. Pero coo miich jaduñ tøø mmäna'añ cooch häna'c xquióxät, myajcähxø'py miich jaduñ coo miichä cuhdujt hoy mga'a yajtuñ.

⁴ Ja'a häna'c-hajxy hánajty jim̄ tänaabiä, mänitä Pablo hajxy ñämaayy:

—Tøø miich jaduñ ngapxtägoy coo yø'ø møjteedywiindsón jaduñ tøø mwiingapxpety. Haa ca'a, Dios yø'øduñ tøø yhuuc pädaacpä.

⁵ Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Mägu'ughajpädøjc, huuc mee'x hajxy, cáboch hijty nnajuø'øy coo yø'ø jaduñ tiuñ

mõjteedywiindsón. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo hajxy nga'a nänómät haxøøg, pønjatiä tuuñg møød maa ja'a tsaan maa ja'a cu'ugän.

6 Mänitä Pablo jaduhñ yhjy coo häna'c-hajxy hänäjty mejtstu'u tøø yhamugø'øy, møødä saduceoshajxy, møødä fariseoshajxy. Mänitä Pablo møc quiapxy:

—Mägu'ughajpädøjc, høøch, jue'eçh høøch, fariséoshøch høøch. Haagä fariseos højts jaduhñ. Cooch jaduhñ nmäbøcy coo ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jaduhñ jiuypjøjtägatsa'añ, páadyhøchä häna'c jaduhñ tøø xñäxø'øwø'øy.

7 Coo ja'a Pablo jaduhñ miänaañ, mänitä fariseoshajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä møødä saduceoshajxy. Cabä miädia'agyhajxy hänäjty ñibiaadyii.

8 Hix, jaduhñä fariseoshajxy hänäjty miäbøcy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jiuypjøjtägatsa'añ. Jaduhñ hajxy hänäjty miäbøjpä cooc ja'a Dios ja'a mioonsä jim miøødä tsajpootyp, møød cooc ja'a nhaañämähájtämhajxy quia'a hó'cäm. Pero cabä saduceoshajxy hänäjty miäbøcy nebiä fariseoshajxy hänäjty miäbøquiän.

9 Tehñgajnä hajxy hänäjty miaas nämayø'øy haamhajpä. Tehñgajnä hajxy hänäjty yhambøcy. Mänitä fariseoshajxy näje'e tiänaayyø'cy, ja'a hajxy hänäjty yajnahixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Mänit hajxy miänaan:

—Yø'ø craa, cap tii pojpä cädieey miøødä. Jímädä Diosmoonsä tøø miägapyii, o háañämä.

10 Maas hanaxiä hajxy hänajty yham**b**ocy. Tsähgøøbiä soldado-wiindsøn hänajty coo ja'a Pablo hänajty yagho'oga'añii. Mänitä soldado-wiindsønä soldado miøjyaaxy coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jiiby wyitstsóonät, møød coo hajxy jim yajnócxät maa ja'a cuartelän.

11 Mänitcoodsä Jesús jiiby ñäguehxtøø'xy maa ja'a Pablo wyiinduumän. Mänitä Jesús ja'a Pablo ñämaayy: “Ca'a mdsähgøø'y. Nébyhöch miich yaa tøø xmiädia'aguiän Jerusalén, jaanä jaduhñhöch miich jim nøcxy xmiädia'agáangumbä Roma.”

12 Cujaboomä judíoshajxy näje'e hoy quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät. Mänit hajxy ñiñämaayyá:

—Mäduhñtiä Pablo jiaac jugyhaty, cab hajxy nnä'ägä caayy nnä'ägä húucämät.

13 Näjuxychägui'xnaxy hajxy hänajty je'eduhñ, ja'a hajxy hänajty jaduhñ tøø quiojyquiapxyhátiäbä.

14 Mänit hajxy hoy ñägapxy maa ja'a majtøjc-hajxiän:

—Tøø højts jaduhñ ngojyquiapxyhaty coo højtsä Pablo nyaghó'ogät. Høxtä mänit højts ngaya'añ nhu'uga'aññä.

15 Hoorä, mijts, nøcxä soldado-wiindsøn hajxy jaduhñ näma'aw coo weenä Pablo yaa yajmechii mijts mwiinduum. Jaduhñ hajxy mwiinhóønät coo tyijy ja'a Pablo hajxy mjaac tehñ miäyajtøwa'añ. Cahnä Pablo hänajty yaa quioody maa mijts mwiinduumän, jim højts nyaghó'ogät tu'haam —nømä teedywiindsønhajxy ñämaayyä.

16 Mänitä Pablo chojmajc jaduhñ miädoyhajty coogä Pablo hänajty yagho'oga'añii. Mänitä Pablo hoy yhawáañäxä maa hänajty chumñän.

17 Mänitä Pablo ja'a capitán tu'ug miøjyaaxy. Mänit ñämaayy:

—Huuc tunä mayhajt, huuc woonøcx hädaa craa jim maa ja'a mwiindsønän. Jim jaduhñ miøødmädia'aga'añ.

18 Mänitä Pablo chojmajc wioonøcxäxä maa ja'a soldado-wiindsønän. Mänitä capitán ja'a soldado-wiindsøn ñämaayy:

—Ja'a Pábløch jaduhñ tøø xñäma'ay cooçh hädaa craa yaa nwoomínät maa miichän. Míichäc jaduhñ xmiøødmädia'agaamb.

19 Mänitä Pablo chojmajc wiingtuum wyitsnøcxäxä. Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ:

—Tiich jaduhñ xyhawaañáañäp —nømä Pablo chojmajc miäyajtøwäxä.

20 Mänitä Pablo chojmajc yhadsooyy:

—Tøø ja'a judíoshajxy näje'e quiojyquiapxytiuñ cooc miich xñäma'awa'añ coo miichä Pablo jaboom ween mguexy maa ja'a teedywiindsønä wyiinduumhajxiän. Jaduhñäc miich

xwyiinhøøna'añ cooc tyijy ja'a Pablo hajxy cøxiä wiinä jiaac tehñ miäyajtøwa'añ.

21 Caj miich jaduhñ mmäbøgät. Näjuxychägui'xnaxiä jäya'ayhajxy jaduhñ tøø quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yagho'ogät tu'haamnøcxpä. Cábäc hajxy

jaduhñ ñä'ägä caya'añ ñä'ägä hu'uga'añ. Høxtä coogä Pablo hajxy yagho'ogät, mänitäc hajxy quiaya'añ yhu'uga'aññä. Míichäc hajxy xyhuuc jaac hahijxp cooc miich jaduhñ

mmänä'anät pø mgudiunaamby jaduhñ —nømä soldado-wiindsøñ ñämaayyä.

²² Mänitä Pablo chojmajc ñämáayyäxä coo quia'a nágápxät wiingtuum waambaty hñajty jaduhñ tøø miädia'agy. Mänitä soldado-wiindsøñ jaduhñ miänaañ coo ja'a Pablo chojmajc wyiimbijnät.

²³⁻²⁴ Mänitä soldado-wiindsøñä capitán metsc miøjyaaxy. Mänit hajxy wyiinguejxä coo ja'a Pablo hajxy coods jim yajnócxät Cesarea. Nämayyä soldadohajxy hñajty pianøcxa'añ. Námejtsmägo'x hajxy hñajty ñøcxa'añ tecy-yo'oyhaam; møød nädägøøghii'xcumajc hajxy hñajty ñøcxa'añ cuaañähgøxp; møød námejtsmägo'x hajxy hñajty ñøcxaambä cuhmðcap. Jaduhñä capitánhajxy ñämáayyäbä coo ja'a Pablo cuaañähgøxp ñøcxät, møød coo hoy cwieendähadøøjät, jaduhñ ney quia'a jat quia'a habétät. Jaduhñä soldado-wiindsøñ yhanehmbä coo ja'a Pablo ja'a gobernador Félix yajcø'ødägø'øwøøjät.

²⁵ Mänitä soldado-wiindsøñä nocy yhädiuñ. Ja'a gobernador Félix hñajty yajnäguexaamby. Jaduhñ soldado-wiindsøñ quiujahy:

²⁶ “Høøch hädaa nocy nhädiuumby, høøch Claudio Lisias. Wiindsøñ Félix, miich jaduhñ cham nyajpoo'xyp.

²⁷ Hädaa jäyá'ayhøch miich nyajnäguejxyp. Pablo jaduhñ xiøhaty. Häxøøyy maaxtøjquiä Pablo yaa miajtsä Jerusalén. Ja'a judíoshajxy jaduhñ mämajts. Yagho'ogáañäbä Pablo hñajty. Pero coöch jaduhñ nmädoyhajty coo ja'a Pablo cuhdujt jaduhñ miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän, mänitøchä soldado ja'a Pablo hoy nmøødyajñähwa'açh.

28 Je'ečh hänajty nmädowaamby tiiguiøxpä Pablo hänajty coo tøø miächii, páadyhøch jii by nmøødhädaacy maa ja'a judíos ja'a junta hajxy hänajty yagjadyiijän.

29 Mänitøch nmädooyy coogä Pablo tii pojpä tii cädieey quia'a møødä. Je'eduhñ yajcumadsøøyyä coo ja'a judíos ja'a quihdujthajxy wyiingjatiä. Páadyhøch jaduhñ nga'a mänaañ coo ja'a Pablo yagho'ogøøjät, ni coo chumøøjät.

30 Cooč jaduhñ nmädoyhajty coo ja'a judíoshajxy hänajty näje'e tøø quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy hänajty yagho'oga'añ, mänitøch jaduhñ nwiinmaayy cooč miič jaduhñ nyajnäguéxät. Ja'a häna'cä Pablo hajxy ja wi'i yagho'ogaambä, tøøch nnäma'ay coo ja'a Pablo jim nøcxy ñäxø'øwø'øyii miič mwiinduum.”

31 Mänitä soldadohajxy jiaanč cudiuuñ nebiä wyiindsøn hajxy hänajty tøø ñäma'ayiiijän. Mänitä Pablo hajxy jim coods yajnøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Antípatris.

32 Cujaboomä soldadohajxy wyiimbijty, ja'a hajxy hänajty tøø ñøcxy teci-yo'oyhaam. Ja'a hajxy hänajty cuaañähgøxpä, je'edsä Pablo hajxy jaac møødnøcxnä.

33 Mänit hajxy jim quioo'ty Cesarea. Mänitä Pablo ja'a Félix hoy yajcø'ødägø'øyii møødä nocy, ja'a soldado-wiindsøn hänajty tøø quiéxiäbä.

34 Mänitä Félix ja'a nocy quiapxy. Mänitä Félix ja'a Pablo miäyajtøøyy maa je'e chooñ. Mänitä Pablo yhadsooyy coo hänajty jim chooñ Cili-cianaaxooty.

35 Coo ja'a Félix jaduhñ miädooyy, mänitä Pablo ñämaayy:

—Weenä jäya'ayhajxy yhuuc mech, ja'a miich hajxy jaduhñ xñäxø'øwø'øwaambä, mänitøchä tøyhajt nmädo_wa'añ ja'a miichcøxpä.

Mänitä Félix ja'a soldado ñämaayy coo ja'a Pablo piäda'agøøjät møjtøgooty, ja'a hänajty xøhajpä Palacio de Herodes. Jaanä jaduhñä Félix miänaambä coo ja'a Pablo hoy cwieendähadøøjät.

24

¹ Cumägooxxøø ja'a Ananíashajxy jim quioo'ty Cesarea. Møjteedywiindsøñä Ananías hänajty tiuumby jim Jerusalén. Näguipxiä majtøjc-hajxy näje'e piagoo'pä møødä licenciadä tu'ug, ja'a hänajty xøhajpä Tértulo. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a gobernador Félix hänajty tiuñän. Mänitä Félix hajxy ñämaayy coo ja'a Pablo hajxy hänajty ñäxø'øwø'øwa'añ.

²⁻³ Mänitä Félix miänaañ coo ja'a Pablo yajmedsøøjät maa ja'a Félix wyiinduumän. Coo Pablo jaduhñ yajmejtsä, mänitä Tértulo ja'a Pablo tiägøøyy näxø'øwøøbiä:

—Wiindsøñ Félix, hoy højts njaanč tehñ ñijiäwø'øyii maa miichcøxpän, coo miich hoy mjaanč tehñ tiuñ. Tøø højts miichä nnaaxä ngajpt xjiaanč tehñ yaghoyøøyyä. Cabä tsip cabä pleetä jaduhñ maa yajpaady. Coo miich jaduhñ hoy mjaanč tehñ tiuñ, paady højts Dioscujú'uyäbä njaanč tehñ yecy maa miichcøxpän.

⁴ Cábøch miich jejcy nhadsiba'añ. Huuc tunä mayhajt, højtsä nmädia'agy hamädoowhíjtäc. Paquiä højts jaduhñ nmädia'aga'añ.

5 Yø'ø craa Pablohajpä, nmøødhajpy højtsä tøyhajt jaduhñ coo yø'ø højts xjiaanč tehñ miädsibø'øy majaty højts nhity, højts judíosahajpä. Jaduhñ højts xjia wi'i jiojcapxø'øy coo højtsä nguhdujt nnajt-shixø'öwät. Jaduhñä tsip homiaajä yajpäðø'ögy. Ja'a jäya'ayä Jesús Nazaretpä miädia'agy hajxy panøcxäbä, je'e ja'a Pablo hajxy wiindsónhajp.

6 Mänitä Pablo jäya'ay nämädaaxc miøødtøjtägøøyy maa højtsä nmøjtsajtøgootiän. Ja'a hajxy nämädaaxpä, ca'a hajxy je'e jiidíosä. Cab højtsä nguhdujt jaduhñ myiñ coo wiingjäya'ay jii by tiägø'öwät. Mänit højtsä Pablo nyajmajtsä. Nyajcumäðowaamby højts hänajty, tii hänajty jii by tiuumby tsajtøgooty. Jaduhñ højtsä nguhdujt myiñ coo jaduhñ quiumädówät.

7 Mänitä soldado-wiindsón piayajcahw piaya-jpøgøøyy, ja'a xøhajpä Lisias. Mänit højtsä Pablo mädsibø'öbä xpiøjcä.

8 Mänit højtsä Lisias xñämaayy coo højts yaa nmínät maa miichä mwiinduumän, coo højtsä Pablo yaa nnäxø'öwø'öwät. Hoorä, hamdsoo miichä Pablo mmäyajtöwät pø tøyhajt jaduhñ neby højts chamñ nnäxø'öwø'öyän —nømä Tértulo ja'a Félix ñämaayy.

9 Jaduhñä judíosahajxy piamänaambä.

10 Mänitä gobernador Félix ja'a Pablo miäwø'xy coo ja'a Pablo miädiá'agät. Mänitä Pablo miänaañ:

—Wiindsón Félix, jaanč tehñ jiootcújc-høch chamñ nnijiäwø'öyii cooçh yaa nniguiugapxa'añii miichä mwiinduum. Hix, nnajuøøbiøch jaduhñ coo miich møjtuung jejcy yaa tøø mmøødhaty maa højtsä nnaax maa højtsä ngajptän.

11 Chaaná miajmetxøøhaty cooçh jim̄ ngoo'ty Jerusalén. Jímhøçhä Dios hänäjty nwiingudsähgø'øwa'añ tsajtøgooty. Tøyhajt jaduñ. Hoy piønä jaduñ miäna'añ.

12 Pero cábøçhä tsip jim̄ nhøxtaayy. Cábøçhä tsip ni maa nhøxtaayy, majátyhøch tøø nwädity, ni jiiby mõjtsajtøgooty, ni jiiby muutstsajtøgooty, ni jim̄ cajptooty. Cáboçh pøn jim̄ nmøødyajcapxiøøyy.

13 Hoorä, yø'ø häna'c-hajxy xim̄ xwyiin-gapxpéjpoçhä, høñdaacp hajxy yø'ø. Cab hajxy tøyyä ñä'ä mädia'agy.

14 Pero jaduñ mäbøcypiä, nwiingudsähgøøbiøçhä Dios. Nebiä jecyjiäya'ayä Dios hajxy wyiingudsähgøøyyän, jadúñhøch nwiingudsähgøøbiä. Cooçhä Dios jaduñ nwiingudsähgø'øy, páadyhøçhä yHuung Jesús ja'a miädia'agy jaduñ nbanøcxä. Yø'ø häna'c-hajxy ximbä, cabä Jesús ja'a miädia'agy hajxy wyiinjuøøyyä. Cábac tyijy jaduñ tiøyyä. Pero nmäbøjpiøçhä jecymiädia'agy, ja'a Moiséshajxy jecy quiujáhyyäbä møødä profetadøjc-hajxy.

15 Yø'ø häna'c-hajxy, jaduñ hajxy miäbøcy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy nägøxiä jiuypiojtägatsa'añ, hoyhäna'cä, haxøøghäna'cä. Jaaná jadúñhøch nmäbøjpä. Coo ja'a Dios jaduñ miänaañ cooc hajxy nägøxiä xyagjuypiojtägatsaanäm, tøy jaduñ.

16 Cooçh jaduñ nmäbøcy, páadyhøçhä njoot homiänaajä nbäda'agy cooçhä Diosmädia'agy hoy tehngajnä nbadúnät. Jadúñhøçhä Dios xquiumáyät. Jaaná jadúñhøçhä cu'ug xquiumáabiät.

17 'Mänäajøch hoy nwäditiän jäguembaady mejtsjomøjt tægøøgjomøjt, mänítøch jim nmejstägajch Jerusalén. Xädø'øñhøch jaduñ nmämejts. Ja'a nmägunáaxhøch hänäjty nmo'owaamby. Møødhøchä meeg hänäjty nyoxa'añ ja'a Dioscøxpä.

18 Jadúhñhøch hänäjty jiiby nguhdujthaty møjtsajtøgooty, mäníthøchä judíoshajxy näje'e xyhijxy, ja'a hajxy jim tsohmä Asia. Tøøch hänäjty ngudiuñ neby højtsä nguhdujt myiñän. Cábøchä häna'c hänäjty nämay nmøødä. Cab højts hänäjty nhaamhaty.

19 Ja'a jäya'ay højts jaduñ xyhíxäbä møjtsajtøgooty, je'eds jaduñ hahixøøby xñäxø'øwø'øwäbøch yaa miichä mwiinduum, pø tøøch hajxy jaduñ xyhixy cooch ngädiehy.

20 Yø'ø häna'c-hajxy xim tänaabiä, ween yø'øhajxy jaduñ ñägapxy pø tøøch hänäjty ngädieey mänaächä häna'c jim xyajmechän maa ja'a teedywiindsønä wyiinduumhajxiän jim Jerusalén.

21 Wéhñdøch mänit ngapxtägooy cooch nmänaañ cooch nmäbøcy coo ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ. Móc-høch jaduñ nmänaañ.

Mänitä Pablo quiapxpädøøñä.

22 Coo ja'a Félix jaduñ miädooy, mänit jaduñ wyiinmahñdyhajty coo ja'a tsip hänäjty quia'a tsoj yajtødiägø'øwa'añ ja'a Pablocøxpä. Hix, ñajuøøbiä Félix hänäjty jaduñ coo ja'a jäya'ayhajxy hänäjty hoy quiuhdujthaty, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hänäjty panøcxäbä. Mänitä Félix ja'a judíos ñämaayy:

—Mhahíxäbä Lisias hajxy. Coo je'e yaa quiädá'agät, mänítøchá mdsiphajxy nyajtødiägøyyät —nømä Félix miänaañ.

²³ Mänitä Félix ja'a capitán ñämaayy coo ja'a Pablo jiaac yaghidøjät tsumy, møød coo quia'a tsaaçhtiunøjät ni weeñtiä. Jaduhñä Félix miänaambä coo ja'a Pablo quiuhixøjät ja'a miägu'ughajpädøjc, møød coo hoy tyijä ween yajnämeçhi.

²⁴ Cumejtsxøø cudägøøgxøø ja'a Félix ja'a tio'oxiøjc miøødmejch maa haguçän. Drusila hänajty xiøhaty. Judía hänajty je'e. Mänitä Félix miänaañ coo ja'a Pablo yajmedsøjät maa ja'a Félix wyinduumhajxiän. Miädowaambiä Félixhajxy hänajty tiiguiøxpä Pablo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänajty coo pianøcxä.

²⁵ Mänitä Pablo tiägøøyy mädiaacpä coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät, møød coo hajxy hoy nguhdujthájtämät, møød coo ja'a Dios hajxy cøxiä xyajnägäpaxänäm nebiaty hajxy hänajty tøø njäya'ayhájtäm. Coo ja'a Félix jaduhñ miädooyy, mänit chähgøøbiøjcy. Mänitä Félix ja'a Pablo ñämaayy:

—Ween tiuhñä. Tøø ja'a mmädia'agy nmädóowäm. Nøcxnä. Coo jadähooc ñäbaadø'øwät, mänit miich jadähooc nyajmøjya'axøøjät —nømä Félix ja'a Pablo ñämaayy.

²⁶ Jaduhñä Félix hänajty miäna'añ cooc tyijy xädø'øñ mio'owa'añii Pábläm, cooc tyijy ja'a Pablo jaduhñ yajpädsømøøjät pujxtøgooty. Paadiä Félix ja'a Pablo hänajty ja naañhooc yajmøjya'axyii coo hänajty miøødmädia'aga'añii.

27 Meijtsjomøjtä Pablo hānajty jim̄ t̄oø chum̄yčhāna'ay Cesarea, mānitä gobernadorhajxy ñiguiuwijtsä. Coø ja'a Félix piādsøømy, mānit wiinghāna'c tiägøøguiumbä. Porcio Festo hānajty xiøhaty. Cabä Félix ja'a judíos hānajty yagjootma'ada'añ, paadiä Félix miānaañ coø ja'a Pablo jaduhñ jiaac hídät tsumy.

25

1 Mānitä Festo tiägøøyy tuumbä gobernador jim̄ Cesarea. Cudägøøgxøø jim̄ ñøcxy Jerusalén.

2 Coø jim̄ quioo'ty, mānitä teedywiindsøñhajxy jim̄ miejch maa ja'a Festo wyiinduuman, møødä mõjhajpä judíoshajxy. Mānitä Pablo hajxy tiägøøyy nāxø'øwøøbiä.

3 Mānitä Festo hajxy miānuu'xtaacy coø mayhajt cu tiuñ, coø cu yhanehmy coø ja'a Pablo jim̄ cu quiejxä Jerusalén. Hix, tøø ja'a judíoshajxy hānajty quiojyquiapxyhaty coø ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät tu'haamnøcxpä.

4 Pero cabä Festo jaduhñ ñāhadsooyy. Mānit miānaañ coø ja'a Pablo hānajty jii by chum̄yčhāna'ay Cesarea. Jaduhñä Festo miānaambä coø hānajty paquiä jim̄ yhida'añ Jerusalén, møød coø hānajty jii by yhäda'agāangumbä Cesarea.

5 —Pøñ cuhdujt møød maa mijtsän, wéenhøch hajxy jii by xpiahäda'agy Cesarea. Y pø tøødsä Pablo jaduhñ jiaanč cādieey, jii by jaduhñ ñāxø'øwø'øwøøjät —nømä Festo ja'a judíos ñāmaayy.

6 Tuctujxøø ja'a Festo jim̄ jiaac hijty Jerusalén. Mānit jii by yhädaactägajch Cesarea. Coø jii by

quiädaacy, mänit jim̄ tiägøøyy tuumbä haguyc. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo jim̄ yajmedsøøjat.

⁷ Coo ja'a Pablo jim̄ miejch haguyc, mänitä judíos ja'a Pablo hajxy piquiä piädaacy, ja'a hajxy hänajty tøø chohndá'aguiäbä Jerusalén. Mänitä Pablo hajxy cøxypänejpy ñähwaambejty.

⁸ Mänitä Pablo ñijioøgapxä:

—Cábøchä cädieey jaduhñ maa nmøødä, ni jim̄ maa ja'a judíos quiuhdujthajxiän, ni jim̄ maa ja'a chajtøjc-hajxiän, ni jim̄ Roma maa ja'a gobiernä yhane'emiän.

⁹ Mänitä Festo ja'a Pablo ñämaayy:

—Nej, mmänaamb miič jaduhñä coo højts jim̄ nnøcxämät Jerusalén, coo miič jim̄ mdøyhajtyégät maachä nwiinduumän.

Paadiä Pablo jaduhñ ñämaayyä, je'eguiøxpä coo ja'a Festo ja'a judíos hänajty quia'a yagjootma'ada'añ.

¹⁰ Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yhawiinmatsä cooch jim̄ ndøyhajtyégät Jerusalén. Hix, cábøch tii cädieey nmøødä maa yø'ø judíoshajxiän. Mnajuøøby miič jaduhñ. Jaduhñ mäbøcypiä yhawiinmatsä cooch yaa ndøyhajtyégät maa ja'a gobiernä yhane'emiän, ja'a jim̄ tuumbä Roma.

¹¹ Cooch häxøpy tøø ngädieey, hahixøøby hijty jaduhñ cooch nhó'ogät. Pero cábøch tøø ngädieey, hoy yø'ø judíoshajxy jaduhñ tøø xjia nähwaambety. Cab jaduhñ yahixø'øy cooch pøn xyégät maa yø'ø judíoshajxiän. Jadúhñhøch nja mäna'añ cooch jim̄ ndøyhajtyégät maa ja'a gobiernä wyiinduumän jim̄ Roma —nømä Pablo miänaañ.

12 Mänitä Festo ja'a jiamiøød miäyajtøøyy neby jaduhñ wyiinmahñdyhádät ja'a Pablocøxpä. Mänitä Festo ja'a Pablo ñämaayy:

—Miičh jaduhñ tøø mmäna'añ coo miičh jim nøcxy mdøyhajtyega'añ jim Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Pues jímhøch miičh njaančh quexa'añ Roma tøyhajtyejpä.

13 Cumejtspo'o cudägøøgpø'o, mänitä Agripahajxy jim miejch Cesarea møødä tio'oxiøjc Berenice. Gobiernä ja'a Agripa hänajty tiuumby wiingtuum. Mänitä Agripa ja'a Festo hajxy yajpoo'xy.

14 Maxiøø ja'a Agripahajxy hänajty jim yhida'añ maa ja'a Festo tiøjcän. Mänitä Festo ja'a Agripa ñämaayy:

—Jimä jäya'ay tu'ug chumyčhänä'ay. Pablo jaduhñ xiøhaty. Coo ja'a Félix yaa piädsøømy tuumbä, jimä Pablo jaduhñ jiaac mähmøøyy tsumy.

15 Mänájøch jim nhoyyän Jerusalén, mänitøchä judíoshajxy xñähooyy, ja'a hajxy hänajty møjhjäpä, møødä teedywiindsøñhajxy. Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy ñäxø'øwøøyy maačh nwiinduumän. Mänitä judíoshajxy miänaañ coo ja'a Pablo cu yagho'cä.

16 Mänitøch nhadsooyy: “Jaduhñ hajxy jim quiuhdujthaty Roma, cab jaduhñ pøñ yagho'ogyii, pø cahnä hänajty ñijigapxyii maa ja'a jäya'ayä wyiinduumhajxiän, ja'a hajxy hänajty mänäxø'øwøøbiä”, nómhøchä judíos nnämaayy.

17 Hoorä, cooçh yaa ngädaactägajch Cesarea, mänitøchä judíos xpiamänajcy. Cujabóomhøch ndägøøyy tuumbä. Mänitøchä Pablo nyajmøjyaaxä.

18 Coo ja'a judíoshajxy jim miejch maach nwiinduumän, mänitä Pablo hajxy tiägøøyy näxø'øwøøbiä. Haxøøgaty ndijy ja'a Pablo hānajty ñäxø'øwø'øwa'añii. Pero cabä Pablo jaduhñ haxøøgaty ñä'ä nänøømä.

19 Jue'e ja'a judíoshajxy hānajty yajcapxiøøby, nebiatiä quiuhdujt hajxy yaghity, møød coogä Pablo hoy quia'a cudiuñ. Møød hajxy hānajty ya-jtsibøøbiä pø tøø ja'a Jesús jiaanč jujypiøjtägach, ja'a hānajty tøø yhó'oguiäbä. Jaduhñä Pablo yha-jodhaty coogä Jesús tøyhajt tøø jiuypiyøcy.

20 Høøch, cábøch hānajty nnajuø'øy nébiøchä capxy mädia'agy jaduhñ nyajtødiägó'øwät. Mänitøchä Pablo nmäyajtøøyy pø nøcxaamb hānajty jim Jerusalén coo jim cu tiøyhajtyejcy.

21 Mänitä Pablo yhadsooyy cooc hānajty jim quia'a nøcxa'añ Jerusalén. Mänit miānaañ cooc hānajty jim nøcxy yajtøyhajtyega'añii Roma maa ja'a gobiernä tiuñän. Coo jaduhñ yhadsooyy, páadyhøch jaduhñ nmānaañ coo yaa jiaac hídät tsumy. Coo jaduhñ ñäbaadó'øwät, mänitøch jim nguexa'añ Roma, ween jim nøcxy tiøyhajtyecy maa ja'a gobiernä wyiinduumän —nømä Festo quiapxy miädiaacy.

22 Mänitä Agripa ja'a Festo ñämaayy:

—Nmädozáambjøch høøchpä waambä craa jaduhñ miädia'aga'añ.

Mänitä Festo yhadsooyy:

—Jaboom mmädówät —nømä Agripa ñämaayyä.

23 Cujaboomä Agripahajxy jim miejch hagujc møødä Berenice. Wiinxu'uxy wiinwopy hajxy jim miejch. Mänit hajxy jiiby tiøjtägøøyy maa

ja'a Festo hänajty tiuñän, näguipxy mөөдä soldado-wiindsönhajxy, mөөдä möjtөjc-hajxy. Mänitä Festo ja'a Pablo yajmөjyaaxä.

²⁴ Coö ja'a Pablo jii by tiägөөyy, mänitä Festo miänaañ:

—Wiindsön Agripa, mөөд pөnjaty yaa төө miech maa höjts nwiinduumän, mijtsäts jaduhñ nmägapxyp. Yө'ө craa xii tänaabiä, yө'өds jaduhñ xөhajp Pablo. Yө'өdsä judiöshajxy төө wyi'i ñäxө'өwө'өy yaa Cesarea mөөд jim Jerusalem. Jaduhñ hajxy төө wyi'i ya'axy төө wyi'i jiocy coö yө'ө Pablo ween yho'ogy.

²⁵ Pero höөch, cábөch jaduhñ nmäna'añ coö төө quiädieey. Páadyhöch jaduhñ nmäna'añ coö quia'a hó'ogät. Pero hamdsoo yө'өduhñ төө miäna'añ coö jim ñöcxät Roma, coö jim nөcxy yajtөyhajtyega'añii maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Páadyhöch jaduhñ jim nguexa'añ.

²⁶⁻²⁷ Cábөch nnajuө'өy waambátyhöchä gobiernä Rómabä nnocyñäjaayө'өwät ja'a Pablocөxpä. Cab jaduhñ yhawiinmatsä coöchä Pablo jim nguéxät Roma tsumy, pө cábөch төyhajt nmөөдä pө төө jiaanч cádieey. Hoorä, páadyhöchä Pablo yaa төө nyajmech coö mijts jaduhñ ween myajtөyhajtyecy. Miiч, Wiindsön Agripa, miiч mjaanч tehñ jiajpy mjaanч tehñ ñajuөөby. Coö mijts hänajty төө myajtөyhajtyecy nebiaty jaduhñ төө jiaanч cádieey, mänitөch mäböcy nnajuө'өwät nébiөch njáayät —nөmä Festo miänaañ.

26

¹ Mänitä Agripa ja'a Pablo ñämaayy:

—Hahixøøby jaduhñ coo miich hamdsoo mni-
jiøgapxóøjät.

Mänitä Pablo ja'a quiø'ø chajxajy. Mänit tiägøøyy
mädiaacpä:

² —Wiindsón Agripa, chámhøch nnijiøgapxa'añii
nebiátyhøchä judíoshajxy tøø xñähwaambety.
Jootúcjc-høch jaduhñ nnijiäwø'øyii cooch yaa
nmädia'aga'añ miich mwiinduum.

³ Páadyhøch jootcujc nnijiäwø'øyii je'eguiøxpä
coo miich mjaanč tehñ jiaty mjaanč tehñ
ñajuø'øy nebiatiä judíoshajxy quiuhdujthaty,
møød tijaty hajxy naxy yajtsibøøby. Høøch
huuc mée'xác. Høøchä nmädia'agy huuc
hamädoowhítäc.

⁴ Ñajuøøbiä judíoshajxy jaduhñ nägøxiä coochä
quiuhdujthajxy hoy ngudiuunä homiänaajä,
møød jim maačhä nhamdsoo cajptän, møød
jim Jerusalén. Múutsnøch hänajty jaduhñ coochä
quiuhdujthajxy jaduhñ nbadu'ubøjcä.

⁵ Jaanä jaduhñä judíoshajxy ñajuøøbiä coochä
fariseos quiuhdujthajxy hoy nyajtúunäbä.
Múutsnøch hänajty jaduhñbä cooch ndägøøyy
habøjpä. Miøødä judíos ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ.
Hahixøøby jaduhñ coo hajxy jaduhñ ñägápxät.
Ja'a fariseoshajxy, ca'xiä cuhdujt hajxy yajnøcxy
nebiä judíoshajxy yajnähixø'øyän.

⁶⁻⁷ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coogä
ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøga'añ. Højts judíos,
jaduhñ højtsä nhapä ndeedyhajxy jecy
xyajwiinwaanøøyyä ja'a Diósäm. Nägøxiä
højts jaduhñ njøbhixy coo ja'a Dios jaduhñ
yajtøjiada'añ neby jecy miänaañän, højts ja'a

majmetsc-hagajptpä. Paady hõjtsä Dios xøømdsuhm nwiingudsähgø'ø. Hoorä, Wiindsón Agripa, cooch jaduhñ nmäbøcy coo ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøga'añ, páadyhøch yø'ø judíoshajxy chamñ xñäxø'øwø'øy miich mwiinduum —nømä Pablo ja'a Agripa ñämaayy.

8 Mänitä Pablo ja'a judíos ñämaayy:

—Tii hajxy jaduhñ coo mga'a mäbøga'añ coo ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøga'añ.

9 Mänitä Pablo jiaac mänaañ:

—Bueno, jadúhñhøch hijty nmäna'añ coo hijty yhahixø'øy coochä jäya'ayhajxy ndsaächtiúnät, ja'a Jesús Nazaretpä ja'a miädia'agy hajxy hänäjty panøcxäbä.

10 Jadúhñhøch jim njaançh jatcøøyy Jerusalén. Ja'a teedywiindsønñhøchä cuhdajt hajxy jim xmiooyy coochä jäya'ayhajxy nyajtsumøød, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänäjty panøcxäbä. Nämáyhøch hajxy jaduhñ njaançh yajtsuumä. Y coo hajxy yagho'cä, jadúhñhøch hänäjty nbamänaambä coo hajxy yagho'ogøjät.

11 Ja naañhóoc-høch hajxy tøø nyajtsaächtiuñii coo hajxy ñijjogapxøjät ja'a Jesúsøxpä. Wiinduhmyçhajtøjc-høch hijty ndsaächtiuñ. Hanáxiøch hajxy hijty nmäjootma'ady, páadyhøch hajxy hijty jäguembaady ndsaächtiuñ.

12 'Mänithøchä teedywiindsønñhajxy jim xwyi-inguejxy Damasco coochä mäbøjpädøjc jim nyajtsaächtiunøjät.

13 Tu'haamnøxpä, mänit hõjtsä jøøn xquihjajcädaacy jaançh tehñ miøc. Cujyxiøøho'ogy hänäjty

je'e. Cabä xøø hänäjty miäbaady nebiä jøøñ hänäjty jiajjiän. Høxtä xquiuhajwädiht højts jaduhñ.

14 Coø højtsä jøøñ jaduhñ nhijxy, mänit højts nägøxiä ngädaayy. Mänitøch nidiuhñ nmädooyy coöchä häna'c xmiägäpxy hahebreohaam. Mänitøch xñämaayy: "Saulo, Saulo, tiich miich jaduhñ coø xwyi'i miädsibø'øy. Coöch miich jaduhñ xwyi'i miädsibø'øy, hamdsoo miich jaduhñ mniçhaačhtiuñii."

15 Mänitøch nmänaañ: "Wiindsøñ, pøñ miich." Mänitøch xyhadsooyy: "Jesúshøch høøch. Høøch miich jaduhñ xmiädsibøøby.

16 Tänaayyø'øg. Páadyhøch jaduhñ tøø nnäguehxtøø'xy ja'a miichcøxpä, miichhøch nwiinguexaamby coø ja'a mädia'agy jaduhñ myajwá'xät nebiátyhøch tøø xyhixy, møød nebiátyhøch miich njaac yajnähixø'øwa'añ.

17 Nnäwa'anáambiøch miich majaty miich mwädita'añ, jim maa ja'a judíoshajxiän, jim møød maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän, ja'a hajxy ca'a judíospä. Jímhøch miich jaduhñ nguexa'añ maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän.

18 Páadyhøch miich jim nguexa'añ, jaduhñ miichä Diosmädia'agy myajwiingäpxø'øwät, jaduhñä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Cabä mõjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduhñ miäböjcäxät. Ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäböçgäp. Y coöchä nmädia'agy hajxy jaduhñ xmiäböçcäbät, jadúhñhøch nyajnähwá'adsät ja'a piojpä quiädieeyhajxy, jaduhñ hajxy miähmø'øwät hawa'adstuum", nõmhøchä Jesús xñämaayy.

19 'Wiindsøñ Agripa, coöchä Jesús jaduhñ jim xmiägäpxy tsajpootyp, páadyhøchä miädia'agy

jaduhñ ngudiuunä.

20 Mänítöchä Diosmädia'agy ndägøøyy yajwa'xpä coo jäya'ayä yhaxøøgcuहुdujt hajxy ñajtshixø'øwät, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'ubögät. Coo hajxy jaduहñ yhojiäya'ayhadät, jaduहñ hajxy yajcähxø'ögät coo yhaxøøgcuहुdujt hajxy tøø jiaanč najtshixø'øy. Jímhøchä Diosmädia'agy nyajwa'xtsohñ Damasco. Mänítöch jim njaac yajwa'xy Jerusalén, møød jim Judeanaaxooty wiinduhmyhagajpt. Mänítöchä jäya'ayhajxy njaac yajnähxixøøyy, ja'a hajxy ca'a judíospä.

21 Coochä jäya'ayhajxy jaduहñ nyajnähxixøøyy, ja'a hajxy ca'a judíospä, páadyhøchä judíoshajxy näje'e jim xjia majch møjtsajtøgooty, jim Jerusalén. Cooch hajxy jaduहñ xmiajch, mänítöch hajxy xjia yagho'ogaañ.

22-23 Pero Dióshøch xpiuhbejp. Tehngájnochä Diosmädia'agy nyajwa'xy høxtä jäda'anäbaady, ja'a Jesúscøxpä. Nägøxiøchä jäya'ayhajxy jaduहñ nyajnähxixø'øy, møjtojc, häyoobädøjc. Jadúhñhøch nnä'ägä mädia'agyhaty neby jim cujaay myiñän nocyjiooty, ja'a profetadøjc-hajxy jecy yhädiúunäbä, ja'a Moisés jecy yhädiúunäbä. Jaduhñ hajxy jecy quiujahy coogä Dios ja'a wyiinguexypä hänajty quiexa'añ, ja'a xøhjäpä Cristo. Jaduhñ hajxy jecy quiujahbiä coogä Cristo hänajty yho'oga'añ. Jaayá'ayäc hänajty jayøjp jujypioogaamb. Jadúhñägä jäya'ayhajxy hänajty yajnähwä'adsa'añii, møødä judíoshajxy, møødä wiingjäya'ayhajxy. Hoorä, coo ja'a Jesús yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, Dios

jaduhñ wiinguejx. Jaduhñ tiøjiajty nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän, nebiä Moisés jecy quiujahyyän —nømä Pablo ñijiøgapxä.

24 Mänitä Festo yaaxy:

—Pablo, tøø miich jaduhñ mguhhiñ. Coohanaxiä tøø mgapxta'agy, je'e tøø xyajcuhhiñ.

25 Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Wiindsón Festo, cábøch nguhhiñ. Ja'a tøyhajt, je'eçh nmädiaacy. Homiábøjnøch jaduhñ nmädia'agy.

26 Mänitä Pablo ja'a Agripa ñämaayy:

—Wiindsón Agripa, cøxiøch chamñ nmädia'agy maa miich mwiinduumän. Nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ coo miich jaduhñ mgøxy najuøøbiä nebiátyhøch chamñ nmädia'agy. Hijxwiinduum jaduhñ tøø jiadyii tøø tiuñii, ca'a yhayu'uèh ca'a yhamee'chä.

27 Wiindsón Agripa, nnajuøøbiøch jaduhñ coo miichä mädia'agy mmäbøcy, ja'a profetadøjc-hajxy jecy yhädiúunäbä.

28 Mänitä Agripa yhadsooyy:

—Ja weenjátyhøch miich xquia'a yajniñähdujcä cooèh jaduhñ nmäbøgät ja'a Jesúsøxpä.

29 Mänitä Pablo miänaañ:

—Hoy jia weenjaty hoy jia møjaty hajxy mga'a mäbøcyñä, chojpiä Dios ja'a jiøot jaduhñ coo ja'a miädia'agy hajxy nägøxiä mmäbøjcät ja'a Jesúsøxpä nébiøch nmäbøquiän, mäduhñtiä hajxy yaa mhamädoowhity, møød miich Wiindsón Agripa. Pero cábøch jaduhñ nmäna'añ coo hajxy tsumy mhídät nébiøch høøchän.

³⁰ Mänitä Agripahajxy tiänaayyø'cy, møødä Festo, møødä Berenice, møødä jäya'ayhajxy nägøxiä.

³¹ Mänitä hajxy tiøjpädsøømy. Mänitä Agripahajxy hawiing ñiñämaayyä møødä Festohajxy:

—Caj yø'ø craa tii cädieey miøødä. Cab jaduhñ yhähixø'øy coo tsumy jiaac hídät ni coo yagho'ogóøjät.

³² Mänitä Agripa ja'a Festo ñämaayy:

—Coo yø'ø craa häxøpy tøø quia'a mäna'añ coo jim nøcxy yajtøyhajtyega'añii Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän, tøø häxøpy yhöxmächii.

27

¹ Mänitä Festo wyiinmahñdyhajty coo ja'a Pablohajxy jim quiexøøjät Italia barcojooty møødä jiamioødhajxy, ja'a hajxy hänajty tsumybiä. Mänitä Julio ja'a tsumyhäna'c yajcø'ødägøøyyä. Capitán ja'a Julio hänajty tiuumby maa ja'a Augusto biatallóngän. Høøch Lucas, høøchä Pablo hänajty nbanøcxaamby.

² Mänit højts hoy nbarcotägø'øy. Jimä barco hänajty tøø chohnda'agy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Adramitio. Tänaayyaambiä barco hänajty ñøcxa'añ majatiä cajpt hänajty miejypia'ajän jim Asianaaxooty. Jimä jäya'ay hänajty tu'ug piadsoonä. Aristarco hänajty xiøhaty. Jim hänajty quiunaaxä Tesalónica, jim Macedonia-naaxooty. Mänit højts ndu'ubøjnä barcojooty.

³ Cujaboom højts nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Sidón. Jaançh tehñ yhojiootä Julio hänajty miøødä ja'a Pablocøxpä. Paadiä Julio

ja'a Pablo cuhdujt miooyy coo ja'a Pablo ja'a miägu'ughajpä nõcxy quiuhixy cajptooty, weenä Pablo jaduñ piuhbedyii.

⁴ Mänit hõjts jim̄ jadāhooc ndu'ubõj̄cumbä Sidón barcojooty. Mõc hõjts hānajty xjiõj̄cubojõ'õy. Paady hõjts Chiprenaaxooty hahooyhaamby nwiinnajxy maa hānajty mõc quia'a jaty pojjiän.

⁵ Mänit hõjts jim̄ nnaxõõyy Cilicia-naaxooty mõød Panfilia-naaxooty. Mänit hõjts jim̄ nmejch maa ja'a cajpt hānajty xiõhatiän Mira, jim̄ Licea-naaxooty.

⁶ Jim̄ä Julio wiingbarco hoy piaady, ja'a hānajty nõcxaambä Italia. Alejandria ja'a barco hānajty tõõ chohnda'agy. Mänit hõjts barcojooty hoy ndägõõdiägach. Mänit hõjts ndägõõyy tu'uyohbiä jadāhooc.

⁷ Je'enä hõjts hānajty mõc xjiõj̄cubojõ'õy, paady hõjts hānajty hodiägaamby ndu'uyo'oy. Mādaaxxõõ mägoõxxõõ hõjts hānajty tõõ njaac nõcxy coo hõjts jim̄ nmejch mäwiingón̄ maa ja'a cajpt hānajty xiõhatiän Gnido. Hobiänejpä hõjts jim̄ nmejch. Cab hõjts hānajty hoy ndu'uyo'oyaannä. Je'enä hõjts hānajty mõc xjiõj̄cubojõ'õy. Mänit hõjts wiingtuum nnõcxõõyy maa ja'a naax̄ hānajty xiõhatiän Creta. Coo hõjts jim̄ nnaxõõyy mäwiingón̄ maa hānajty xiõhatiän Cabo Salmón, mänit hõjts Creta hānajtyhaamby nnõcxõõyy maa hānajty mõc quia'a jaty pojjiän.

⁸ Hamājaa hõjts jim̄ nmejypia'ayohy. Mänit hõjts jim̄ nmejch maa ja'a cajpt hānajty xiõhatiän Buenos Puertos, jim̄ mäwiingón̄ maa ja'a cajpt hānajty xiõhatiän Lasea.

⁹ Maxiõõ hõjts jim̄ nhijty. Tõõ hõjts hānajty

hanaxiä nhøxhaamø'øy. Mäjahñ ja'a tu'uyo'oyiibä hñajty tøø jiajnä je'eguiøxpä coo tøøchpoj hñajty tøø piädsøømnä. Mänitä Pablo miänaañ:

10 —Wiindsøndøjc, mähahñdiägøøbiøchä tu'uyo'oyiibä jaduhn nhixnä coo tøøchpoj tøø piädsøømnä. Wehndä barco jaduhn miá'adät møødä tsømydiajy cøxiä. Wehndä højts jaduhn nhó'cämät.

11 Pero cabä Julio ja'a Pablo ja'a miädia'agy ñä'ä yajtuunä. Jue'e ja'a miädia'agyhajxy yajtuunäxä, ja'a barcoyajyohbiä møødä cubarco. Jaduhn hajxy hñajty tøø miäna'añ cooc tyijy hñajty quia'a mähahñä.

12 Cab hñajty yhahixø'øy coo højts tøøchpoj jim nyajnáxät Buenos Puertos. Mänit hajxy nämay miänaañ coo højts jadähooc ndu'ubøjcumbät barcojooty. Jim hajxy hñajty ñaxa'añ maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Fenice. Creta-naaxooty hñajty je'e mejypia'a. Cab hñajty jim jiaty mähahñä je'eguiøxpä coo jim møc quia'a pojy. Paadiä tøøchpoj hajxy hñajty jim yajnaxa'añ.

13 Mänitä jøømboj yuung piädsøømy. Mänit hajxy miänaañ cooc hajxy hoy jiaac tu'uyo'oya'añ barcojooty. Mänit højts njaançh tu'ubøjcumbä. Jim højts njaac mejypia'ayohy Creta.

14 Weeñtiä højts hñajty tøø njaac tu'uyo'oy, mänitä tsuxpoj møc piädsøømy.

15 Møc højts hñajty xjiøjcubojø'øy. Coo ja'a barcoyajyohbiä jaduhn yhijxy coo hñajty quia'a mähäda'aga'añ, mänit hajxy ñiñämaayä coo ja'a barco ween piabojy.

16 Mänit højts jim nmejch maa ja'a naax mejyquiujc chuucpä, ja'a hñajty xøhajpä Cauda.

Mänit hõjts jim nnaxøøyy hanajtyhaamby maa hänajty møc quia'a pojjiän. Jim hõjtsä barcohuung hänajty nbawich. Hobiänejpiä hõjtsä barcohuung jiiby nyuugjädujty mõjbarcojooty.

¹⁷ Coö hajxy yajwiimbejty, mänitä barco hajxy yagjuhmägujwädiyty laansähaam, jaduhnä barco quia'a má'adät. Coö ja'a mejy hänajty jim quia'a jaty hagonä, paadiä barcoyajyohbiähajxy hänajty chähgø'øyy coö ja'a barco jiiby jié'xät tsäbiu'ujooty nõøba'c. Mänitä wit pojyohbiä hajxy yajmänajcy, ja'a barco hänajty quiuhdøyhajpiä. Mänit hajxy miänaañ coö ja'a barco ween jaduhyyä piabojoy.

¹⁸ Cujaboom, je'enä hänajty møc piojy. Møcä barco hänajty miøjpojpedyii. Ja'a tsømydiajy ja'a barco hänajty yajnøcxypä, mänit hajxy nõøjuip nõøpøggøøyy mejjiooty.

¹⁹ Cujaboom hõjtsä tuumbejt njaac nõøjuip njaac nõøpøggøøyy, mõødä wit pojyohbiä, ja'a barco hänajty quiuhdøyhajpiä, mõødä wittøøbiejt.

²⁰ Maxiøø hõjts jaduhnä nmänajxy nyajnajxy. Tehngajnä hänajty møc piojy. Jaanč tehñ wyiimbøcy hänajty. Cabä xøø cabä madsa'a hänajty quiähxø'øgy ni weeñtiä. Cab hõjts hänajty nna-juø'øyy maa hõjtsä poj hänajty xchømnøcxy. Jaanč tehñ chähgøøby hõjts hänajty coö hõjts nhó'ogät.

²¹ Tøø hõjts hänajty maxiøø nhity jaguiay. Mänitä Pablo tiänaayyø'cy jäya'ayhagujc. Mänit miänaañ:

—Wiindsøndøjc, coöchä nmädia'agy hajxy häxøpy tøø xyajtuunä, cab hajxy häxøpy jim tøø mdsooñ Creta, y cabä tsø'ty cabä häyohn hajxy häxøpy tøø nbáatäm.

²² Pero, ca'a hajxy mdsähgø'øyy. Caj pøn

yho'oga'añ, hoyyá barco cu jia ma'ad.

²³ Hix, haamyquiódshøchä Diosmoonsä tu'ug nwiinhijxy. Jim chooñ Dioswiinduum. Nwi-ingudsähgøøbiøchä Dios. Je'eçh jaduñ xwyi-inguejx.

²⁴ Mänithøchä Diosmoonsä xñämaayy: “Pablo, ca'a mdsähgø'øy. Tsipcøxp yhahixø'øy coo miich jim mmédsät Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Miiçhcøxpä ja'a Dios tøø miäna'añ cooc pøn quia'a ho'oga'añ mäduhñtiä hajxy jii by mnøcxy barcojooty”, nõmhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

²⁵ Paady, ca'a hajxy mdsähgø'øy. Nmäbøjcäbøchä Dios ja'a miädia'agy jaduñ cooc hajxy xyajnäha'adsaanäm, nebiátyhøchä Diosmoonsä tøø xyajmøødmädia'agy.

²⁶ Jim mejyquiujc, jimä naaxhuung tu'ug. Jim højts nøcxy nmøjpøpedäänäm. Tøyhajt jaduñ —nømä Pablo miänaañ.

²⁷ Majmactsxøø højts hänajty tøø nbabojy barcojooty jim maa ja'a mejy hänajty xiøhatiän Adriática. Cuptsuhm hänajty jaduñ, mänitä barcoyajyohbiähajxy ñajuøøyy coo højts hänajty naaxpa'a tøø nmäwiingoñ.

²⁸ Mänitä nøø hajxy qyipy mäduhñtiä quiøcä. Jue'e hänajty quiøcä, hii'xmajmocxmetro. Coo hajxy weeñtiä jiaac nøcxy, mänit hajxy qyípxcumbä. Jue'e hänajty quiøcä, hii'xjuxtjmetro.

²⁹ Tsähgøøby hajxy hänajty coo ja'a barco tsaa nøøba'c miøjpøhmbédät, paadiä pujxthajo'c hajxy mädaaxc ñøøjuipøøyy barcohøxhaam. Cuxodsø'øyä pujxthajo'c hänajty. Paady hajxy jaduñ ñøøjuipøøyy coo ja'a barco jaduñ jii by

wiohñmähmø'owóøjät. Jaançh tehñ jiootmayhajp hajxy hänajty. Jaduhñ hajxy hänajty miäna'añ coo paquiä cu jioobøyy.

³⁰ Mänitä barcoyajyohbiä ja'a barcohuung hajxy quiuhdøñajxy nøøjooty. Jaduhñ hajxy hänajty yajnänøma'añ cooc tyijy ja'a pujxthajo'c hänajty ñøøjuipø'owa'añ barcojøbhaam. Ja wi'li piäyø'ogaambä barcoyajyohbiähajxy hänajty jaduhñ ja'a barcohuungooty.

³¹ Pero cabä Pablo yajwiinhøhñ. Mänitä Juliohajxy ñämaayyä møødä soldadohajxy:

—Coo yø'ø yajyohbiädøjc-hajxy häyaa piäyø'ogät, mhó'ogäp hajxy jaduhñ —nømä Pablo miänaañ.

³² Mänitä soldado ja'a barcohuung hajxy miäbuxøøyy. Mänitä barcohuung chømnøcxä nähgapjooty.

³³⁻³⁴ Jobø'owaamb hänajty jaduhñ, mänitä Pablo jäya'ay ñämaayy:

—Joom, huuc wiingaañäxäts hajxy hii. Majmactsxøø hajxy tøø mhity jaguiay jamia'ay. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy jaguiay mjaac hídät, coo hajxy jaduhñ mnä'ä päma'ayó'owät. Hix, cab hajxy nej mjada'añ.

³⁵ Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädøøyy, mänitä tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dios ñämaayy “Dioscujú'uyäp” jiamiøødwiinduum. Mänitä tsajcaagy yhaguidøøyy. Mänit tiägøøyy caabiä.

³⁶ Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiixä coo hänajty quiay, mänitä jiamiøødhajxy jiootcugøøyy. Mänit hajxy piädägøøbiä caabiä.

³⁷ Jue'e højts hänajty nhity barcojooty nämejtsmägo'xcudägøøghii'x cu majmocxtu'ug.

38 Coo hajxy jaduhñ quiaabiädøøyy, mänitä trigo hajxy miejjwyipøøyy, jaduhñä barco ween pie'tiø'øy.

39 Coo jioböøyy, cabä barcoyajyohbiädøjc-hajxy hänajty yhajuø'øyii. Mänitä laguun hajxy yhiixy mejypia'a. Pa'adsäbiu'u hänajty je'e. Mänit hajxy miänaañ coo ja'a barco hajxy jim̄ yajnócxät pu'uwiing, coo hajxy jim̄ yajmøjyädsujtspédät.

40 Mänitä pujxthajo'c hajxy miäbuxøøyy. Ji-iby jaduhñ miähmøøyy mejjiooty. Mänitä barcocoa'pt hajxy yajyuungøøyy, jaduhñä barco hoy yó'oyät. Mänitä wit hajxy yujxojch barcojøbhaam, ja'a barco hänajty quiuhdøyhajpiä. Mänitä barco tiägøøyy yohbiä. Jim̄ ñøcxøøyy pu'uwiing.

41 Mänitä barco jie'xy nøøba'c tsäbiu'ujooty maa nøø hänajty quia'a comän. Ja'a barcojøbhaam jaduhñ je'x. Mänitä barcohøxhaam tiägøøyyä møjcupéjtäbä. Mänit tiägøøyy ma'pä tsaybiig.

42 Coo ja'a soldadohajxy jaduhñ yhiixy coo ja'a barco hänajty mia'ada'añ, mänitä tsumyhäna'c-hajxy jia yagho'ogaañä, jaduhñ hajxy cu quia'a päyø'cy yáhwäp.

43 Pero cabä Julio jaduhñ miänaañ coo ja'a tsumyhäna'c-hajxy yagho'ogóøjät. Paady jaduhñ miänaañ je'eguiøxpä coo ja'a Julio ja'a Pablo hänajty yajnähwa'adsa'añ. Mänitä Julio miänaañ coo hajxy ñøøga'awó'øwät, pønjaty yaaw hänajty jajp, jaduhñ hajxy ñócxät tø'ødstuum yáhwäp.

44 Pønjaty hänajty ca'a yaawjajp, wéenac hajxy ñøcxy pu'uñähgøxp, møødä barcohadøjcøxp. Jaduhñ højts nägøxiä ndsoocy tø'ødstuum.

28

¹ Coo hõjts jaduñ nãgõxiã ndø'ødspãdsøømy, mänit hõjts nmãdooyy coo ja'a naax hãnajty xiøhaty Malta.

² Mänit hõjtsã jäya'ay xñãxuu'ch, ja'a hajxy hãnajty jim nã'ägã tsãnaabiã. Tuub hãnajty; tøøhc hãnajty jaduñ. Mänitã jøøn hajxy yajmøjjøøyy. Mänit hõjts xñãmaayy coo hõjts njøømba'axãmãt.

³ Mänitã Pablo ja'axy tø'ødspã miãmejch tu'tso'oy. Jiibiã Pablo ja'axy hãnajty piãda'agy jøønhaajiooty. Mänitã hawa'andsahñdy tu'ug piãdsøømy jøønhaajiooty. Mänitã Pablo quiø'ømãwødsøøyyã.

⁴ Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduñ yhijxy coo ja'a Pablo tsahñdy hãnajty miøødã quiø'øgøxp, mänit hajxy ñiñãmaayyã:

—Tøø yø'ø craada'a miãjäya'ay-yagho'ogy. Coo jaduñ tøø quiãdieey, paady jaduñ tsipcøxp yho'oga'añ, hoy jaduñ tøø jia tso'ogy mejjiooty.

⁵ Mänitã Pablo ja'a quiø'ø xiãdijty. Mänitã tsahñdy hoy quia'ay jøønhaajiooty. Cabã Pablo nej jiajty.

⁶ Nømä jäya'ayhajxy hãnajty miãna'añ coog ja'a Pablo quiø'ø cu qyixta'ch, o cooc cu yho'cy. Pero coo hajxy yhijxy coo ja'a Pablo nej quia'a jajty, mänit hajxy miãnaañã cooc tyijy ja'a Pablo Dyiosã.

⁷ Jimã jäya'ay hãnajty tu'ug chãna'ay mäwiingón maa hõjts hãnajty njøømba'axãmian. Publio hãnajty xiøhaty. Gobernador ja'a Publio hãnajty jim tiuumby Malta. Coo hõjts jim nmejch maa ja'a tiøjcãn, mänit hõjts jim xyajmejtstaacy tãgøøgxøø.

⁸ Jimã Publio tieedy hãnajty pia'amgo'na'ay. Tóoyyãp hãnajty jaduñ møødã nø'tiø'ønøø hãnajty

miøødä. Mänitä Pablo jii_y tiøjtägøøyy maa ja'a Publio tieedy hänajty pia'amgo'na'ayän. Mänitä Pablo ja'a Dios pia'yaaxy. Mänitä Pablo ja'a pa'amjäya'ay ñähdoofñ. Mänit pia'amyajnajxä.

⁹ Coø ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduhñ jim miädoyhajty Malta, mänit hajxy hoy yajmøcpøjcäbä nägøxiä.

¹⁰⁻¹¹ Mänit højts madiu'u xñä'ä mooyy cøxiä wi-inä. Jimä barco hänajty tu'ug tiøøchpojnaxy. Jue'e ja'a barco hänajty xiøhaty: “Ja'a Hametsc-huong.” Alejandría ja'a barco hänajty tøø chohnda'agy. Coø højts hänajty jim tøø nhity Malta tægøøgpø'o, mänit højts nbejty barcojooty, ja'a hänajty xøhajpä: “Ja'a Ametsc-huong.” Mänit højtsä jäya'ay xjiaac mooyy tijaty højts hänajty nmänøcxaamby barcojooty. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty tøø miøcpøquiäbä, je'e hajxy jaduhñ xmiooyy. Mänit højts jim ndu'ubøjnä Malta.

¹² Mänit højts nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Siracusa. Jim højts njaac hijty tægøøgxøø.

¹³ Coø højts jim ndu'ubøjcumbä, mänit højts njaac mejypia'ayohy. Mänit højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Regio. Cujaboomä jøømboj piädsøømy. Mänit højts jadähooc ndu'ubøjcumbä. Cumaaxc højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Puteoli. Jim højtsä barco nnähmänajtuutnä.

¹⁴ Mänit højtsä jäya'ay näje'e nbaaty. Ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäbøjpy. Mänit højts xñämaayy coø højts jim nmejtstá'agät maa ja'a tiøjc-hajxiän. Juxtujxøø højts jim nhijty. Mänit højts jim ndu'ubøjcy tecy-yo'oyhaam. Jaduhñ højts hänajty jim njaac nøcxa'añ Roma.

15 Mänitä mǎbøjpädøjc-hajxy Rómabä miädoyhajty coo højts hänajty jim nnøcxy Roma. Mänit højts näje'e hoy xjiøjcubaadø'øy jim maa hänajty xiøhatiän Foro de Apio. Näje'e højts hoy xjiøjcubadøøbiä maa hänajty xiøhatiän Tres Tabernas. Coo ja'a Pablo jaduhñ yhijsy, mänitä Dioscujú'uyäp yejcy. Mänit jiootcugøøyy.

16 Coo højts jim ngoo'nä Roma, mänitä Pablo cuhdujt miooyyä coo ja'a yhamdsoo tøjc yhøxtá'awät maa jaduhñ yhidät. Mänitä soldado tu'ug yajcø'øwaanøøyyä coo ja'a Pablo cwieendähadøøjät, coo ja'a Pablo jaduhñ ñä'ä päyó'øgät. Mänitä tsumyhäna'c-hajxy jiaac yajcø'ødägøøyyäbä ja'a soldado-wiindsøn, ja'a copc-hajpä.

17 Cudägøøgxøø ja'a Pablo ja'a judíos yajmøjyaaxä, ja'a hajxy hänajty møjhajpä maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Coo hajxy hänajty tøø yhamugø'øy, mänit hajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughajpädøjc, mänájøch jim nhitiän Jerusalén, jimhøch häna'c näje'e xmiajch, hóyhøch hänajty tøø nga'a jagä cädieey, hóyhøchä cuhdujt hänajty pedyii tøø nja cudiuñ nebiä nhaphájtämä ndeedyhájtämhajxy jecy yajtsohñdaaquiän. Ja'a nmägunaaxhájtämhajxy jaduhñ xmiajts. Mänitøch hajxy xquiø'øyejcy maa ja'a soldadohajxiän, ja'a hajxy yaa tsohm̄bä Roma.

18 Coochä soldadoshajxy hänajty tøø xyajtøyhajtyecy, mänit hajxy jaduhñ ñajuøøyy cooch hänajty tøø nga'a cädieey. Mänit hajxy jia mänaañ cooch hajxy jaduhñ xyhøxmádsät.

19 Pero cabä judíoshajxy jaduhñ miänaambä

cooĉ nyaghøxmádsät. Mänítøch nwiin-mahñdyhajty coo jaduhñ yhahixø'oy cooĉ yaa ndøyhajtyégät Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Pero cábøch hñajty nmäna'añ cooĉhä nmägunaaxhajxy nnäxø'øwø'øwät.

20 Hoorä, cooĉ jaduhñ tøø njaty tøø nhabetý, páadyhøch mijts jaduhñ nmøødmädia'aga'añ. Páadyhøch cham ndsumyhñña'ay coo højts judíos nmäbøjcäm coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ —nømä Pablo miänaañ.

21 Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy ñämaayy:

—Cab højts tii capxy tii mädia'agy tøø nmädoyhaty maa miichcøxpän. Caj miich pøn waamb tøø xñänømy, ja'a hajxy jim tsohmäbä Judea.

22 Jaduhñ højts tøø nmädoyhaty coo jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miädsiphadyii, ja'a hajxy jaduhñ mäbøjpa coo ja'a Jesús Dyiosquexiä. Paady højts nhamädoowhida'añ nej miich mwiinmayyän —nømä judíoshajxy miänaañ.

23 Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy miøødcojyquiapxytiuuñ mänaa hajxy jadähooc ñøcxät maa ja'a Pablo hñajty yhitiän. Cooyhabaaty, mänitä jäya'ayä Pablo hajxy nämay jiaanĉ nämejch. Tu'xøø ja'a Pablo jäya'ayä Diosmädia'agy yajwiingapxøøyy ja'a Jesúscøxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús hñajty tøø quiexy, nebiä Moisés jecy quiujahyyän, nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän. Jia wi'i yajniñähdugáanäbä Pablo ja'a jäya'ay hñajty coo hñajty tøyhajt miädia'agy ja'a Jesúscøxpä.

24 Näje'e hajxy miäbøjcy nebiatiä Pablo hänajty tøø miädia'aguiän. Näje'e hajxy quia'a mäbøjcy.

25 Mänitä mädia'agy hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiä Pablo hänajty tøø miädia'aguiän. Coo ja'a miädia'agy hajxy quia'a yajnibiaatä, mänit hajxy tiägøøyy wiimbijpä. Mänitä Pablo miänaañ:

—Jéquiänä Dioshespíritu ja'a profeta Isaías miägapxy. Mänit højtsä nhaphájtämä ndeedyhájtámhajxy miägapxtägajtsä:

26 Nøcx yø'ø jäya'ay nämä'aw:

Hoy hajxy mja mädown'añ, cab hajxy mwiinjuø'øwa'añ.

Hoy hajxy mja hixa'añ, cab hajxy mmäbøga'añ.

27 Tøø hajxy mguhxexy. Jaduhñ hajxy mnibiäda'agyii nebiä wiindspän nebiä cuhnatpän.

Coo hajxy häxøpy tøø mga'a cuhxexy, cu mwiinjuøøyy hajxy.

Jaduhñä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy cu mnajtshixøøyy.

Jaduhñ hajxy cu nyajnähwaach, nømä Dioshespíritu jecy miänaañ. Tøyhajt jaduhñ miänaañ.

28 Mänitä Pablo jaduhñ jiaac mänaañ:

—Huuc mädown hajxy, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, yajwiingapxø'øwáañäbä Diosmädia'agy hajxy je'e coo hajxy yajnähwa'adsáañäbä. Je'e hajxy mäbøcypiä mäbøgaamb.

29 Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädøøyy, mänitä judíoshajxy quiøxy wiimbijnä.

30 Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaag hijty maa ja'a tøjc hänajty yhajoodiuquiän. Pønjaty hänajty jim mejtsp tøghayohbiä, mioobiä Pablo hññaabiejt hänajty.

³¹ Haguyc jootcujcä Pablo ja'a Diosmädia'agy hñajty yajwiingapxø'ø y ja'a Jesúscøxpä coo ja'a Dios ja'a Jesús hñajty yaa tøø quiexy hädaa yaabä naaxwiin. Cabä Pablo hñajty yhapxtugyii ni pøn.

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Isthmus

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

4e564219-157f-5807-b810-47a15308b8b8